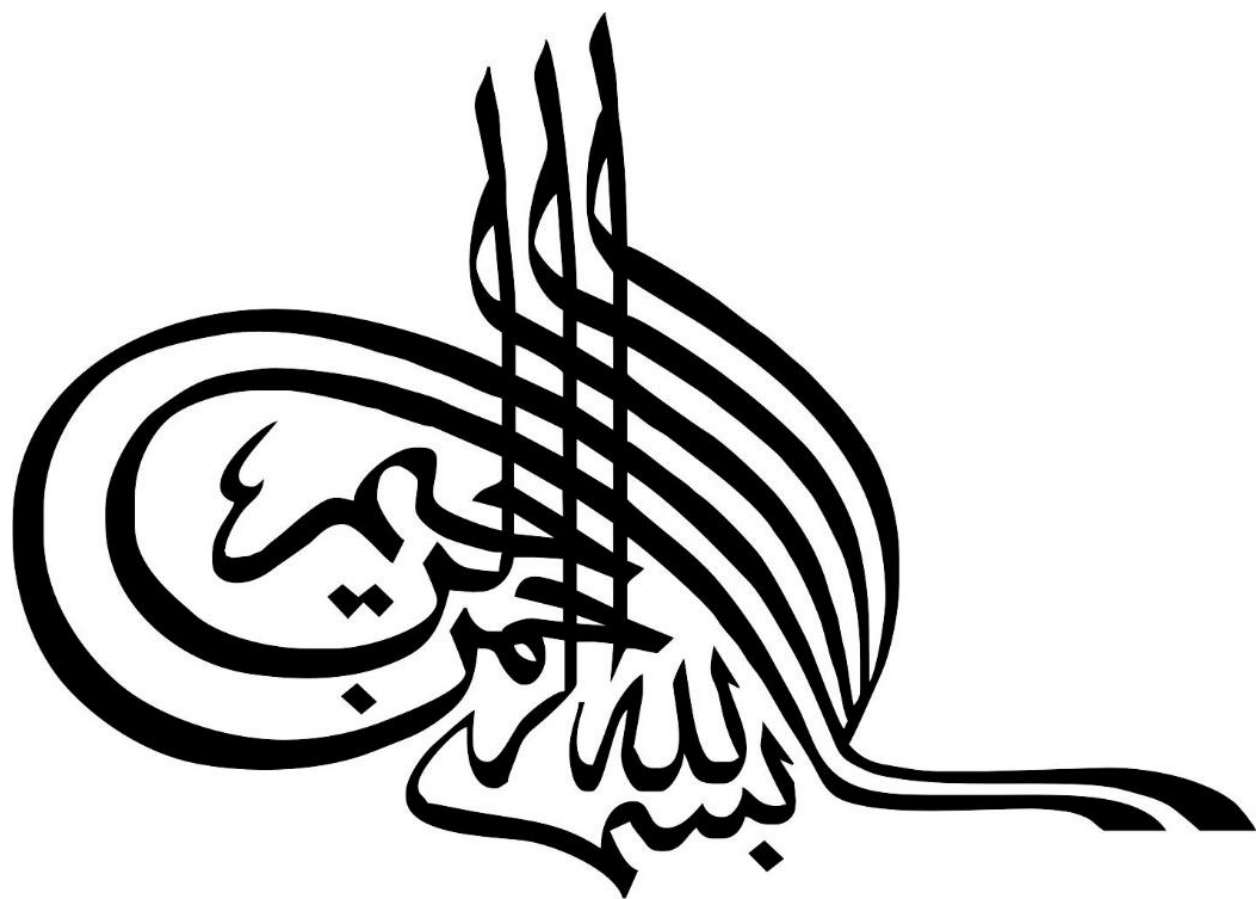

د کتاب پېژندنه

|||||

کتاب : د نړۍ ولسي کيسې

ليکواله : صفيه حليم

چاپکال : 1384 ل/ 2005 م کال

چاپشمېر : (1000) ټوکه

کمپوز : د هوسۍ مجلې اداره

ډيزاين : صالح محمد صالح

سريزه

ماشوم چې كله په خبرو پيل وكړي، نو كيسې اوري، كيسې كوي او له كيسو څخه خوند اخلي. په دې نړۍ كې د انسان له ژوند سره كيسې هم پيل شوې دي. هغه وخت چې انسان په ځمخو كې اوسېده، كيسې يې كولې، د كوریا د قبيلې غړي به د ماښام تر ډوډۍ وروسته تر اور چاپېره كښېناستل او كيسې به يې كولې. بيا دا كيسې له يوې قبيلې څخه بلې ته ورسېدې.

وړونكي يې مسافر، سوداگر، سرتېري او جنگي بنديان وو. كډوالو به له خپلوسيمو كډه وكړه، نو د كور له بار سره به يې كيسې هم له ځان سره يووړې.

بيا چې ليك او لوست پيل شو، نو ځينې كيسې وليكل شوې. نورو ژبو ته يې كډه وكړه. ورو- ورو ځينو په كې دومره شهرت وموند، چې هېوادونو ورباندې دعوې وكړې، چې دا كيسه ددوی د سيمې ده. كيسه هماغه وي، د اتلانو نومونه يې بدل وي. خو پر ولسي كيسو هېڅوك دعوه نه شي كولاى، دا د انسان گډه شتمني ده.

د دې كيسو جوړوونكي معلوم نه دي. چا په كوم وخت كې يوه كيسه واورېده، څه يې په كې هېر كړل، څه يې له ځانه جوړ كړل، خو كله- كله اصلي كيسه او د هغې پيغام پرځاى پاتې وي.

په دې ټولگه كې د نړۍ د ځينو سيمو كيسې شاملې دي. دا كيسې ژباړه نه ده. كيسه مې په يوه يا بله ژبه كې ولوسته او بيا مې دپښتو ژبې لوستونكو ته وليكله.

په ځينو كيسو كې پند او نصيحت شته، ځينې يوازې د انسان احساسات، د هغه كمزوري او د هغه ارمانونه څرگندوي.

داسې كيسې اوس هم ويل كېږي او تر هغه مهاله چې ولسونه ژوندي وي، ولسي كيسې به هم ژوندۍ وي.

په درناوي

صفیه حلیم

د هيليو جهيل - د جرمني كيسه

سيگ فريډ نومي شهزاده په يوې ښکلې ماڼۍ کې له خپلې مورسره يوځای ژوند کاوه. کله چې دی د يوويشتو کلونو شو، نو ملکې د ده لپاره يو لوی جشن جوړ کړ. په اروپا کې يوويشتم کال دا معنی لري، چې هلک يا جينۍ ځوان شو او د واده جوگه دي. نو ځکه د شهزاده مور خپل زوی ته وويل: **❖** زه غواړم چې په دې جشن کې ته د خپل ژوند ملگرې غوره کړې. د مېلمستيا لپاره د ملک ټولو لويو لويو خلکو ته بلنه ورکړل شوې وه او دوی به د خپلو لونیو او خويندو سره په کې گډون کوي **❖**. ستا که هره جينۍ خوښه شوه، نو د هغې لاس ښکل کړې، زه به پوه شمه چې همغه جينۍ ستا خوښېږي. د جشن په ورځ ټول مېلمانه په ماڼۍ کې راټول وو، د ماڼۍ په څنگ کې يو ځنگل و، چې په دې ځنگل کې د اوبو يو لوی جهيل و. سيگ فريډ ټوله ورځ له مېلمنو سره تېره کړې وه او يوه جينۍ يې هم نه وه خوښه شوې. هغه خپل نژدې ملگري بينو ته وويل چې څه پلمه جوړه کړي، چې له ماڼۍ نه ووځي. بينو ټولو مېلمنو ته اعلان وکړ چې دوی به د مازيگر د لمر د ډوبېدو پر وخت له خپلو غشو او ليندو سره ځنگل ته ورځي او هلته به په جهيل کې د هيليو ښکار کوي. هيلۍ به هرمانښام د ځنگل جهيل کې راکوزېږي او سهار به الوتلې. هغه مېلمانه چې د ښکار شوقيان وو، له شهزاده او د ده ملگرو سره له ماڼۍ څخه راووتل. له ټولو سره خدمتگاران هم وو. دوی چې په ځنگله کې جهيل ته ورسېدل، نو څه گوري چې د اوبو په بله غاړه هيليو خپلې وزرې پرانيستې او په ارامه ناستې وې. ټولو ځوانانو خپلې ليندۍ راوايستلې او غشي يې ورباندې برابر کړل، خو د سترگو په رپ کې ټولې هيلۍ له هغه ځايه ورکې شوې. دوی حيران پاتې شول. چا ويل اوس د ماښام تيارې په خپرېدو دي، نو ځکه هيلۍ نه ښکاري. بينو د مېلمنو په گڼه گڼه کې شهزاده نه لیده، اخوا دېخوا يې وکتل، چې له هغه سره خبرې وکړي. خو شهزاده ورك و. ده د شهزاده په ليتون يو څو خدمتگاران ځنگل ته ورواستول، په خپله يې له مېلمنو څخه معذرت وغوښت او دوی ته يې وويل: تاسو بېرته ماڼۍ ته ورشئ، داسې معلومېږي، چې اوس ناوخته دی او هيلۍ په ځنگل کې پټې دي. ټول مېلمانه له هغه ځايه لاړل، په دې وخت کې د هيليو يوه جوپه د جهيل له بلې غاړې راوالوتله او بينو چې لينده ورته برابروله، څه گوري چې هره يوه هيلۍ چې پښې يې پر مخکې لگېدلې، د يوې ښکلې جينۍ په شکل به بدله شوه. په دې وخت کې شهزاده هم راښکاره شو. د هغه د قدمونو په ښکالو ټولې جينکۍ د ونو او بوټو شا ته پټې شوې. خو د دوی سپينې جامې په تيارو کې لکه د هيليو د سپينو وزرو په شان ښکارېدې.

شهزاده او بينو دواړه هک پک ولاړ وو، چې څه وکړي. په دې وخت کې يوه ښکلې جينۍ چې د هيليو په شان سپينې جامې يې په غاړه وې راوپاندې شوه او شهزاده ته يې وويل: "موږ ته زيان مه رسوي، زما نوم اوديت دی. يو ظالم جادوگر زه او زما ملگري په هيليو بدل کړي وو. زه ملکه ومه او دې جادوگر چې وان رات برې نومېږي، ما سره واده غوښتو، کله چې مې انکار وکړ، نو داسې عمل يې راباندې وکړ، چې زه او زما ملگري ټوله ورځ د هيليو په بڼه وگرځو. ماښام بيا انسانان شوو، شهزاده ترېنه تپوس وکړو، چې دا جادوگر کوم ځای اوسېږي." اوديت ورته وويل دی هر

وخت له موږ سره وي او د ښاپېرۍ په شان زموږ څارنه کوي. هر چېرې چې ورځو، دی راسره گرځي. شهزاده بيا پوښتنه وکړه چې جادوگر به څنگه له منځه ځي؟ اودیت ورته وویل: دا دې ډېر سخت شرط دی. یو داسې ځوان چې مخکې یې چا سره مینه نه وي کړې، باید له ما سره واده وکړي. سیگ فرید ورته وویل: زه به له تا سره واده کوم او له دې جادوگر څخه به دې خلاصوم. اودېت خوشحاله هم شوه او خواشینې هم. هغې وویل: "ته به سبا د واده لپاره د جینۍ غوره کولو اعلان کوې. هغه وخت به زه د هیلۍ په بڼه یم. جادوگر به په دې وخت کې زیار باسي چې تا وغولوي". سیگ فرید ورته وویل: "ما هېڅوک نه شي دوکه کولای. زه به سبا د ټولو مېلمنو په وړاندې تا سره د واده اعلان کوم". په دې وخت کې ناڅاپه د یوې ښاپېرۍ غږ واورېدل شو اودېته لاره او په ونو کې پټه شوه. په بله ورځ ماڼۍ ته ډېر مېلمانه راغلل، د جشن درېیمه ورځ وه او له دود سره سم به سیگ فرید نن د خپل واده اعلان کاوه. ټول په تلوسه کې وو، چې کومه جینۍ به د هغه ملکه شي. شهزاده د اودیت په هکله فکر کاوه.

په دې کې پیره دارانو اعلان وکړ، چې یو څو مېلمانه اوس رارسېدلي دي. د ټولو سترگې د دربار لویې دروازې ته وې، چې یوه جینۍ په تګو سپینو جامو کې له یوه سپین ږيري سره راننوتله. د سپین ږيري تورې جامې په غاړه وې او د جینۍ لاس یې داسې نیولی و، چې معلومه ده دا به یې لور وي. د سیگ فرید باور نه کېده، چې اودیت به په خپله د هغه دربار ته راځي. دی په منډه لاړ او د هغوی هرکلی یې وکړ. خو هماغه شېبه د دې لوی دربار د هرې کړکۍ په شیشو یوه هیلۍ به بیا بیا راښکاره شوه او خپلې وزرې به یې وځنډلې. شهزاده دا هیلۍ نه لیدله. د هغې سترگې دې ښکېلې جینۍ ته وې، چې سیگ فرید ته موسېده. شهزاده نور انتظار نه شو کولای. هغه ژر د دې جینۍ لاس ښکل کړ، سملاسي د ماڼۍ ټولې رڼاګانې مړې شوې او په تګه توره تیاره کې یو ښاپېرک د مېلمنو په سر تاو راتاو وخرخېد او بهر والوتلو. شهزاده پوه شو، چې ده غلطې کړې وه، ځکه له کړکۍ نه بهر هیلو هم هماغسې وزرې ځنډلې. هغه ځنګل ته منډه کړه، د جهیل په اوبو کې هېڅ هم نه وو. خو پاس په هوا کې هیلۍ نارامه گرځېدې. شهزاده د اوبو پر غاړه کېناست او د ماښام په انتظار شو. کله چې لمر په ډوبېدو شو، نو د جهیل پر بله غاړه اودیت له خپلو ملګرو سره د انسان په شکل بدله شوه. اودیت خپلو ملګرو ته وویل: زه نور ژوند نه غواړمه. ځکه د انسان په شکل د ورځې رڼا کې موږ نه شو گرځېدای. یوه هیله وه چې شهزاده سیگ فرید به موږ له دې حالته وباسي. خو هغه هم وغولېد، زه هم اوس خپل ځان د انسان په شکل کې وژنم، چې له تاسو هم دا سپېره عمل مات شي. د اودیت ملګرو ډېره هڅه وکړه چې دا ایساره کړي، خو هغه ورو ورو د جهیل اوبو ته ورکښته شوه. شهزاده د اوبو بلې غاړې ته چې رسېدو، نو اودیت په اوبو کې پټه وه. او کله چې د دې مړ وجود په سپینو جامو کې د اوبو له پاسه راښکاره شو، نو هماغه وخت یو ښاپېرک د جهیل له پاسه والوتلو، شهزاده خپله توره راوایستله او په خپله سینه کې یې ښځه کړه. له دې سره ښاپېرک هم په یوه سپېره غږ مخکې ته راولوېد او مړ شو. د جادوگر عمل مات شوی و. د سهار په رڼا کې خلکو ولیدل، چې د جهیل له لوري د جینکو یوه جوړه راروانه ده. خو په جهیل کې دوه سپینې هیلۍ څنګ تر څنګ روانې وې. خلک اوس هم باور لري، چې سیگ فرید او اودیت تر اوسه د هیلو په شان ژوندی دی او په اوبو کې کله چې جوړه روان وي، نو د دوی ویشتل نه دي په کار.

انسان - [د جاپان کیسه]

وايي چې ډېر کلونه کېږي په جاپان کې يو سنگتراش (ډېر توږونکی) اوسېده. ده به له لويو لويو سختو غرونو نه کاني راماتول او بيا به يې په بازار کې خرڅول. د ده د کانو پېرودونکي زياتره هغه دکانداران وو، چې يا به يې ترې بوتان جوړول او يا د مقبرو څلي. دی په خپل کار ډېر رسېدلی و او په مهارت به يې داسې کاني له غره بېل کړو، چې ساری يې نه درلود. دی به سهار وختي د خپلو اوزارو سره د غرونو پر لوري روان شو او چې کاني به يې رابېل کړل، نو بيا به يې ورپسې د خړيا د اسپې گاډۍ يووړ. په غرونو کې به زياتره يوازې په کار اخته وو. کله به ماښام دی د خپلو ملگرو سره کېناستو او د چايو له څښلو سره به يې يو بل ته کيسې کولې. ځينو به ورته وويل: "موږ اورېدلي دي، چې په غرونو کې ښاپېری اوسېږي او د خلکو ارمان پوره کوي. سنگتراش به ورته وخنډل، چې دا هسې خوشې خبرې دي. ښاپېری وجود نه لري، يوه ورځ ده ته د يوه شتمن سړي له کوره فرمايش راغی، چې دوی ته يوه لويه تېره په کار وه. د شتمن سړي ښځه مړه شوې وه او د هغې د قبر لپاره يې ورته د شناختې کاني په کار وو. سنگتراش ټوله ورځ له غره نه په حساب برابره يوه تېره رابېله کړه، په خرگاډي کې يې بار کړه او د شتمن سړي کور ته يې ورسوله. کله چې ده په کور کې دننه شيانو ته پام وکړ، نو حيرانه پاتې شو، ده په خپل ژوند کې چېرې داسې ښايسته کور او دومره ښکلي شيان نه وو ليدلي. دی چې بېرته خپل کور ته لاړ، نو له خپل ژونده خوښ نه و. په بله ورځ چې کار ته لاړ، نو خپل سټک او تېشه ورته درانه معلومېدل. سترگو ته به يې بيا بيا هغه ښايسته کور درېده. نن له سهاره ده ځان سترې احساساوه. يو سوړ اسوېلی يې وکړ او هملته د غره په لمن کې کېناست. له ځان سره يې ډېر په ارمان ارمان غږېده. چې کاشکې زما هم يو ښکلی کور واى... ما به هم په ارام ژوند تېرولای... ايا زما په نصيب کې خوشحالي نه شته. په دې کې ناڅاپه له يوې تېرې نه غږ راوچت شو. "ستا دا ارمان هم اوس پوره کېږي... نن نه ته شتمن شوې". سنگتراش وارخطا شو. يوې او بلې خوا ته يې وکتل، خو هېڅوک ورته ښکاره نه شول. ده له ځانه سره وخنډل او وپې ويل: "زه هم لکه چې لېونی شوم" د ده کار ته ډډه نه لگېده نو بېرته يې خپل کور ته مخه کړه. کور ته چې رسېد، نو څه گوري چې د هغه د جونگرې پرځای يو ښايسته کور جوړ دی او په کې نوکران گرځي راگرځي. ده فکر وکړ، چې غلط ځای ته راغلی دی. خو په لويه دروازه ورته دربان ولاړ و. چې ده ته يې په ډېر ادب هرکلی ووايه او دروازه يې ورته پرانيستله. سنگتراش ته په غره کې هغه غږ وږپه زړه شو، چې ده خپل وهم گانه. په کور کې دننه رنگارنگ خواږه ايښي وو. ښځه او اولادونه يې په ښايسته جامو کې پټ وو. دی ډېر زيات خوشحاله شو، بله ورځ سهار پاڅېد او په ارامه يې ورځ تېره کړه. مازيگر مهال د خپل ښايسته کور په کړکۍ کې ولاړ و، بهر د لارې ننداره يې کوله. سخته گرمي وه، په دې کې څه گوري چې يوه شهزاده په خپلې ښکلې گاډۍ کې روان و او نوکرانو ورباندې چتر (سايه وان) نيولی و. سنگتراش چې دا وليدل، نو په خپل ځان پورې خپه شو. ارمان يې وکړ، چې کاشکې زه يو شهزاده واى، نو هرځای کې به راباندې نوکرانو سيوری کاوه. اوس خو د گرمۍ له لاسه بهر نه

شمه وتلای. په بله ورځ سهار چې دی له خوبه راوینښ شو، نو ډېر نوکران ورته ولاړ و. دوو خدمتگارانو ورته بېوزي وهل او دوو نورو ورته شاهي لباس نیولی و. دی پوه شو چې د ده دا دویم ارمان هم پوره شوی دی. د ډوډۍ خوړو نه وروسته دی له کوره ووت، په خپلې شاهي گاډۍ کې کېناست او ډېر په شان د ښار په سړکونو روان شو. د ده پر سر لوی چتر و، خو بیا هم د لمر حرارت دومره ډېر و، چې د ده خوله وچه شوه. ډېرې اوبه یې وڅښلې، خو گرمي نه کمېده. په لاره کې یې ولیدل چې هر شی د لمر په تاو کې سوځېدلي وو، دی چې کور ته لاړ، نو له خولې یې بې واره دا خبره راووتله، چې داسې ښکاري ټول قدرت له لمر سره دی. کاشکې زه لمر وای. ددې خبرې له کولو سره سم چې هغه سترگې وړپولې، نو ځان یې بره په اسمان کې ولید. اوس دی لمر شوی و. د خپل زور د ازموینې لپاره ده خپل ټول حرارت وکاراوه. ویالې وچې شوې، په ځنگلونو کې اور بل شو او د ښکلو ښکلو شهزادگانو دا حال شو، چې بېهوشه پراته وو. سنگتراش ډېر وخت د خپل طاقت نه خوند اخیست. خو په دې کې نابیره ده خپل ځان سوړ احساس کړ، مخې ته یې ورپېڅې ولاړې وې او د ده یوه پلوشه هم مخکې ته نه رسېده. ده ډېر زور وواهه، خو له ورپېڅو نه، نه شو تېرېدای. دی سخت په قهر شو او په چیغه یې ووي: "له ما نه زیات قوت خو له ورپېڅو سره دی، کاشکې زه د تورو ورپېڅو یوه ټوټه وای." له دې وینا سره سمدستي هغه احساس وکړو، چې په هوا کې الوزي.

اوس دی د ورپېڅو برخه گرځېدلی و. د ده مخې ته به چې لمر راغی، نو ده به ورباندې سیوری وکړ او هماغه ځای کې به واورېد، د خپل زور د ازموینې لپاره یې ځینو ځایونو کې دومره اورښت وکړ، چې سېلابونه راغلل. ویالې ډکې شوې، هر څه په اوبو لاهو شول، پوره پوره کلي یې وران کړل او د خپل زور په لیدو به یې له خوشحالی نه په زوره زوره خندل. نابیره یې په یوه ځای کې هاغه غر چې ده به ترېنه کاني راتوړل ولیده، چې له خپله ځایه نه خوځېده، ده ورباندې ښه بارن واوراوه. خو غر هم هماغسې پرځای ولاړو. سنگتراش بیا نارامه شو، ده ارمان وکړ چې له ورپېڅو نه زیات زور خو په غرونو کې دی. کاشکې زه غر وای. دا خبره یې چې وکړه، نو ځان یې پر مخکې احساس کړ. ښه دروند پر خپل ځای ولاړ و، نه ورباندې باران اثر کاوه، نه لمر. دی اوس خوښ و، خو یو څو شېبې نه وې تېرې، چې د ده دا خوشحالي هم په غم بدله شوه، ځکه ویې لیدل چې یو ځوان سنگتراش تېشه په لاس د ده له ډډې د یوې لویې تیرې په ماتولو سر و. ده ډېر ځان پورته پورته کړ، چې د هغه ځوان لاس ونیسي، خو دومره زور په کې نه و، چې دا کار یې کړی وای. سنگتراش په ژړا پیل وکړ او ارمان یې وکړ، چې کاشکې زه بیا هم هاغه انسان شم، چې پخوا وم. دا خبره به ایله د هغه په شونډو وه، چې کتل یې دی د غره په لمنه کې له خپلو اوزارو سره ناست و. تر ډېره وخته حیران و، چې هغه هرڅه چې په ده تېر شول، خوب و، که رښتیا. بیا یې اسمان ته وکتل او ویې ویل: "که هرڅه وو، یوه خبره ثابته شوه، د انسان نه قوي بل شی په دنیا کې نه شته. د ه خپل سټک او تېشه راواخیستل او یو وارې بیا یې د کانو په توړلو لاس پورې کړ."

هونبیاره جینی - [د چک کیسه]

یو وخت د چیک سیمې په یوه کلي کې دوه وروڼه اوسېدل. په دوی کې یو شتمن او بل خوار و. د خوار ورور یوه لور وه، چې مانکه نومېده. مانکه چې د دوولسو کلو شوه، نو یوه ورځ خپل د تره کور ته لاړه، هلته یې د تره د ښځې سره په کور کې یو څه کارونه چې وکړل، نو هغوی ترې خوشحال شول.

شتمن ورور خپل غریب ورور ته وویل :

"مانکه نور څه کار نه لري.. دا زما کور ته راواستوه، چې کارونه هم زده کړي او زما د ښځې سره به هم لاس کوي..."

د مانکه پلار ډېر غریب و او د هغې ډوډۍ به یې نه شوه پوره کولای. خو دا یې هم نه غوښتل چې لور یې په مفتۍ کې د تره کره کار وکړي. اخر دواړه وروڼه په دې رضا شول چې د پیسو په بدل کې به مانکه ته یوه خوسۍ (سخۍ) ورکول کېږي. چې دا به یې پالنه کوي او که ژوندۍ پاتې شوه، نو دا به د مانکه شي.

ورځې تېرېدې، مانکه د خپل تره په کور کې ټول کارونه کول. بیا به یې بهر په ورشو کې له خپلې خوسۍ سره لوبې کولې. مابنام به یې هغه په غوجله کې وتړله، خبرې به یې ورسره کولې او داسې به یې گڼله چې دا خوسۍ د هغې ملگرې وي...

خوسۍ هم ورسره داسې عاده شوې وه، چې د بل چا له لاسه به یې واښه هم نه خوړل. تر درېیو کالو مانکه د خوسۍ پالنه وکړه او هغه اوس ښه څربه غوا شوې وه... یوه ورځ د پلار له کوره ورپسې څوک راغلل، چې پلار دې ناروغه دی او غواړي تا وگوري. مانکه ناکراره شوه، هغه درې کاله له پلاره لرې وه او اوس یې غوښتل چې بېرته خپل کور ته لاړه شي.

تره یې خبر شو، نو د هغې د سفر لپاره یې تابیا وکړه. مانکه غوښتل چې غوا هم له ځان سره بوځي. خو د هغې د تره نیت ورته څر شو، غوا ډېره ښکلې او څربه وه... هغه مانکه ته وویل :

"غوا مه بیایه، زه به د هغې په بدل کې تا ته پیسې درکړم."

خو مانکه پیسې نه غوښتلې... د هغې غوا په کار وه او دا یې خپله ملگرې گڼله... د تره ښځې یې هم نه غوښتل چې دومره قیمتي غوا د دوی له کوره لاړه شي.

مانکه ژړل او دومره خوابدې شوه، چې د تره له کوره یې هېڅ وانه خیستل او د پلار کره لاړه. پلار یې هم خبر شو، چې ورور یې د خپلې وعدې نه سر غړولی دی. چې روغ شو، نو محکمې ته لاړو او په ورور یې دعوه وکړه چې غوا دې د هغې لور ته ورکړل شي.

محکمه چې د کوم قاضي عدالت ته وړاندې شوه. دی د مانکه د تره نږدې ملگری و. ځکه دا ورته گرانه وه چې انصاف وکړي .

خبره ډېره ساده وه. خو د دواړو ورونو ترمنځ چې درې کاله پخوا کومه لوزنامه شوې وه، هغه په کاغذ نه وه لیکل شوې، دواړو سره هېڅ ثبوت نه و.

اخر قاضي يوه بله لاره راوايستله، هغه دواړو ورونو ته درې پوښتنې کېښودې، چې هرڅوک د دې پوښتنو سم ځواب ورته راوړي، نو غوا په د هغه وي. دا درې پوښتنې داسې وې :

1. هغه کوم شی دی، چې تر ټولو تېز او توند دی؟.

2. تر ټولو خوږ شی کوم یو دی؟.

3. تر ټولو شتمن کس څوک دی .

دواړه ورونه خپلو کورونو ته لاړل او په چورت کې شول. شتمن ورور درې واړه پوښتنې خپلې ښځې ته تېرې کړې. ښځې ورته وویل دا خو ډېرې اسانې پوښتنې دي .

1. زموږ د تور سپي نه تېز او توند به بل څوک وي؟

2. زموږ له گبین نه خوږ شی بل نه شته .

3. زموږ د خزانې هومره شته به بل چا سره وي؟ .

شتمن ورور چې دا ځوابونه واورېدل، نو ډېر خوشحال شو، ښه په مړه گېډه یې ډوډۍ وخوړه او په ارامه ویده شو. غریب ورور چې خپل کورته لاړ، نو لور ته یې ټوله کیسه وکړه. مانکه ورته وویل:

❖ بابا! خپه کېږه مه، سبا سهار به زه د دې ټولو پوښتنو ځواب درکړم. اوس ویده شه. ❖

بله ورځ سهار مانکه خپل پلار ته درې ځوابونه وروښودل، چې داسې وو:

1. د سترگو نه زیاته تېزي او تندوالی په بل شي کې نه شته.

2. تر ټولو خوږ شی خوب دی .

3. تر ټولو شتمنه ځمکه ده، چې هر څومره ترې واخلي، د دې خزانه نه کمېږي.

دواړه وورنه د قاضي عدالت (محکمې) ته حاضر شول. قاضي د دواړو ځوابونه واورېدل او فيصله يې وکړه، چې د غريب سړي ځوابونه زيات منطقي دي... غوا هغه ته ورکړی شوه، خو قاضي غريب سړي نه پوښتنه وکړه، چې دا ځوابونه درته چا درښودلي دي. هغه ورته په وېره وويل:

❖ زما لور مانکه، چې دا غوا يې تر درېيو کلونو ساتلې وه. ❖

قاضي ورته وويل: ښه نو سبا ته دې ستا لور زما کور ته په داسې وخت کې راشي، چې نه ورځ وي او نه شپه دې سپړه وي او نه پلې او له دې سربېره دې يې هم جامې اغوستې وې او هم نه.

غريب سړی چې دا واورېدل نو وارخطا شو، حيران و چې دا کارونه به څنگه کېږي.

کورته لاړ او مانکې ته يې وويل: ❖ له غوا نه لاس ووينځه، قاضي زما د ورور ملگری دی او نه غواړي چې هغه خوابدی کړي. ❖

بيا يې د قاضي شرطونه ورته واورول. مانکه وخنډل او ويې ويل: ❖ ته غم مه کوه بابا. ❖

هغې د قاضي د کور لاره معلومه کړه، نيمه شپه چې تېره شوه، نو دا راپاڅېده او ځان يې جوړ کړ، د خامتا يوه زړه بوجی يې په غاړه کړه، په يوه پښه يې جورابه کړه او په بله کې بوت، بيا يوې غټې چيلی (اوزې) ته يې ملونه واچول او د قاضي کور ته روانه شوه. هلته چې ورورسېده، نو سپېدې په چاودېدو وې.

قاضي هم د دې په انتظار و او ويې ليدل چې جينی په چيلی (اوزې) باندې ځان بار کړی دی، خو پښې يې پر مخکې راښکلي.

قاضي د دې هرکلی وکړ، په خپل کور کې يې ورته ښه مېلمستيا جوړه کړه او په همدې مېلمستيا کې هغه مانکې ته د واده وړانديز وکړ.

د مانکه پلار خبر شو، نو د خدای شکر يې وايست، شتمن ورور هم ورسره روغه وکړه او مانکه قاضي ته واده شوه.

تر واده وروسته قاضي مانکه ته وويل... زه پوهېږم چې ته ډېره هوشياره يې، خو د يوې خبرې خيال به ساتې، هغه دا چې زما د محاکمو په کارونو به غرض نه لرې. مانکه دا خبره ومنله او په خپل نوي کور کې يې ژوند پيل کړ... هغې د کور د ټولو خلکو خيال ساته، له نوکرانو سره به يې هم په نرمه خوله خبرې کولې.

قاضي د کور ټول واک هغې ته سپارلی و. يوه ورځ قاضي ته يوه دعوه وړاندې شوه. يوه سړي اسپه لرله او بل اس. جگړه د دې پر بچي وه، دواړو غوښتل چې دا بچی دې د هغه شي. د اس خاوند زورور و، د هغه دليل دا و، چې بې له اس نه اسپه بچی نه شي زېږولای. د اسپې خاوند ويل چې بچی له اس څخه زېږېدلی دی او په کار ده چې له مور سره پاتې شي.

قاضي فيصله وکړه، چې د اس د خاوند په دليل کې وزن شته، نو ځکه به بچۍ د هغه وي. د کور يو نوکر له دې معاملې خبر و او هغه مانکه ته ټوله کيسه تېره کړه، د اسپې خاوند د هغې له ليرې خپلوانو نه و. مانکه چې دا واورېدل نو د اسپې خاوند سره يې په پټه وليدل او ورته ويې ويل: ته سبا سهار وختي د مخامخ غره له پاسه د لارې پر سر کښېنه او د کبانو د نيولو هڅه وکړه، قاضي هره ورځ سهار د سيل لپاره پر دې غر خېژي. که له تايې پوښتنه وکړه، چې په غره کې ماهيان څنگه نيسي، نو ورته ووايه چې که د اس بچۍ زېږېدلای شي، نو په غرونو کې کبان هم نيول کېدای شي..

بيا يې هغه سړي ته په کلکه وويل چې گوره په دې هرڅه کې به زما نوم نه اخلې .

په بله ورځ قاضي د چکر لپاره غره ته وخوت، مدعي يې وليد چې کبان نيسي او چې پوښتنه يې ترې وکړه، نو د هغه ځواب حيران کړ.

بيا يې ترېنه پوښتنه وکړه، دا خبره تا ته چا درښودلې ده؟ سړي عذر ورته وکړ، چې دا زه نه شمه ويلای. قاضي ورته وويل :

گوره زه به فيصله بدله کړم او د اسپې بچۍ به درکړم، خو په دې شرط چې ته به ما ته د هغه کس نوم رابښې، چې په غره کې د کبانو د نيولو خبره يې درته کړې ده .

سړی مجبور شو او ورته ويې ويل :

ستا مېرمنې راته دا چل ښودلی دی .

قاضي چې له وړاندې يې شک و، کورته راغی، نو له مانکه سره يې هېڅ خبره ونه کړه، مانکه وپوهېده چې قاضي خبر شوی دی. ډېر عذر يې ورته وکړ، خو قاضي ورته وويل :

تا له ما سره لوز کړی و اوتا لوز مات کړ. اوس ته نوره زما په کور کې ژوند نه شې کولای. سبا سهار د خپل پلار کور ته لاړه شه. تا له ما سره ښه وخت تېر کړی دی، نو ته حق لرې چې له دې کوره يو شئ چې پر تا ډېر گران وي او قيمتي هم وي، له ځان سره يوسې .

مانکه ورته وويل :

ډېره ښه ده. زه به سبا د پلار کورته لاړه شمه، خو نن زه غواړم چې د شپې ډوډۍ يوځای وخورو او دا وروستۍ شپه په خوشحالي سره تېره کړو .

قاضي ورسره دا خبره ومنله، مانکه پخلنځي ته لاړه او د رنگارنگ خوړو د پخولو امر يې وکړ. بيا يې يو ډول خاص خواړه په خپله پاخه کړل او اشپز ته يې وويل :

دا خواړه يوازې او يوازې د قاضي لپاره دي، پام كوه بل هېڅوك يې ونه خوري .

مانكه د شپې د ډوډۍ لپاره ځان سمبال كړ او داسې يې ښكاروله، چې ډېره خپه ده، تر ډوډۍ وروسته خواړه شيان او مېوه راوړل شول. مانكه هغه ځانگړي خواړه قاضي ته په خپل لاس وړاندې كړل او لږه شېبه چې تېره شوه، نو قاضي بېسده شو. مانكه له وړاندې نه د سفر انتظام كړى و. د اسونو گاډۍ تياره ولاړه وه .

هغې د خپلو نژدې خدمتگارانو په مرسته بېسده قاضي په گاډۍ كې واچاوه او د پلار كورته روانه شوه. د شپې ناوخته چې هلته ورسېده، نو پلار ته يې ټوله كيسه وكړه او قاضي ته يې كټ جوړكړ، چې دى ورباندې پروت وي .

مانكه خپل خدمتگاران او گاډۍ رخصت كړل او ورته ويې ويل چې موږ به يو څو ورځې دلته په كلي كې تېروو .

په بله ورځ د غرمې مهال قاضي په سد شو. چارچاپېره يې كتل، چې دا كوم ځاى دى، راپاڅېد او چې له كړكۍ نه يې بهر وليدل، نو مانكه په كليوال لباس كې راروانه وه. پر سر يې سور رومال تړلى و او په لاس كې يې د غوا د تازه لوشل شويو شيدو بالتې نيولې وه .

قاضي ته يې په موسكا وكتل. ده ورته وويل :

ته اوس هم زما له كوره نه يې تللې؟

مانكه وخندل او ورته ويې ويل :

ستا له كوره خو تللې يم، دا زما د پلار كور دى .

قاضي په قهر ورته وويل :

زه دې ولې دلته راوستلى يم؟

مانكه بيا وخندل او ورته وې ويل :

خو تا راته ويلي وو، چې زما له كوره يو شى چې ستا خوښېږي، له ځان سره وړلاى شې.

قاضي ورته وويل :

هو ويلي مې وو .

مانكه كړكۍ ته رانژدې شوه او ورته ويې ويل :

ستا په كور كې يوازې ته زما خوښ وې، نو ته مې له ځان سره راوستلې .

له قاضي سره د دې خبرې هېڅ ځواب نه و. هغه وخندل او ويې ويل :

دېره ښه ده، ته تر ما زياته هوښياره يې، له نن څخه به د محاکمو په فيصلو کې ته هم له ما سره شريکه يې.

وږه مرغۍ - [د جاپان كيسه]

ډېر پخوا په يوه كلي كې يوه سړي او د هغه مېرمنې اولاد نه لرلو. سړي يوه وږه مرغۍ ساتلې وه، چې په اوزگار وخت كې به يې ورسره خبرې كولې. مرغۍ د دوی په كور كې لكه د ماشوم اوسېدله، چې په پنجره كې به يې نه بندوله.

يوه ورځ ښځې جامې مينځلې او د سان د جامو لپاره يې نشايسته (اهار) پخ كړي وو .

ښځه بهر پر تناب د جامو غوړولو لپاره ووتله. مرغۍ اخوا دېخوا ټوپونه وهل، اخر وږې شوه، نو پخلنځي ته ورغله، هلته د نشايستې لوبښۍ ايښۍ و، مرغۍ ته دا سپينه نشايسته خوندوره ښكاره شوه او مښوکه يې په كې ووهله، نو بهر والوتله .

ښځې چې د نورې نشايستې لپاره لوبښۍ وليد، نو په هغه كې ډېره لږ نشايسته پاتې وه. حيرانه شوه او اخوا دېخوا يې وكتل، مرغۍ پر كړكۍ ناسته وه، ښځې ته يې وويل :

مېرمنې څه گوري.

ښځې ورته وويل :

دا نشايسته چا خوږه؟

مرغۍ وويل :

دا خو ما خوړلې ده. زه وږې ومه .

ښځه سخته په قار شوه، هغې مرغۍ ته بد رد وويل، مرغۍ ووېرېدله او ډېرې بخښنې يې ترېنه وغوښتې، خو ښځه دومره په قار وه، چې مرغۍ يې ونيوله او په يوې چرې يې ژبه ترېنه پرې كړه. بيا يې ورته وويل :

ته نوره دلته نه شې اوسېدی .

دا يې وويل او مرغۍ يې والوزوله .

سړی چې ماښام كور ته راغی، نو د مرغۍ غږ يې وا نه وړېد، په ټول كور كې ورپسې وگرځېد، اخر يې له ښځې پوښتنه وكړه. هغې ورته وويل :

زه نه يم خبره .

خو سړی پوه شو، چې یو چل خو شوی دی .

ښځه یې مجبوره کړه چې ورته حال ووايي او چې پوره خبره ورته معلومه شوه، نو سخت خپه شو. ښځې ته یې وویل :
د مرغۍ خېټه څومره وه، چې ستا نشایسته یې وخوړله؟ د یوې قاشوغې نشایستې لپاره دې خپل اولاد له کوره
وشرلو .

بیا یې دومره وژړل، لکه چې څوک د خپل اولاد پر مړینې ژاړي.

په بله ورځ سړی کار ته د تللو پرځای د مرغۍ په لټون پسې ووت. مرغۍ پر هغه ډېره گرانه وه. پر لار روان و او
مرغۍ ته یې اوازونه کول. ډېر مزل یې وکړ او له کلي بهدیا ته راووتلو، هلته په یوه خوشې ځای کې وړوکی غوندې
کور جوړ و، سړی د کور مخې ته ودرېد او مرغۍ ته یې غږ وکړ. ناڅاپه له کوره مرغۍ والوتله او د سړي پر لاس
کښېناستله.

ده ته یې وویل :

ته اوس هم زما لټون کوې؟ ما خو ډېره غټه غلطي کړې وه. بې له اجازې مې نشایسته وخوړله.

سړي ورته وویل :

ته زموږ د اولاد په شان یې او اولاد همدغسې غلطیانې کوي، خو د هغې دومره لویه سزا څوک نه ورکوي.

مرغۍ ورته وویل :

ته ډېر مهربانه سړی یې .

بیا یې دی کور ته دننه بوتلو. کور دننه ډېر ښایسته و او رنګارنګ مرغان په کې اوسېدل. یوې خوا ته پر دسترخوان
رنګارنګ ډوډۍ ایښې وې، مرغۍ سړي ته وویل چې ډوډۍ ته دې کښېني .

ده ډوډۍ وخوړه، نو ټولو مرغانو ورته ښکلې نڅاوې وکړې او ډېر وخت همدغسې په خوشحالی کې تېر شو. ماښام
چې شو نو سړی راپاڅېد، له ټولو یې اجازه واخیستله. مرغۍ ورته وویل :

ماستا په کور کې ډېر عمر تېر کړی دی، غواړمه چې ته هم یو څو ورځې دلته پاتې شې، چې موږ دې خدمت وکړو .

سړي ورته په ځواب کې وویل :

ستا ډېره مننه، خو اوس به کور ته لاړ شم، مېرمنه به مې پرېشانه وي. که غواړې بیا به راشم .

مرغۍ ورته وویل :

ډېره ښه ده، خو موږ ستا لپاره يوه تحفه لرو .

دا يې وويل نو د مرغانو يوه جوپه راواوتله، چې په مښوكو كې يې تارونه نيولي وو، د دې تارونو په سر يوه شكرۍ (ټوكړۍ) څرېده. دا يې راوړه او د سړي په وړاندې يې كښېښوده. بيا د مرغانو يوه بله جوپه راواوتله او بله ټوكړۍ يې د ده په وړاندې كښېښوده.

مرغۍ سړي ته وويل :

په دې كې يوه ټوكړۍ غوره كړه. سړي وليدل چې يوه ټوكړۍ درنه او بله سپكه وه. سړي فكر وكړ چې لار يې ډېره وهلې ده او سترې هم دى، نو هغه سپكه ټوكړۍ يې راواخيستله. مرغانو له خوشحالۍ نه شور جوړ كړ او بيا ده ټوكړۍ راواخيسته او د مرغانو په بدرگه له كوره ووت.

په كور كې يې ښځې ټوله ورځ مرغۍ ته ښېرې كولې او چې سړى يې وليد، نو له ورايه يې ورسره جنگ پيل كړ، چې ته كوم خوا ورك شوى وې .

سړي ټوكړۍ كښېښوده او ورته وېي ويل :

ته لږ صبر وكړه، ټول حال درته وايم، سترې يم، اوبه راكړه .

ښځې يې مخ بوڅ نيولى و. په تريو تندي يې ورته د اوبو جام راوړ. سړي اوبه وڅښلې او بيا يې ښځې ته ټوله كيسه تېره كړه. ښځه يې همدغسې بوڅ مخ ناسته وه. اخر سړي د ټوكړۍ سر ليرې كړ، نو په كې د سرو زرو سكې، قيمتي ډبرې او كالي وو. سړي له خوشحالۍ نه د خداى شكر وايست. ښځه يې هم لږه خوشحاله شوه، خو بيا يې ورته وويل: ته خو بې عقل يې، كه په دې سپكه ټوكړۍ كې دومره مال وي، نو په هغې درنې ټوكړۍ كې به له دې نه زيات مال و، كاشكې درنه ټوكړۍ دې رااخيستې واى .

سړي ورته وويل :

ته د خداى شكر وباسه، چې بې له څه خوارۍ مزدورۍ دومره مال دولت خداى راكړ، دا خو زموږ د پاتې عمر لپاره بس دي، خو ښځې يې خبره نه اورېده .

ده ته يې بد رد ويل، چې ورشه درنه ټوكړۍ هم راواخله. سړي ورته وويل :

زه خو سترې يم، كه ته غواړې په خپله ورشه.

ښځې هم هماغه وخت د تللو لپاره ځان تيار كړ. سړي ورته د مرغۍ د كور لاره وربرابره كړه او په خپله لار پر كټ څملاستو.

ښځه چې د مرغۍ کور ته ورسېده، نو په زوره زوره يې تمبه وټکوله. مرغۍ بهر راواوتله، نو ښځې ته يې هرکلی ووايه او بيا يې هغې ته بلنه رکړه، چې دننه ورشي، خو ښځه په تادی کې وه، ورته وېې ويل :

زما خاوند ډېر سترې و، د درنې ټوکړۍ پرځای يې ستاسو له کوره سپکه ټوکړۍ اخيستې. هغه غلطې کړې ده .

مرغۍ ورته وويل :

که ته غواړې درنه ټوکړۍ وړای شې، خو گوره دا ډېره درنه ده، کېدی شي چې ته يې هم د اوچتلو جوگه ونه اوسې .

ښځې ورته وويل :

زه د خپل سړي نه تکړه یمه .

مرغانو ورته ټوکړۍ مخې ته کېښوده. دې ډېره په گرانه رااوچته کړه او په خپله لاره روانه شوه. هغې مرغانو ته د مننې یوتکی هم ونه وایه.

ټوکړۍ ډېره درنه وه او ښځه په نیمایي لاره کې سترې شوه. یوځای د دمې لپاره کېښناسته. نو په زړه کې يې وگرځېدل چې راځه وگوره په ټوکړۍ کې څومره مال دی؟

هغې له ټوکړۍ سر پرې کړو، نو له خولې يې یوه سپېره چيغه راووتله. په ټوکړۍ کې د مال- دولت پرځای لږمان، کربوړي، چينجي او ماران وو .

دوی ټول ورو ورو له ټوکړۍ راووتل او ښځې نه چارچاپېره تاو راتاو شول. هغه دومره وارخطا شوه، چې په منډو شوه، په لار کې به ځای پرځای پرېوتله. بوتان ترې پاتې شول. وېښته يې ببر او جامې يې وشلېدې. ډېر په کړاوونو يې ځان کور ته راوړساره .

سړي نیم خوب کړی و، چې دا کورته په منډه راننوتله او دروازه يې په کلکه وتړله.

سړي ورته ژر اوبه ورکړې او پوښتنه يې ترې وکړه :

څه پېښه ده؟

ښځې ورته ټول حال تېر کړ او بيا يې توبه وايستله چې پر مرغانو به ظلم نه کوي.

پاچا چې پلار شي - [د برما کيسه]

د دې کيسې تر لوستلو وړاندې څو خبرې د برما د مذهب منونکو راهبانو په هکله دي .

د برما زيات خلک بودا مذهب مني، په دې مذهب کې د هر يوه سړي لپاره دا امر دی، چې په ژوند کې به يو وار لږ تر لږه شپږ مياشتې راهب کېږي.

د بودا مذهب راهب د سر او د ږيرې ويښته خړيلي وي. د ژېړ سور بخن سان دوه څادرونه يې جامه وي. په پښو کې يې د مزي يا لرگي پښې وي او زيات وخت له ښاره ليرې په يوه معبد يا په ځنگله کې عبادت کوي .

د راهب د خوړو غم عام خلک کوي. هر چېرې چې راهب وويني، ورته خواږه رسوي، راهب دا نه وايي چې زه دا شی خورم او يا دا شی مې خوښ نه دي.. هرڅه چې د هغه مخې ته راځي او خلک يې ورته ورکوي، دی يې په صبر او په شکر خوري او خيرات کوونکي ته دعا کوي .

دا کيسه د برما د يوه لوی راهب سياده له کيسو نه ده، چې قريباً دوه سوه کاله کېږي، د برما د يوې سيمې منډيلي پاچا ته يې کولې .

وروسته دا ټولې کيسې نورو خلکو هم واورېدلې او اوس هم په برما کې د سياده په کيسو يو بل ته ويل کېږي.

د برما د منډيلي سيمې د پاچا نوم مندان و. د ده د ملک خلک ډېر غريب وو او يوه ورځ خبر شو چې خلک په جوړو جوړو له ښاره وځي، چې په نورو ځايونو کې ځان ته ډوډۍ پيدا کړي .

پاچا کړۍ شپه خوب ونه کړ او په راهب پسې يې يو تن ورواستاوه چې د هغه ماڼۍ ته راشي او د ده ډوډۍ وخوري . راهب سياده د ده ماڼۍ ته راغی، پاچا ورته سر ټيټ کړ او بيا يې په خپلو لاسونو ده ته خواږه کښودل، چې ويې خوري .

راهب چې ډوډۍ وخوړه، نو له پاچا يې پوښتنه وکړه، چې څه خبره ده .

پاچا ورته وويل :

زه د خپلو خلکو په هکله خواشینی یم، چې د خواری له لاسه د خپلو کورونو پرېښودلو ته مجبوره دي. خدای خبر شه چې دوی به نورو ځايونو کې په کوم حال کې وي. هلته به ورته کار پيدا کېږي او که نه. ځينو خلکو خپل ماشومان دلته مينډيلي کې پرېښي دي، د دوی ساتنه به څوک کوي. د دې هرڅه پرې زما په غاړه ده، ما د يوه پاچا

په حیث دا ونه کړای شول چې په دې سیمه کې خلکوته روزگار ورکړم. زه ملامت یم، چې زما له کبله زما خلک درپه در شول. په دې فکرونو نه خوب کولای شم او نه ډوډۍ خوند راکوي .

راهب دا خبره واورېده، نو ورته یې یوه کیسه پیل کړه .

د چین د غرونو په لمنه کې یو وړوکی کلی و. په دې کلي کې یو کروندگر د خپلو دوو زامنو سره اوسېده، د دوی مځکه لږه وه او که څه هم دوی ورباندې خواړي کوله، ولې د مځکې فصل به یې لږ و. وریجې، به ښې نه وې او سابه به کله چینجو وخوړل او کله به پرې ډېر باران وشو، نو هرڅه به اوبو یووړل .

آخر یوه ورځ دواړو زامنو پلار ته وویل :

نور په دې مځکه خپل وخت نه شي ضایع کولای .

دوی د ښه ژوند او د مړې گېډې ډوډۍ لپاره کلی پرېږدي. پلار ورته زړه نازړه اجازه ورکړه او دوی یوځای له کلي وووتل .

مشر زوی د چین له پلې سره نژدې شمالي ښار بامو ته لاړ او کشر زوی یې جنوب لوري ته، رنگون ښار ته مخه کړه . دواړه وروڼه د سختو کارونو سره بلد وو. شپه او ورځ به یې مزدوري کوله. مشري یوڅو میاشتو کې دومره پیسې وگټلې، چې خپل تجارت یې ورباندې پیل کړ. د چین له خوا به چې کومې قافلې راتلې، دوی نه به یې مال اخیست او د میان مار نورو ښارونو ته به یې لېږلو.

د ده ژوند ښه شو. ښه خواړه یې پیل کړل، رنگارنگ مېوې، غوښې، وریجې او سابه د ده په کور کې پخېدل او د ژوند په خوند پوه شو .

کشر ورور یې په رنگون کې مزدوري پیل کړه او چې پیسې یې راټولې کړې، نو مځکه یې پرې واخیستله، ورو ورو ده هم پیسې پیدا کړې، د خپلې مځکې ښې وریجې، مېوې او سابه به یې خوړل. صحت یې ښه شو او د خپل کلي اېښېدلې وریجې او دال ترې هېر شول .

د دواړو پلار هماغسې په کلي کې اوسېده او ماښام چې به اېښېدلو وریجو ته کښېناست، نو دواړه زامن به یې یادول. د زامنو خبر به ورته راتلو چې دوی اوس ښه شوي دي .

یوه ورځ د کروندگر کلي ته د زیارت کوونکي یوه ډله راوړسېدله. دوی په دې کلي کې جوړ د یوې زړې پگوډا د لیدو لپاره راغلي وو .

په بودايي هېوادونو کې پگوډا یو څو پوړیزه زیارت وي، چې سپېڅلی تبرک (وېښته، بت یا دغسې نور شیان) په کې ایښي وي .

دا زیارت کوونکي ډېر شتمن خلک وو او دوی د کلي په لوی میدان کې خپل تمبوان ووهل او لوی لوی دېگونه یې د خوړو د پخولو لپاره بار کړل. بوډا کروندگر هم د دوی د نندارې لپاره ورغلو، په دویمه ورځ زیارت کوونکو د کلي ټولو خلکو ته ډوډۍ وکړه. ماښام اورونه بل وو او د کلي په یوه کور کې هم ډوډۍ پخه نه شوه. زیارت کوونکو په مځکه لوی لوی ځادرونه اوار کړل او خلک ورباندې کنښناستل، چې ډوډۍ وخورې. ډوډۍ داسې وه چې په کلي کې هېچا داسې شیان چېرې نه وو خوړلي.

هلته ښې ملایمې سپینې وریچې وې، د ماهیانو کباب و، د چرگ غوښه وه، د سپینو اوږو غوړې نازکې ډوډۍ وې. خو قسمه مېوه او سابه وو، چې په ډول-ډول طریقو پاخه شوي وو.

ډوډۍ پیل شوه، سپین ږيري کروندگر چې یوه مړۍ خولې ته کړه، نو خپل زامن ورته په زړه شولو فکر یې وکړ چې زه دا دومره ښو خوړو ته ناست یم. خدای خبر چې زما زامنو به نن څه شی خوړلی وي که نه. په دې فکر یې له سترگو اوښکې روانې شوې. په دسترخوان ناستو کسانو ترې پوښتنه وکړه، چې څه چل دی، ولې ژاړې؟

سپین ږيري وویل :

زما زامن د خواری له لاسه له کلي تللي دي. په دې کلي کې چېرې هم دومره ښه ډوډۍ موږ نه وه خوړلې. اوس مې دومره ښه خواړه ولیدل، نو له ستوني مې نه تېرېږي. ارمان مې دی چې هغوی هم راسره وای. دا ډوډۍ راته خوند نه راکوي.

دا یې وویل او له دسترخوانه راپاڅېد، د خپل کور پر لوري روان شو.

راهب چې دا کیسه وکړه. نو میندان پاچا سر وخوځاوه او ویې ویل :

دا رښتیا دي چې موږ و پلار تل د اولاد غم کوي، پاچا هم د خپل ملت پلار وي او چې ځان پلار گڼي، نو که ملت یې په بد حال کې وي، چېرې به هم په مړه گېډه ډوډۍ ونه خوري.

که دی ځان پلار نه کړي، نو د دې حق نه لرې چې پر تخت کنښني او د خلکو لپاره فیصلې وکړي.

د سردار ناوې- [د ناروې کیسه]

په یوه کلي کې د یوه سردار یا د نواب ښځه مړه شوه. نو خپلو خپلوانو او ملگرو ورته مشوره ورکړه، چې بل واده دې وکړي .

سردار اولاد نه درلود، خو مال او دولت ورسره ډېر و، یو عیب په کې و، هغه دا چې سخت شوم و، بله دا چې عمر یې له شپېتو اوښتی و او په خپل کلي کې چا ورته خپله لور- خور نه ورکوله. خو په خپله د ده دا خیال و، چې دی دومره زیات مال لري، نو که هرځای غواړي، واده کولای شي او شرط یې دا و، چې پېغله به کوي .

یوه ورځ پر اس سپور خپل لوی کور ته روان و، چې په لاره یې یوه پټي کې ډېره ښکلې جینۍ ولیده، دا د کوم کروندگر لور معلومه. سردار فکر وکړ، چې ښه شتمنه کورنۍ خو به ما ته خپله لور نه راکوي، راځه دا غریبه جینۍ وغواړه.

خپل خدمتگار ته یې وویل چې د جینۍ په هکله دې معلومات ورکړي. هغه خبر راوړ چې دا جینۍ د هغه د یوه کروندگر لور ده او پلار یې لا پخوا د سردار نه یو څو روپۍ پور اخیستې دي او تر اوسه یې بېرته نه دي ورکړي .

سردار په دې خبره خوشحاله شو او په بله ورځ بیا د مخکو پر لوري ورغی، هلته جینۍ لگیا وه په پټو کې یې مرخېري (خړپړي) راټولول.

ده د خپل اس واگې راښکلې او پر جینۍ یې غږ وکړ، چې ده ته دې حاضره شي .

جینۍ خو لومړی حیرانه پاتې شوه، چې دومره لوی سړی له دې څه غواړي؟ خپل لاسونه یې په لمن پاک کړل، خولۍ یې پر سر کېښوده، په لستوني یې مخ پاک کړ او راغله د سردار مخې ته ودرېده. د سردار خوله نه جوړېده، چې ورسره خبرې وکړي، ځکه جینۍ ډېره ښه ولاړه وه او یو څو شېبې چې همدغسې تېرې شوې، نو جینۍ ورته په سخته لهجه وویل :

وايه څه وايي؟... زه دې له کاره وويستم.

د سردار ژبه گنگوړۍ شوه. لاړې یې وچې شوې.

بیا یې وویل:

زه د یوې ښځې په لټه يم، چې واده ورسره وکړم .

جینۍ تندۍ تریو کړ، یو لاس یې پر ملا کېښود او ورته یې په چیغه وویل :

د دې خبرې لپاره دې زما وخت ضايع كړ. ښځه كوې نو ورشه ښار ته.

سردار موسكى شو او ورته وېي ويل :

زه غواړم چې له تا سره واده وكړم .

جينى سم له لاسه ورته وويل :

ستا نه ډېره مننه، خو زه له تا سره واده كول نه غواړم .

د سردار مخ له قاره كك سور شو. اس ته يې يو چابك راخلاص كړ او له هغه ځايه لاړ. اوس خو به هغه هره ورځ له مخكو تېرېده او په جينى به يې غږ كاوه. جينى هم بده وه، كله- كله به يې ورته ښكښلې او بد رد هم ويل. خو هر څومره چې جينى انكار كاوه، د سردار ضد هم ورسره زياتېده .

اخر دوستانو ورته مشوره وركړه، چې د جينى له پلار سره دې خبره وكړي .

د جينى پلار هسې هم د سردار پورې و، نو قريباً هره شپه به يې خپلې لور ته هم دا يوه خبره كوله، چې سردار ښه سړى دى. ډېر مال لري او كه واده ورسره وكړې، نو په پټيو كې به له كاره بېغمه شې .

څو مياشتې تېرې شوې، خو يوه ورځ سردار خپل يو خدمتگار د جينى پلار ته واستاوه او ورته وېي ويل :

زه چې د كوم شي غوښتنه لرم، كه هغه نه شې راكولاى، نو بيا د پور ټولې پيسې همدا اوس راكړه .

د جينى پلار سخت وارخطا شو او د ځان د خلاصولو لپاره يې خدمتگار ته وويل چې راتلونكې اوونۍ د خالي په ورځ به ستا شي، ارو مرو به ستا كور ته ورسېږي .

سردار چې دا واورېدل، نو ډېر خوشحاله شو، د خدمتگارانو مشري ته يې پيسې وركړې، چې د ښار له يوه دكان څخه دې د واده سپين كميس او نور شيان د ناوې لپاره واخلي. ده خپل يو څو ملگري هم په دې ورځ راوغوښتل او د واده د ډوډۍ لپاره يې يوه ساده مېلمستيا جوړه كړه .

د خالي په ورځ هغه خپل خدمتگار او يوه گاډۍ د جينى كور ته ورواستول، چې د كوم شي لوز ورسره شوى و، هغه دې سردار ته وركړل شي .

خدمتگار د جينى پلار ته دا خبره وكړه، هغه د خپلې لور نه بېزاره او له سردار نه په وېره و. خدمتگار ته يې وويل :

ستا د سردار امانت بهر په پټيو كې دى. ورشه له هغه ځايه يې په خپله واخله .

دا يې وويل او په ځان پسې يې تمبه پورې كړه .

دی خبر و، چې د سردار خدمتگاران به جینۍ په زوره بیایي او نه یې غوښتل چې د هغې چيغې یې تر غوږ ورشي .

خدمتگار چې پټي ته لاړ، نو جینۍ د هرې ورځ په شان له مخکې نه مونږان راټولول، هغه ورته په چيغه وویل :

زما سردار خپل امانت غواړي، چې ستا پلار یې د ورکولو لوز ورسره کړی و .

جینۍ چې دا واورېدل، نو لومړی خو حیرانه شوه، بیا سخته په قار شوه، خدمتگار ته یې وویل :

ودرېږه، چې ستا د سردار امانت دروسپارم.

دا یې وویل او هغه زړه اسپه چې اوس له کاره لوېدلې وه، ورته یې راوستله، یو پری یې د هغې له غاړې تاو کړ او

خدمتگار ته یې وویل :

زما پلار ستا سردار ته هم د دې اسپې د ورکولو لوز کړی و.

خدمتگار اسپه په مخه کړه او په زړه کې حیران و، چې د دې زړې اسپې لپاره بیا د گاډي د ورلېږلو څه حاجت و.

کورته چې ورسېد، نو خدمتگار اسپه د لویې دروازې نه بهر پرېښوده. په خپله په منډه دننه لاړ او سردار ته یې

ووویل :

ستاسو امانت مې راوړ.

سردار خوشحال شو او د خدمتگارانو مشرې ته یې وویل :

ډېر په احتیاط یې زما د مور کوټې ته ورسوئ او د واده لپاره یې تیاره کړئ .

خدمتگاره حیرانه وه، چې سردار د دې زړې اسپې لپاره دومره خواري کړې وه، خو بیا یې په خپلو کې خبرې کولي،

چې کېدی شي دا هم د شتمنو خلکو د مشغولا او د ساعتېرۍ یوه طریقه وي. سردار لکه چې د خپلو ملگرو د

خندولو لپاره دا هرڅه کوي. دوو کسانو اسپه یوې لویې کوټې ته ورسوله، دوو خدمتگارو ښځو د واده سپین کمیښ

د اسپې په غاړه کړ، د گلانو گېډۍ یې ورته په سر وتړله، په وړاندېنيو سمونو یې ورته سپینې دستانې او شاتنیو یې

سپینې جرابې واغوستې. یو خدمتگار په منډه د ناستې لویې کوټې ته ورغی او اعلان یې وکړ، چې ناوې تیاره ده .

سردار او نور ټول مېلمانه له خپلو ځایونو څخه اوچت شول، یو پادري صاحب هم هلته تیار ولاړ و. سردار صاحب یو

سپین گل په خپل کوټ ټومبلی و او خدمتگارې ته یې اشاره وکړه، چې ناوې راولي.

د ناوې په جامو کې زړه اسپه ورو ورو د مېلمنو کوټې ته رادننه شوه. د ټولو له خولې یوه سلگۍ د چيغې په ډول

راووتله .

سردار له غوسې او قاره په چيغو شو. په کوټه کې دومره شور، خوږ راپورته شو، چې اسپه خواره وارخطا شوه، يوه لغته يې خدمتگارانو ته راخلاصه کړه او له کوټې په ترپکو ووتله. وايي چې دا سردار د خپلو مېلمنو په وړاندې دومره پيکه شو، چې بيا يې ټول ژوند له چا سره نه ليدل.

هينسل او گريټل - [د ډنمارك كيسه]

ډېر پخوا د يوه ځنگل پر څنډه په يوه وړوكي کور کې دوه ماشومان د خپل پلار او ميرنۍ مور سره اوسېدل. د هلك نوم هينسل او د جينۍ نوم گريټل و .

د دوی پلار به په ځنگله کې لرگي وهل او په کلي کې به يې خرڅول، په هغه خپل دواړه ماشومان ډېر گران وو. خو د ښځې يې دا خبره نه خوښېده. هغې به په څه نا څه پلمه غوښتل چې دواړه دې له کوره لاړ شي .

يوه ورځ يې له خپل خاوند سره جنگ وکړ، چې هغه نور د دوی خدمت نه شي کولای. د شپې تر ناوخته لگيا وه او اخر يې سړی دې ته اړ کړ، چې سهار به دوی ځنگله ته ځي او لرگي به راټولوي. سهار دوی راپاڅېدل، نو مور او پلار ورته لږه وچه ډوډۍ ورکړه او ځنگل ته يې روان کړل .

هينسل له وړاندې نه خپل جېبونه له کانو ډک کړي وو. دوی چې په کومه لار تلل، پر هغې به يې يو-يو کانۍ غورځاوه، چې د بېرته راتگ لار پيدا کړي .

هغه ورځ چې دوی مزل وکړ، نو يوځای کې يې دمه وکړه، پلار ورته د لرگو اور بل کړ، دوی ډوډۍ وخوړه او ورسره خوا کې پر يوه نرم ځانا ويده شول .

دوی چې له خوبه پاڅېدل، نو مور و پلار يې نه وو او د ماښام تيارې په خپرېدو وې، په ځنگله کې د مرغانو او ځناورو شور و، ماشومان سخت وېرېدل، خو هينسل د يوې لويې ونې بېخ پيدا کړ، چې په کې سوری جوړ و، دواړو هم په دې کې شپه تېره کړه.

په بله ورځ دوی د کانو په لټه کې شول، چې هينسل له خپله جېبه په لار کې غورځولي وو. غرمه دوی بېرته خپل کور ته ورسېدل، پلار يې ډېر خوشحاله شو، خو مور يې په قار شوه، يو څو ورځې چې تېرې شوې، نو ښځې له خپل خاوند سره بيا جنگ شروع کړ، چې د کور خرڅ نه شي پوره کولای. يا خو دې ډېرې پيسې کور ته راوړي او يا دې واړه چېرته واستوي، خو د هغې خبره ونه منل شوه.

سړی يوه شپه د خپلو اولادونو په غم کې داسې ناارامه تېره کړې وه، چې اوس يې نه غوښتل چې دوی بيا ځنگل ته بوځي .

يوه ورځ چې سړی په کور کې نه و. ښځې ډوډۍ پخه کړه او ماشومان يې له ځان سره کړل، چې دوی په ځنگل کې ورخوښې کړي. هينسل په دې پوهېده، هغه دومره وخت پيدا نه کړ، چې په لار کې کانۍ وغورځوي، خو د ډوډۍ

وړې وړې ټوټې يې په ټوله لار کې اچولې، د غرمې مهال چې يوځای ته ورسېدل، نو هغې لرگي راټول کړل، دوی ته يې اور بل کړ او ورته يې وويل :

تاسو کښېنئ، زه مو په پلار پسې ورځمه چې هغه راشي نو بيا به يوځای کور ته ځو.

ماشومانو ځان ښه تود کړ، بيا يې پاتې ډوډۍ وخوړه او ویده شول. چې راپاڅېدل، نو بيا د خپل کور پر لوري روان شول، خو هينسل چې د ډوډۍ کومې ټوټې پر لاره غورځولې وې، هغه مرغانو خوړلې وې، دوی لاره ورکه کړه او د ځنگل بلې څنډې ته ورسېدل. هلته څه گوري چې له چاکلېټو جوړ شوی وړوکی غوندې کور و. د هغه کړکۍ او دروازې له بسکېټو وې، دوی د کور چارچاپېره وگرځېدل، خو څوک يې په کې ونه موندل.

گريټل دومره وړې وه، چې د يوې کړکۍ نه يې بسکېټ رامات کړل او ويې خوړل. هينسل هم د چاکلېټو ټوټې راشکولې او خولې ته يې اچولې، خو ناڅاپه يوه بوډۍ کړوپه له کوره راووتله او دوی ته يې په قار وويل :

تاسو زما کور ولې خورئ؟

هينسل او گريټل دواړه وارخطا شول. لاسونه يې له چاکلېټو ډک وو. ښځې ورته وويل :

تاسو زما له کوره غلا کړې ده، اوس به تاوان راکوئ .

بيا يې هينسل په يوې کوټې کې بندي کړ او گريټل ته يې وويل چې ته به زما د کور ټول کارونه کوې .

ماشومانو ټوله شپه په خپل کور پسې ژړل. سهار وختي ښځه راپاڅېده او گريټل يې په کار اخته کړه، خود هينسل لپاره يې ښه ښه خواړه پاڅه کړل او هغه ته يې خوړو لپاره ورکړل. بيا يې دې بېرته په گوټه کې بند کړ. گريټل به ځای جارو کړ. لوښي به يې ووينځل، ځايونه به يې راټول کړل، خو هغې ته به يې لږه ډوډۍ ورکوله .

يو څو ورځې همدغسې تېرې شوې، يوه ورځ هغې ښځې هينسل ته وويل، چې خپل لاس د کوټې له کړکۍ بهر راوباسه. ده چې لاس رابهر کړ، نو هغې د ده گوټې په خپلو لاسونو کې ونيولې. ښکته پورته يې کړې، بيا له ځان سره په شونډو کې وگرځېده:

زړه غوښه ورباندې نه ده ختلې.

هينسل چې دا خبره واورېده، نو پوه شو، چې دا ښځه جادوگره وه او ده ته يې ځکه ښه خواړه ورکول، چې دی چاغ شي او کله چې دی چاغ شي، نو بيا به يې حلال کړي او وبه يې خوري .

هينسل تر دې وروسته بيا په مړه گېډه ډوډۍ نه خوړله او گريټل ته يې هم په غوږ کې دا خبره کړې وه. جادوگري به يې په هره درېيمه څلورمه ورځ د هينسل په گوټو غوښې کتلې. اخر يوه ورځ يې گريټل ته وويل چې له کوره بهر تر يوه لوی دېگ لاندې دې لرگي راټول کړي او اور دې بل کړي. په دېگ کې جادوگرې له پخوا د اېښېدو لپاره اوبه

اچولې وې. گريټل چې دا وليدل، نو پوه شوه چې نن به يې ورور وژني. هغې لږ لږ لرگي په نغري کې ايښودل، چې اوبه ژر ونه ايشېږي .

کله چې به جادوگره دننه لاړه، نو دې به نغري نه لرگي وايستل، چې اور تې شي. ډېر وخت چې تېر شو، نو جادوگره په قار شوه. گريټل ته يې وويل :

ته وگوره چې اوبه اېشېدلې دي که نه؟ په نغري کې نور لرگي کښېږده.

گريټل اوس ډېره ناامیده شوې وه. خو بيا يې هم زړه کلک کړ او جادوگرې ته يې وويل :

زه د ډېگ دننه نه شمه ليدلای، چې اوبه اېشېدلې دي که نه. ته راشه په خپله يې وگوره.

جادوگره ډېگ ته نژدې راغله. د هغې سر يې ليرې کړ او ورټيټه شوه. بس په دې وخت کې گريټل خپل ټول توان يوځای کړ. د جادوگرې پښې يې ونيولې او هغه يې ډېگ ته ورټېله کړه. جادوگرې يوه چيغه کړه. د ډېگ سر يې له لاسه ولوېد او دا اړولې په اېشېدلو اوبو کې پرېوته.

گريټل ژر ژر ټول لرگي په نغري کې کښودل او اور په غرغډو شو. بيا دې منډې کړې، د جادوگرې تر بالښت لاندې يې د کوټې کنجيانې وموندلې او ژر يې ورور له کوټې راخلاص کړ. جادوگرې کړيکې وهلې، دواړو ماشومانو شاته نه کتل او له هغه ځايه يې ځغاستل .

دوی ډېر وخت په ځنگله کې په منډه وو، اخر يې يو ځای د لرگيو د ماتولو غږ واورېد، دوی د غږ پر لوري لاړل او څه گوري چې پلار يې تېر په لاس ونې وهي .

پلار يې چې دواړه اولادونه ژوندي وليدل، نو له خوشحالي نه يې په سترگو کې اوښکې راغلې .

دوی يې په غېږ کې ونيول او کور ته يې راوستل. په کور کې د ده ښځه نه وه، د ماشومانو له ورکېدو وروسته ده هغه هم له کوره شړلې وه. ځکه چې د دوی ډوډۍ هم نه پوره کېده او بيا تر څو چې د دوی پلار ژوندی و، دوی يې يوازې په ځنگله کې نه پرېښودل.

سپېڅلې مچۍ - [د يونان كيسه]

په لرغوني يونان کې د خلکو مذهب هغسې نه و، چې په اوسني زمان کې يې موږ پېژنو.

دوی پر الله باور کاوه. هغه مخلوق چې د دوی په عقیده د اولمپس پر غرونو يې ژوند کاوه او د هر چا په وس او قدرت کې يو کار وي. د دوی په عقیده تر ټولو باقدرته او د الهانو مشر **زيوس** نومېده او د يونانيانو په باور زيوس د هر هغه انسان، ځناور، مرغې او چينجيو درناوی کاوه، چې په ماشومتوب کې يې د ده، يانې د زيوس خدمت کړی و. د هغه شوده (پې) ډېرې خوشې وې. هغه چيلۍ چې په ماشومتوب کې يې ده ته خپلې شيدې ورکړې وې، په زاړه عمر کې يې د اسمان ستورو سره کښېنوله. همدغسې د ده شات (گبين) هم خوش وو، ځکه خو يې د شاتو مچيو ته ښکلې او پياوړې وزرې ورکړې، چې د ځان ساتنه په ښه شان وکړای شي.

نو کيسه داسې ده چې د دې لرغوني يونان په يوه وړوکي ښار کې يو شتمن سړی اوسېده، له ده سره ډېرې چيلۍ وې او د دوی د ساتنې لپاره يې يو مری (غلام) ساتلی و. دا مری کوماتاس نومېده، کله چې به د غرونو واورې ويلې شوې او په غرونو کې به شنه واښه راوتوکېدل، نو کوماتاس به د خپل بادار په اجازه ټولې چيلۍ (وزې) په مخه کړې، د هيلیکون غره ته به يې بوتللې. ټوله ورځ به چيلۍ په شنو وښو اخته وې، کوماتاس به خپله شپيلۍ غږوله او د ونو، بوټو، ځنگلي مېوې به يې خوړلې. د شپې به يې د يوې چيلۍ په شيدو ځان موږ کړ. خپله شپړۍ به يې له ځانه تاو کړه او تر يوې ونې لاندې يا له تيرې سره جوخت به غونډ منډ ويده شو.

کوماتاس به کله-کله په نيمه شپه کې ډېر ښکلي سازونه واورېدل، دا موسيقي به دومره مسته وه، چې د هغه زړه به گډا غوښته، خو بيا به يې سترگې خوب يووړې.

دی هم د نورو خلکو په شان په دې عقیده و، چې دا سازونه ښاپېرۍ غږوي ورته گډېږي، خو ده په خپله چېرې هم ښاپېرۍ په سترگو نه وه ليدلې.

يوه شپه دی پر مخکې پروت و، په اسمان کې يې د څوارلسمې سپوږمۍ ته کتل، چې ناڅاپه هغه بيا سازونه واورېدل او ورسره يې د خدا او د گډا غږونه هم تر غوږ شول.

دی له خپله ځايه پاڅېد، پر يوه اوچته تيره ودرېد او خوا و شا يې وکتل، ښکته د يوې روانې چينې له اوبو سره د ښاپېرو يوه جوپه وه، چې ځينې په کې په څرخ گډېدې او نورو ورته سازونه غږول.

کوماتاس په خپل ځای ساه نیولی ولاړ و، دی نه پوهېده چې څه وکړي. د ښاپېریو لیدل ډېر ناشونی کار و او ده غوښتل چې دوی ته څه شی ډالی کړي. خو بې له خپلې شپېلۍ او یوې شړۍ نور ورسره هېڅ هم نه وو. هاغلته پر تېره کښېناست او پوه نه شو چې کله خوب یووړ او ښاپېری تر کومه گډېدې .

دی چې سهار پاڅېد، نو ټوله ورځ یې همدغه چورت واهه، کله-کله به یې شپېلۍ وغږوله، خو په دې کې هم ورته څه خوند نه و. اخر یې چیلېو ته فکر لاړ، د ده بادار چېرې هم په ده غرض نه و کړی. چیلۍ دومره ډېرې وې، چې کوماتاس فکر وکړ، که یوه په کې ښاپېرو ته ډالی کړي، نو هېڅوک به خبر نه شي .

کوماتاس تر ډېره وخته دا خبره کرله، رېبله اخر مازیگر مهال یې یوه چیلۍ حلاله کړه او د ځنگل د قربانگاه پر کاني یې کېښوده... زړه یې ارامه شو.

له بده مرغه په بله ورځ د کوماتاس بادار ځنگل ته راغی... چیلۍ خو به یې یا شمېرلې یا نه، خو له قربانگاه سره نژدې یې وینه ولیده او بیا د چیلۍ پوستکي هم له یوې ونې سره ځوړند و.

سخت بدگومانه شو، کوماتاس ته یې په قار وویل :

زما په تا ډېر اعتبار و، خو ته بې ایمانه وې. نور درباندي باور نه شمه کولای، د چیلۍ تاوان خو یې له کوماتاس نه یې نه شو اخیستلای، ځکه دی ډېر خوار و. خو د سزا په توگه یې دی د لرگي په یوه صندوق کې بند کړ او د خپلې مانۍ تر شا یوې شاپېرې کندی ته یې ورغوځار کړ .

د هیلېکون په غره کې اوسېدونکو ښاپېریو یو څو ورځې د دروزي د شپېلۍ غږ نه اورېده. دوی حیرانه وې چې شپېلۍ غږوونکي کوماتاس چېرته وړک شو. بیا د ده په لټون پسې یوه لولکۍ روانه شوه. دا لولکۍ به په ونو، بوټو گرځېده او د کوماتاس پوښتنه به یې کوله. هر چا چې کوماتاس له خپل بادار سره لیدلی و، لولکۍ ته یې لاره ورښودله. اخر لولکۍ د شتمن سړي تر کوره ورسېده، خو دی یې هلته ونه موندلو.

د مانۍ له لویې دروازې سره جوخت لگېدلي د گلابو بوټي ورته خبر ورکړ، چې د مانۍ تر شا یو صندوق دې پیدا کړي .

لولکۍ همدغسې وکړل او د صندوق له یوه سوري نه یې وکتل، چې کوماتاس په کې بند و. لولکۍ بېرته ښاپېرو ته خبر راوړ او بیا د ښاپېرو یوه غونډه پیل شوه. هر چا خپله خپله ډنگوله، خو ټول په دې رضا شول چې مهم کار د کوماتاس ژوندي ساتل وو. د صندوق له وړو سوريو نه نور هېڅ شی نه شو رسېدای، یوازې د شاتو مچيو ورته شات رسولای شول. بیا داسې وشول چې د شاتو د مچيو یوه جوپه به د صندوق خوا و شا بنگېده.

یوه یوه مچۍ به د یوه سوري له لارې صندوق ته ورننوتله، د کوماتاس پر شونډو به یې لږ شات ورڅخول او بیا به بهر راوتله. په دې حال کې یو کال واورېد.

يوه ورځ شتمن سړي ته ورپه زړه شول، چې کوماتاس به په صندوق کې مړ وي، خپلو مرييانو ته يې امر وکړ، چې صندوق دې پرانيستلای شي او د کوماتاس هډوکي دې په مخکېه ښځه کړای شي .

مرييانو چې صندوق پرانيست، نو ويې ليدل چې کوماتاس په کې ژوندی پروت و، ټول حيران وو، خو کوماتاس ورته وويل چې ما ته د شاتو مچيو خواږه رارسول.

د هغه بادار خبر شو، نو دی هم حيران پاتې شو. خو بيا خپل مذهبي مشر ورته وويل :

د کوماتاس درجه ډېره اوچته ده. شات د زيوس خونی دي او دی يوازې خپلو اوچتو بندگانو ته دا خواږه ورسوي .

شتمن سړی اوس پر خپلو کړو پښېمانه و، نو کوماتاس يې له لاسه ونيو او له ځان سره يې کښېناوه. له ده يې وپوښتل چې څه شی غواړي؟

کوماتاس ورته وويل :

زه بېرته په ځنگله کې ستا د چيليو ساتنه غواړم.

وېره- [د ترکیې کیسه]

ډېر پخوا د اوسنۍ ترکیې په یوه غریزه سیمه کې یو هلك له خپلې کونډې مور سره اوسېده .

د دوی وړوکی کور (جونگره) له ښاره بهر په بېدیا کې و .

یوه ورځ د سیلۍ او باران په سخت توپان کې دواړه مور او زوی په کور کې ناست وو، د تندر له غږ سره به ښځه ورپېده. دې د کور بهرنۍ تمبې ته یوه غټه تېره کېښوده او زوی ته یې وویل :

زه خو نن ډېره سخته وېرېرمه. خدای خبر چې نن مې دا وېره ولې په زړه کې ناسته ده .

هلك مور ته وکتل. لږ حیران شو او ویې ویل :

وېره! دا څه شی وي؟

مور ورته وویل :

وېره داسې بلا ده چې هر انسان یې په خپل ژوند کې ویني او بیا د دې په پنځو کې راگیر شي .

هلك تر ډېره وخته غلی ناست و، دواړو ډوډۍ وخوړه او خوب ته پرېوتل. هلك تر ناوخته د وېرې په هکله فکر کاوه. داسې یې گڼله چې گوندې ؟ وېره ؟ رښتیا یوه بلا ده. کړۍ شپه یې همدغسې تېره کړه او سهار وختي یې چې مور لا له خوبه نه وه پاڅېدلې، دی له خپلې جونگرې راووت او یوې خوا ته روان شو، ټوله ورځ په پښو روان و، چې سترې به شو نو له یوې ونې سره به یې ډډه ولگوله.

له چینې یا ویالې نه به یې اوبه وڅښلې. په لار کې به یې همدغه چورت واهه، چې که ؟ وېره ؟ راته مخې ته راغله، نو سملاسي به یې وژنم.

لمر چې د غرونو شا ته پټ شو، نو ده له لیرې نه یوځای رڼا ولیده، چې ورنژدې شو، نو ویې لیدل چې یو څو تنه له اور نه چاپېره ناست وو، خپل چاقوان یې په تیږو تېره کول. دوی ټول شوکماران وو او د شپې د شوکې لپاره یې ځانونه تیارول .

د هلك ساره شوي وو. پر دې کسانو یې سلام و اچاوه او اور ته نژدې کېښناست. سړو یو بل ته په سترگو کې اشارې وکړې. خو د هلك له حالت نه څرگندېده چې دی هېڅ نه لري .

یو تن ترېنه پوښتنه وکړه:

ته له کومې راغلی یې او کومې خوا ته روان یې؟

هک چي لاسونه یې اور ته نیولي وو، دوی ته وویل :

زه د وېرې په لټه راوتلی یم. که مې پیدا کړه، نو ژوندۍ به یې نه پرېږدم.

شوکاران په خندا شول، خو ددوی مشر هک ته وویل :

زه خبر یم، چې وېره چېرته اوسېږي، که ته غواړې چې ویې وینې، نو دا اوږه، کوچ او شات واخله، مخامخ د ونو شا ته یوه هدیره ده، هلته لرگي ډېر دي، له دې ځایه یوه ډره واخله. هلته اور بل کړه، موږ ته خوږه ډوډۍ پخه کړه، وېره به درته په خپله ځان ښکاره کړي .

هک د شوکارانو نه ټول توکي په یوه غوټه کې وټړل. یوه بله ډره یې په بل لاس کې واخیسته او د ونو پر لوري روان شو. اوس هرې خوا ته تکه توره تیاره وه. هک چې د شوکارانو له سترگو پناه شو، نو ټولو پرچ وهلو.

هک هدیرې ته ورسېد، نو تیرې یې راټولې کړې، وچ لرگي یې په کې کېښودل او اور یې بل کړ، بیا یې اوږه، کوچ او شات یوځای کړل. د یوه قبر له پاسه په کنډولي کې اوبه ایښې وې، د اوږو ډوډۍ یې جوړه کړه او د سرې شوې ډبرې له پاسه یې کېښوده.

ډوډۍ چې پوره پخه شوه، نو هک هم ښه دمه کړې وه، خوا و شا یې کتل، چې وېره به چېرته وي. په دې کې اور ته نژدې قبر نه یو لاس رابهر شو او ورسره یو غږ هم راپورته شو، چې : **❖** دا ډوډۍ دې زما لپاره پخه کړې ده؟ **❖** هک ورته وویل :

نه، نه، دا ډوډۍ مې هلته بره یو څو تنو لپاره پخه کړې ده .

دا یې وویل او گرمه ډوډۍ یې له تیرې راواخیسته... د غوټې په خالي ټوکر کې یې تاو کړه، یوه بله ډره یې له اور ه راواخیسته او بېرته یې د شوکارانو ځای ته ځان ورساوه.

په دوی کې یو څو تنه په خپل کار پسې تللي وو، خو د دوی مشر اوس هم هلته ناست و، هک چې یې ولید، نو بیا حیران شول. پوښتنه یې ترې وکړه:

وېره دې ولیده؟

هک ورته وویل :

نه، هلته خو تش یو لاس له قبر نه راووتلو، چې له ما یې ډوډۍ غوښته.

د شوکمارانو مشر ډوډۍ ټوټې ټوټې کړه او په ټولو يې ووېشله. هلك هم خپله برخه ډوډۍ وخوړه او اور ته نژدې پرېوتو .

د شوکمارانو مشر ورته وويل:

سهار د دې غونډۍ بلې خوا ته ورشه، هلته يوه کچه لاره د اوبو يوه تالو ته ځي، ما اورېدلي دي، چې په دې تالو کې وېره اوسېږي .

هلك ډېر سترې و، دا خبره يې واروېده او سترگې يې پټې کړې. په بل سهار چې هلك پاڅېد، نو اور مړ و او ټول شوکماران له هغه ځايه تللي وو. ده ته يې يو څو ټوټې وچه ډوډۍ پرې ايښې وه .

هلك ځان تازه کړو، ډوډۍ يې وخوړه او پر غونډۍ وخوت، يوه کچه لار يې پيدا کړه او په هغې روان شو. د لارې په پای کې د اوبو يو لوی تالو و.

خو هلته يې يوه عجيبه ننداره وليده. د اوبو د پاسه په هوا کې يوه زانگو وه، چې يو ماشوم په کې ژړل .

هلك يو څو شېبې ماشوم ته وکتل او فکر يې وکړ، چې دی ولې ژاړي او زانگو په هوا کې څنگه ولاړه ده. په دې کې يوه ځوانه جينۍ له اوبو راووتله، چې وېښته او جامې يې وچ وو. هلك ته يې وويل :

دا زما ورور دی. زه په خپله زانگو ته نه شمه رسېدلای، غواړمه چې خپل ورور له زانگو نه راواخلمه. هلك ورته وويل : زه به په اوبو کې ښکته شم، ته زما په اوږو کېښنه او خپل ورور له زانگو راواخله.

هلك اوبو ته ورښکته شو. جينۍ د ده پر سر لاس کېښود او پر اوږو يې کېښناسته، هلك ورو ورو د زانگو پر لوري روان شو. خو جينۍ خپل لينگي د هغه د څټ نه کلک راتاو کړل او زور يې ورله ورکړ.

هلك سخت په قار شو، دا يې له لاسه ونيوله او اوبو ته يې ورغوزاره کړه. جينۍ هم ورسره ښه کلکه نښتې وه. هلك د هغې مړۍ ته لاس کړ او دا يې له ځانه ليرې کړه، په دې پرزono کې د جينۍ د غاړې د سرو زرو زنځير د هغه په لاس کې پاتې شو او ده په چټکۍ له تالو نه ځان وايست. پاس چې گوري، نو زانگو هلته نه وه. هرڅه ورک وو .

هلك د سرو زرو زنځير په خپله غاړه کې واچاوه او د غونډۍ بلې خوا ته روان شو .

ټوله ورځ يې سفر وکړ او مازيگر مهال د يوه ښار دروازې ته ورسېد، هغه وخت به د ښارونو چاپېره دېوالونه جوړېدل او د بهر وتلو لارې به مابنام تړل کېدې.

کوم مسافر چې به ناوخته راوړسېدل، د هغوی لپاره له دروازې نه بهر سرايونه جوړ وو. هلك ديوه نانواي د تنور مخې ته کېښناست او په تنور کې پرېوتې ډوډۍ چې نانواي يوې خوا ته ايښودلې او خلکو په خپل وار رااوچتولې د

هغوی د اخیستلو په انتظار شو. اخر د ده وار هم راورسېد، نیمه پخه نیمه سوځېدلې ډوډۍ یې وخوړه او هملته یوې خوا ته پر مخکته ویده شو.

سهار چې ښار ته وردننه شو، نو ویې لیدل چې خلک د سمندر پر لوري روان وو. هلك هم ټولو سره مل شو، خبر شو چې یوه بهرۍ پرون رارسېدلې وه، خو اوس د ډوبېدو په حال کې ده، د سمندر پر غاړه ډېر خلك ولاړ وو، چا ژړل، چا دعا ته لاسونه نیولي وو.

بهرۍ له یوې غټې تیرې سره ولاړه وه. په دې کې ټولو ملاحانو زور لگولی و، چې ساحل ته یې راوړي. خو داسې ښکارېده چې بهرۍ د سمندر په اوبو کې دننه په کوم شي پورې نښتې وه او ورو ورو په ډوبېدو وه.

خلکو په ورو ورو کښتو کې په دې بار سامانونه او نور خلك رانښکته کول.

هلك جامې وایستلې او سمندر ته یې ټوپ کړل. ده اوږده ساه واخیستله او د سمندر تل ته یې ځان ورساوه. هلته یې ولیدل چې یوې ښځې د بهرۍ لنگر په لاس کې نیولی دی او ځان ته یې راکاږي.

هلك په دې ښځې ورتوپ کړل، زنځیر یې د هغې له لاسه لیرې کړ او د هغې په وهلو سر شو. بیا یې دا له وېښتو راوښتله او په یوې تیرې پورې یې وتړله.

هلك چې له اوبو راوتلو، نو بهرۍ له خطرې بهر وه. خلکو خوشحالیانې کولې. دی دومره ستړی و، چې خپلې جامې یې په غاړه کړې او بهرته ښار ته لاړ. هلته تر یوې ونې لاندې پرېوتو او ویده شو.

مازیگر مهال چې دی راپاڅېد، نو د ونې نه یې د خبرو غږ واورېد. یوې ښځې ویل:

ما یو داسې زړور ځوان لیدلی دی، چې په هدیره کې یې ډوډۍ پخوله، ما له یوه قبر نه لاس وروغزاوه، خو دی هېڅ ونه وېرېد، د بلې ښځې غږ راغی:

ما هم یو داسې ځوان ولید، چې په اوبو کې مې ورله مړۍ خپه کوله، خو ده رانه ځان هم خلاص کړ او زما د سرو زرو زنځیر یې هم یووړ.

د درېیمې ښځې غږ شو:

ما داسې ځوان ولید، چې د پوره بهرۍ زنځیر یې زما له لاسه واخیست او زه یې په یوه کاني پورې وتړلم. هلك چې دا خبرې واورېدې، نو ونې ته یې وکتل او ویې ویل:

هغه ځوان زه یمه. خو تاسو څوک یئ؟

درې واړه ښځې د سترگو په رپ کې د ده مخې ته ودرېدې او ورته ویې ویل:

موږ جادوگرې يو. ته ډېر زړور يې، موږ غواړو چې درته انعام درکړو. وغواړه څه شي پسې راوتلی يې او چېرته ځې؟ هلك ورته وويل:

زه د وېرې په تکل کې يم. که تاسو ته معلومه وي چې وېره په کوم ځای کې ده، نو دا به ډېر لوی انعام وي.

دريو واړو جادوگرو په زوره زوره وخندل او بيا يې د يوه ښار پټه ورله ورکړه، چې وېره هلته اوسېږي.

هلك چې د ډېرو ورځو تر مزله وروسته دې ښار ته ورورسېد، نو ټول خلك د پاچا د ماڼۍ نه بهر راټول وو. هلك د يوه سړي نه پوښتنه وكړه، چې څه چل دی؟

هغه ورته وويل:

يوه مياشت کېږي چې زموږ پاچا مړ دی. د دې ملك روايت دی چې د دې ځای ځينې سپېڅلي مرغان هر سهار له ماڼۍ نه الوزي او چې د هر چا پر سر کښېناست، نو هغه به پاچا کېږي دا يوه مياشت کېږي، چې مرغان د هېچا پر سر نه دی کښېناستلی.

هلك هم د مرغانو په ننداره شو، چې له ماڼۍ نه به والوتل او بېرته به لاړل، يو څو شېبې چې تېرې شوې، نو يو مرغه د ماڼۍ تر ټولو دنگ بورجل نه راوالوتلو او د هلك پر سر کښېناست. د خلکو شور ماشور پورته شو.

هلك سترگې پټې کړې، ويې ليدل چې د پاچاهۍ تاج يې پر سر کړی دی او پر شاهي تخت ناست دی. خلك ورته راروان دي، وزيران ورته د مملکت د ستونزو حال وايي. ډوډۍ ورته ايښې ده، خو دی وخت نه لري چې ويې خوري. خوب يې تښتېدلی دی. هلك ناڅاپه سترگې وغړولې او په چيغو شو:

زه دا هرڅه نه شمه کولای.

په دې کې د ماڼۍ له خوا يو څو مرغان راوالوتل او وار په وار د دې هلك پر سر کښېناستل، ټولو خلکو نارې پورته کړې چې هم دی به زموږ پاچا وي.

ټول وزيران راوپاندې شول، مشر وزير ورته شاهي چپنه په غاړه کړه. يو بل وزير ورته تاج پر سر کړو او دی يې د ماڼۍ پر لوري بدرگه کړ، هغه وخت هلك احساس وکړ، چې د هغه غوني زير-زير شول، مری يې وچه او پښې يې په رپېدو شوې.

يوه سپين ډيري وزير ورته په غوږ کې وويل:

وېرېره مه!

او هلك اوس خبر شو، چې وېره څه وي؟ هغه ته د مور خبره په زړه شوه :

وېره داسې بلا ده چې هر انسان يې په خپل ژوند کې وينې .

هغه وېره موندلې وه، خو هله چې پاچا شو.

غریب ولیداد- [د هندوستان کیسه]

په یوه کلي کې یو غریب او بوډا سړی یوازې اوسېدو، چې نوم یې ولي داد و. ده به ټوله ورځ په شنو ورشو کې واښه کول. ماښام به یې د وښو لویه گېډۍ په سر کړه، لور به یې په ملا ویستونې وټومبله او د ښار منډوي ته به روان شو.

د ده واښه به هره ورځ په پنځوانو (یوه سکه) خرڅ شول. کله څلور او کله به یې په څلورنیمو انو ځان ته ډوډۍ واخیستله او کور ته به راغی. ډوډۍ به یې وخوړله او هغه ټکه (نیمه انه) یا انه چې به ورسره پاتې وه، د خپلې جونگرې په گوټ کې ښخ شوي منگي ته به یې واچولې.

ولي داد له خپل ژونده ډېر خوشحاله و، ډېره موده همدغسې تېره شوه. یوه ورځ یې خپلو جامو ته وکتل او فکر یې وکړ، چې نوې جوړه جامې ځان ته واخلي، د جونگرې په گوټ کې له ښخ منگي نه یې ټولې ټکي انې راوايستلې او حیرانه پاتې شو، چې دومره ډېرې پیسې څنگه راټولې شوي. ځان له یې د خامتا یوه جوړه جامې واخیستې، خو بیا هم ډېرې پیسې ورسره پاتې وې. نه پوهېده چې په دې پیسو څه وکړي. ټوله شپه یې چورت واهه. اخر سهار راپاڅېد، نو ټولې پیسې یې یوه زرگر ته یووړې. هغه ورله په دې پیسو د سرو زرو یو بنگری جوړ کړ.

اوس ولي داد حیران و، چې د سرو زرو په بنگري څه وکړي؟ د ده اولادونه هم نه وو، په بازار کې به یوه سړي تل د خپلو اسونو لپاره له ولي داد نه واښه رانیول.

نن چې یې واښه منډي ته یووړل، نو هغه سړی یې ولید، له هغه یې پوښتنه وکړه، چې ته خود تجارت لپاره ډېرو ملکونو ته ځې راځې، دا راته ووايه چې یوه ډېره ښایسته او نېکبخته ښځه پېژنې؟

تجار یو څو شېبې سوچ وکړ، بیا یې وویل :

له دې ځایه شمال لوري ته د ښایستان وطن دی. د دې ملک شهزادګۍ ډېره ښکلې او په ښه نامه یادېږي.

خو ستا ورسره څه کار دی؟ هغه له خپله جېبه د سرو زرو بنگری راوايست او تجار ته یې وویل :

ته چې کله هم ښایستان ته لاړې، نو دې شهزادګۍ ته زما له اړخه دا بنگری ډالۍ کړه او ورته ووايه چې دا د یوه داسې کس له خوا تا ته ډالۍ کېږي، چې په ښه عمل باور لري .

تجار له هغه نه بنگری واخیست او څه موده وروسته چې د یوې قافلې سره یې ښایستان ته خپل تجارتي مالونه یووړل، نو شاهي ماڼۍ ته هم لاړو، په هغو ورځو کې دا دود و چې تجارانو به ښه او ناپایه شيان د پاچا دربار ته وړل او په بدل کې به یې ډېرې پیسې گټلې. د خپل مال د خرڅولو نه وروسته تجار له شهزادګۍ سره د لیدلو خواست

وکر او بیا یې د ولي داد بنگړی ورته وړاندې کړ او ورسره یې د هغه پیغام هم ورله ورکړ. شهزادګۍ چې د تجار د خولې دومره ساده پیغام واورېد او بنگړی یې ولید، نو په سترګو کې یې اوبښکې راغلې. سم له لاسه یې امر وکړ، چې د اصلي ورېښمو، کتانو، بخملو او کمخوابو رختونه دې په یوه اوبښ بار کړای شي او د شهزادګۍ له خوا دې هغه ته ورسول شي. تجار ته یې هم د لارې خرڅ او نورې تحفې ورکړې.

تجار چې بېرته خپل ښار ته راوړسېد، نو د رخت له بار سره اوبښ یې د ولي داد د جونګرې مخې ته ودراره. هغه په دې وخت کې د وښو لپاره روانېدونکی و. د تجار په لیدلو خوشحاله شو. خو هغه چې ورته د شهزادګۍ د ډالۍ کیسه وکړه، نو دی وارخطا شو.

دی نه پوهېده چې په دې ورېښمو او کمخوابو څه وکړي. ده اوس اوس ځان ته د خامتا جوړه اخیستې وه، نورې جامې یې نه وې په کار. ډېر فکرونه یې وکړل، اخر یې له تجار څخه پوښتنه وکړه، چې ته څوک داسې سپری پېژنې چې ډېر ایمانداره او مېړنی وي؟

تجار ورته وویل :

داسې به ډېر خلک وي، خو له دې ځایه جنوب لوري ته یو ملک د نېک آباد په نامه یادېږي. هلته یو شهزاده دا صفتونه لري.

هغه ورته په خوشحالی وویل :

بس اشنا زما غم دې غوڅ کړ. ته چې هر وختي نېک اباد ته ورتللې، نو دا اوبښ ورته ډالۍ کړه او ورته ووايه چې زه د ایمانداره او مېړنو خلکو ډېر قدر کوم.

تجار یو څو ورځې په ښار کې و. بیا له یوې تجارتي قافلې سره چې نېک اباد ته لاړ، نو شاهي دربار ته یې هم حاضري ورکړه، د ورېښمو او کمخوابو بار شوی اوبښ یې ورته یووړ او د ولي داد پیغام یې هم ورکړ. شهزاده چې دا واورېدل نو ډېر خوشحاله شو، تجار ته یې سره زر انعام ورکړل او د هغه لپاره یې دوولس ښه چاغ اسونه د ډالۍ په توګه واستول.

ولي داد د رخت د بار شوي اوبښ نه د ځان خلاصولو وروسته ډېر ارامه و، هماغسې به یې واښه کول او په منډیې کې به یې خرڅول، پاتې پیسې به یې په منګي کې غورځولې.

تجار چې له نېک اباد نه بېرته راوګرځېدو، نو د هغه د جونګرې ته هم ورغلو، دوولس چاغ اسونه ورسره وو.

ولي داد چې له تجار نه ټوله كيسه واورېده، نو ډېر وارخطا شو. هېڅ نه پوهېده چې په اسونو څه وکړي. ده چې به ټوله ورځ څومره واښه کول، دا اوس هم په پنځو انو خرڅېدل او دا پيسې د ده لپاره بس وي. اسونو ته به واښه له کومه ځايه راوړي .

تجار ته يې منت زاری پيل کړې، چې له دې اسونو نه دې دوه اسونه ځان ته واخلي او نور دې د ښايستان شهزادگۍ ته يوسي، ځکه د ورېښمو بار اوبښ شهزادگۍ ورلېږلی و.

تجار په دې خبره رضا شو او څو ورځې وروسته چې هغه اسونه د هغه د جونگرې له مخې نه يووړل، نو ده د شکرانې نفلونه وکړل. د شپې يې ډوډۍ وخوړه او د ډېرو شوگيرو وروسته په ارام خوب ویده شو.

د ښايستان شهزادگۍ چې اسونه وليدل، نو له تجاره يې پوښتنې پيل کړې، چې د دې ډالۍ هدف څه و. تجار ورته وويل :

زما ملگری ستا د ښه عمل قدر کوي او د مننې لپاره يې دا اسونه رااستولي دي.

شهزادگۍ د خپل پلار (پاچا) سره سلا مشوره وکړه. هغه ورته وويل :

د چا ډالۍ بېرته گرځول، ښه کار نه دی. خو موږ کولای شو چې اوس دې سړي ته دومره قيمتي ډالۍ ورواستوو، چې دی يې هېڅ ځواب ونه لري او په دې شان به موږ ته بيا څه شی نه رالېږي. شهزادگۍ په دې خبره خوشحاله شوه او امر يې وکړ، چې شل سپين اسونه دې په سرو او د سپينو زرو لوښو قاشوغو او د ښايست د شيانو بار کړای شي او هغه ته دې ډالۍ کړی شي. تجار ته يې يوه محافظه ډله عسکر هم ورکړل .

کله چې دا شل اسونه او د دوی محافظان د ولي داد جونگرې ته ورورسېدل، نو د ښار ټول ماشومان او وزگار هم ورسره مل وو. ولي داد په وښو کولو بوخت و. يو چا ورته خبر وکړ، چې ستا کور ته اسونه ولاړ دي، ده عاجز وارخطا د کور پر لوري منډه کړه. تجار ته يې په ژرغوني غږ وويل :

زه په دې اسونو او عسکرو څه وکړم، ته خو خبر يې چې زه غريب سړی يم. له دې اسونو څلور ته واخله او نور د نېک اباد شهزاده ته زما له اړخه ډالۍ کړه، چې د هغه د دوولسو اسونو بدل مې خلاص شي .

تجار چې بيا نېک اباد ته لاړ او شهزاده چې سرو او سپينو زرو بار اسونه وليدل، نو د ولي داد په هکله يې ترې نورې پوښتنې وکړې، تجار ورته وويل :

ولي داد ډېر نېک او ساده انسان دی .

شهزاده اوس د ډالۍ په بدل کې شل نور اسونه، شل اوشان او شل هاتيان (فيلان) چې ټول په ملغلرو او د سرو زرو په زنگو سمبال وو، هغه ته د ډالۍ په توگه روان کړل. د دې قافلې د ساتنې لپاره يې پنځوس عسکر او پنځوس نوکران هم ورواستول.

کله چې دا قافله د هغه ښار ته ورسېده، نو ماسپښين تېر و، ولي داد د وښو پند جوړ کړی و، کله چې د اسونو، اوشانو او د هاتيانو قافله او تجار يې هم ورسره وليده، نو ځان يې په وښو کې پټ کړ. خو تر کومې به پټېدو، خپلې جونگرې ته راغی او چې خبر شو چې دا هرڅه د هغه وو، په چيغو شو. ويل يې:

زه بوډا سړی يم، نن يم، سبا نه يم، دا هرڅه زما هېڅ په کار نه دي.

تجار هم خواشینی شو، دی پوهېده چې هغه څومره ساده ژوند تېراوه، خو بله چاره نه وه، دننه په جونگره کې له هغه سره کښېناست او ورته وپې ويل:

بس دا وروستی ځل دی، څه پرې وکړم.

ولي داد ورته وويل:

ښه که وروستی ځل دی، نو دا هرڅه ښايستان ته يوسه او که شهزادگۍ درته نورڅه ډالۍ درکوي، نو ورته ووايه چې زه مړ يم.

تجار ته يې دوه اسونه، دوه اوشان او دوه فيلان مزدوري ورکړه او کله چې دا قافله څو ورځې وروسته له ښاره ووتله، نو ولي داد د خدای شکر وايست.

کله چې د اسونو، اوشانو او د هاتيانو قافله ښايستان ته ورسېده او شهزادگۍ ته وړاندې شوه، نو حيرانه پاتې شوه، بيا يې له پلار سره سلا وکړه. د پاچا هم تلوسه شوه، چې اخر دا ولي داد نومی سړی څه غواړي. ده فکر کاوه، چې کېدی شي د شهزادگۍ سره يې واده غوښته. نو که داسې وي، نو په کار ده چې په خپله يې وويني.

شهزادگۍ هم په دې باور وه، چې دومره ډېرې ډالۍ څوک هسې نه ورته رالېږي. لنډه دا چې دا وارې دوی تجار ته وويل، چې په خپله به ورسره ځي، خو دوی دا هم نه غوښتل چې ډېر په شان و شوکت ورشي. يوه قافله جوړه شوه.

کله چې دا شاهي قافله د هغه کلي ته نژدې شوه، نو پاچا او شهزادگۍ په بيديا کې يوځای غوره کړ او هلته يې خپلې خېمې ودرولې. بيا يې تجار ته وويل چې ورشه خپل ملگري ته خبر ورکړه، سبا سهار دې زموږ خېمې ته راشي، چې موږ ورسره ملاقات وکړو.

تجار لاړ او ولي داد ته يې دا ټوله كيسه تېره كړه. هغه چې واورېدل نو په ژړا شو. ده نه غوښتل چې له پاچا او شهزادگۍ سره وويني. خپلو خړو جامو ته يې كتل، ارمان يې كاوه، چې كاشكې په منگي كې يې پيسې نه وې راټولې كړې، اوس به بېغمه واى .

د شپې د سيند پر لوري روان شو، د يوې اوچتې تيرې له پاسه وخوت، چې ځان په اوبو كې لاهو كړي. خو بيا ووپرېده، ځان وژل ورته گناه ښكارېده، هملته كښېناست او خداى پاك ته يې فرياد پيل كړ، نابېره د ده مخې ته دوه وړې ښاپېرۍ ودرېدې او پوښتنه يې ترې وكړه چې دى ولې ژاړي. هغه ورته د خپلې بدمرغۍ كيسه تېره كړه. ښاپېرو وخندل او ورته وېي ويل :

ته ډېر ساده يې. خو ځكه موږ تا ته يو شى ډالۍ كوو.

د سترگو په رب كې هغه وليدل، چې په تن يې ډېرې ښكلې جامې وې. په سر يې ښكلۍ پټكۍ تړلې و او په پښو كې يې د سرو زرو په تار گنډل شوې پڼې وې. ده خپلې جونگرې ته منډې كړې، خو هلته يو ښايسته كور ولاړ و او په كې نوكران ولاړ وو .

په بله ورځ هغه د پاچا او د شهزادگۍ د هركلي لپاره د هغوى خېمې ته ورغلو او دوى ته يې د مېلمستيا بلنه وركړه. په مېلمستيا كې يې پاچا ته خواست وكړ چې شهزادگۍ دې د نېك اباد شهزاده ته واده كړي، پاچا ترې پوښتنه وكړه چې **❖**ته دا شهزاده پېژنې، نوم يې څه دى. **❖**

هغه غلى پاتې شو. نو تجار ورته د نېك اباد د شهزاده نوم وروښود. بيا داسې وشول، چې د نېك اباد شهزاده هم د ولي داد د ليدلو لپاره راغى او لنډه دا چې د هغه په كور كې د دواړو واده جوړ شو .

د دواړو ملكونو خلكو جشن وكړ، پاچا له هغه څخه پوښتنه وكړه چې دى څه غواړي. ولي داد ورته وويل :

زه خپله جونگره بېرته غواړم، زما لپاره د ورځې څلور انې بس دي. ټولو د ده دا ارمان ومانه او ولي داد پاتې عمر هم په وښو كولو تېر كړ.

بیدگلیت- [د شمالي ويلز کیسه]

د بریتانیې د شمالي ويلز سیمه یو وخت خپلواکه وه. دلته یو ډېر اوچت غر د سنوډن په نوم یادېږي، کله چې لاروی د غره پر لوري سیل لپاره ځي، نو په لاره کې په یوه قبر ورپېښېږي، چې د بیدگلیت توري پرې لیکلي دي .

د ويلز په ژبه کې بید د قبر معنی ورکوي او گلیت پخوانی نوم دی. دا کیسه د دې قبر پر شناختې لیکلې ده .

ډېره موده کېږي، چې په دې سیمه کې لوویلین نومی یو سردار اوسېده. د هغه یو سپی گلیت نومېده، دا سپی هغه ته د انگلستان پاچا په تحفه کې ورکړی و. په کور کې به دی لکه وری نرم او ارامه اوسېده. خو په ځنگل کې د ښکار پر وخت به یې لکه د پرانگ منډې وهلې. د سردار خپل دا سپی ډېر خوښ و او ټولو خلکو ته به یې په فخر ښکاره کاوه .

یوه ورځ سردار سهار وختي له خپلو ملگرو سره په ښکار ووت، ټول سپي ورسره وو. په یوه ځای کې دوی سوپې ولیدلې او ټولو وغوښتل چې خپل سپی ورپسي وځلوي. سردار شپېلۍ کړه، خو گلیت هېڅ ښکاره نه شو، دی حیرانه و، چې سپی یې څه شو. پخوا خو چېرې داسې نه وو شوي، گلیت به له ټولو سپو تر مخه منډې وهلې. اوس دی ورک و .

ورځ په ښکار تېره شوه، سردار ناارامه و، لومړی یې ځان ته تسلي ورکوله، چې په خپله به راپیدا شي، خو ورو ورو یې تلوسه زیاتېده. خپلو ملگرو ته یې عذر وکړ او بېرته خپل کور ته روان شو. خپل کور ته چې رانژدې شو، نو گلیت یې ولید، چې له لویې دروازې نه بهر پر مخکې ناست و. د سردار زړه یو څه ارامه شو، شپېلۍ یې ورته ووهله او ویې ویل:

ته ډېر شوخ یې، نن ته چېرته وې او ولې اوس د کور مخې ته ناست یې؟

نور کله به گلیت د خپل بادار په لیدو په ټوپونو شو. خو نن له خپله ځایه ونه خوځېدو. سردار حیرانه، خو ډېر ژر یې دا حیراني په وارخطایۍ بدله شوه.

د گلیت خوله او پښې په وینو لړلې وې، تر کوره ځای پر ځای د وینو نښې وې، گلیت هم ټپي و.

سردار ته خپل ماشوم زوی ورپه یاد شو، چې سهار یې په زانگو کې ویده پرېښی و. ده د کور له دروازې د زانگو پر لوري منډې کړې، هرې خوا ته وینې وې. زانگو تشه وه او په هغې کې هم په وینو لړلې وړه توشکه د یوې خونړۍ جگړې منظر وروړاندې کاوه .

سردار له غم او قاره لېونی شو. شاته یې وکتل، گلپټ له خپله ځایه راپاڅېدلې او د ده پر لوري ورو ورو راروان و. سردار چې ورته په قار وکتل، نو د ده له خولې یو کمزوری غږ راووتلو. داسې لکه چې څه ویل غواړي، خو سردار خپلې تورې ته لاس کړ او په قار یې وویل :

بدبخته! ته خو لېوه وختلې. دومره موده ما د خپل ماشوم په شانې ساتلې وې او نن تا زما ماشوم وخوړ. سپي خپل سر ټیټ کړ او د خپل بادار په پښو کې کښېناست، بیا یې خوله اسمان ته کړه او له خولې یې داسې غمجن غږ راپورته شو، لکه چې ویل یې:

کاشکې ته زما په ژبه پوهېدای.

خو سردار د اولاد په غم کې دومره لېونی شوی و، چې توره یې راپورته کړه او سپی یې وواژه. هم په دې وخت کې ده د ماشوم ژړا واورېده، سردار بلې کوټې ته ورغلو، نو څه گوري چې ماشوم یې روغ او ژوندی په کټ کې پروت و. ورسره نژدې یو لېوه مړ پروت و.

سردار پوه شو چې څه شوي وو. گلپټ له لېوه سره جنگېدلې و او د ده ماشوم یې ژغورلی و. د هغه له سترگو اوښکې روانې شوې او په چیغو چیغو یې ژړل، اوس ده د خپل وفادار سپي ماتم کاوه. بیا سردار هم په هغه ځای کې چې گلپټ یې په ناسته لیدلې و، د هغه قبر جوړ کړ. دا کیسه شا و خوا په ټولو ځایونو کې خلکو یو بل ته کوله او د بیدگلپټ سیمه دومره مشهوره شوه، چې اوس هم کله په دې لاره څوک تېرېږي، نو یو وارې بیدگلپټ ته اړو مرو درېږي.

ښوروا- [د چک کیسه]

یوه شپه له سیلۍ سره باران هم اورېده، سخت توپان و. خلك په خپلو کورونو کې وو. یوه سپین سرې ښځه ځانله یوازې اوسېده. د هغې د کور دروازه وډبېده. هغې فکر وکړ، چې سیلۍ دروازه تپل وهي، خو لږه شپه نه وه تېره، چې ور په زوره زوره وډبېده .

سپین سرې ژر دروازه خلاصه کړه، ویې لیدل چې یو ځوان سړی په لمدو خېشتو جامو کې ولاړ دی، له یخنۍ رېږدي. سپین سرې ښځې ته یې وویل :

زه مسافر یم، که نن شپه دې راته په خپل کور کې ځای راکړ، نو زه به دې دا احسان ټول عمر نه هېروم.

سپین سرې ښځې ورته وویل :

ښه ده، دننه راشه په نغري کې اور بل دی... خپلې لمدې جامې وچې کړه. خو زه ډوډۍ هم نه لرمه او ستا لپاره کټ هم نه شته. ته مجبوره یې، چې له نغري سره نژدې پر دې کمبله شپه تېره کړې.

سړي ورته وویل :

بس چې سرپناه وي، نور مې هېڅ شی نه دي په کار.

ښځې په نغري کې نورې وچې درې کېښودې، اور تازه شو. سړی چې تود شو او جامې یې هم وچې شوې. نو د خپل کمیس له جېبه یې د اوسپنې یو مېخ راوايست. دا به یې په خپلو لاسونو اړاوه رااړاوه. ښځې ورته کتل، خو غږ یې نه کاوه.

سړي ښه شېبه له دې مېخ سره لوبې وکړې، بیا یې له ښځې پوښتنه وکړه:

ته خبره یې چې دا مېخ څومره د کار دی .

ښځې له وړۍ نه تار جوړاوه. په ډېره خشکه لهجه یې ورته وویل :

هو! خبره یمه، مېخ په لرگي کې ټک وهل کېږي.

سړي وخنډل او ویې ویل :

ته نه یې خبره... زه له دې مېخ نه ښوروا جوړولای شم. ښځې لږ په قار ورته وویل :

هسې اوتې بوتې مه وایه، دا ناشونې ده.

سړي وویل :

که ما درته ثابته کړه، نو منې به یې.

ښځې ورته وویل:

ښه ده، ثابته یې کړه .

بیا یې د ښوروا پخولو دېگ ورته راوړو .

سړي مېخ د دېگ په تل کې کېښود او اوبه یې په کې واچولې. بیا یې دېگ پر اور کېښود. لږه شېبه چې تېره شوه، نو سړي د دېگ سر لیرې کړ او ښځې ته یې وویل :

که لږه مالگه او تور مرچ راکړې نو ښورا به تیاره شي.

ښځه پاڅېده او د يوې المارۍ دروازه يې پرانيستله او ويې ويل:

هو! مالگه او مرچ خو په هر کور کې وي.

سړي ته يې د مالگې او د تورو مرچو پونۍ ورکړې. ده په دېگ کې ورگډ کړل. يوڅو شېبې نورې هم تېرې شوې. سړي بيا د دېگ سر ايسته کړ او ويې ويل:

د پيازو يوه غوټه که وای، نو د ښوروا خوند به سېوا شوی وای.

ښځې ورته بد بد وکتل، خو بيا له ځايه راپاڅېده او ويې ويل:

گورمه که چېرې پياز وي .

يوې بلې المارۍ ته ولاړه او د هغې دروازه يې پرانيستله. سړي سر اوچت کړ او ويې ليدل چې په دې المارۍ کې د خوړو توکي ايښي وو.

ښځې د پيازو يوه غوټه راواخيسته او سړي ته يې وويل :

اوس به نو ته چاقو هم غواړې.

سړي وخنډل او د ښځې نه يې پياز او چاقو واخيستل. پياز يې ټوټې ټوټې کړ او دېگ ته يې ورلږه کړ. بيا يې په نغري کې اور تازه کړو، يوڅو نورې درې يې کېښودې او ويې ويل:

ښوروا هم هر ډول وي، د مېخ ښوروا ساده وي. خو که په دې کې څو گازرې او الوگان ورگډ شي، نو خوند يې لا زيات شي. خو خير پروا نه کوي.

اوس له دېگ نه د پيازو د پخېدو خوشبويي پورته شوې وه او ښځې نابېره د لوړې احساس وکړ، د سړي خبرو ته يې پام و. بې له دې چې هغه ته يې څه ويلي وي، د المارۍ لوري ته لاړه، يو څو گازرې او دوه الوگان يې ترې راوايستل او سړي ته يې ورکړل. هغه گازرې او الوگان سپين او ټوټې کړل، په دېگ کې يې ورگډ کړل. لږه شېبه وروسته چې يې د دېگ سر ليرې کړو، نو د ښوروا خوشبويۍ د ښځې سپرمې وتخنولې. له سړي يې وپوښتل:

په څومره وخت کې به دا ښوروا پخېږي؟

سړي په يوې ځمځۍ د دېگ له تل نه مېخ رااوچت کړ او ويې ويل :

د دې مېخ ښورا ډېرو کمو خلکو خوړلې ده، خو که په دې کې د غوښې وړې وړې ټوټې ورگډې شي، نو بيا دا د پاچاهانو خواړه دي. خو زما او ستا په شان خلك دومره طالع نه لري، چې په دې ښوروا کې غوښه ولري.

ښځې ناڅاپه وويل:

ولې يې نه شو خوړلای، پاچاهان خو هم زموږ په شان انسانان وي.

بيا لاړه او له الماری نه يې د غوښې يوه ټوټه راواخيسته. په چاقو يې ترېنه وړې وړې ټوټې بېلې کړې او سړي ته يې ورکړې. هغه د غوښې سره يوڅه اوبه هم په کې ورگډې کړې. اور يې بيا تازه کړ او ويې ويل:

اوس چې موږ داسې ښه د پاچاهانو خواړه لرو، نو بايد چې د پاچاهانو په شان يې وخورو.

ښځې وويل:

بېشکه ولې نه.

د کوټې بل سرته لاړه، هلته کې يو مېزاو دوه څوکۍ ايښې وې. دې له الماری نه يو ښه ښکلی د مېز پوښ راواخيست او پر مېز يې اوار کړ. بيا يې چيني لوبښي راوايستل او پر مېز يې کېښودل، قاشوغې يې هم راوايستلې.

سړي دا هرڅه ته کتل او بيا يې وويل:

ښوروا به څه شي کې راوباسم؟

ښځې ورته يوه غټه کاسه د ښوروا لپاره او يوه رکابۍ د غوښې او ترکاری لپاره ورکړل. بيا يې يوه غټه ډوډۍ هم راوايستله. ټوټې يې کړه او پر مېز يې کېښوده. سړي وويل:

که ډوډۍ دې راوايستله، نو بايد چې پڼېر هم ورسره وي، ځکه چې د مېخ د ښوروا خوړلو نه وروسته د هضم لپاره پڼېر ضروري دي.

ښځې پڼېر هم راواخيست، دواړو ښوروا، ډوډۍ او پڼېر وخوړل. سړي ښه ځان موږ کړی و، ښځې ته يې وويل:

ستا ډېره مننه.

ښځې ورته وويل:

مننه خو ستا په کار ده، چې دومره ښه ښوروا دې راته پخه کړه.

سړي د ښوروا د کاسې په تل کې پروت مېخ راوايست او ويې ويل:

په دې کې زما هېڅ کمال نه شته، دا هرڅه د دې مېخ له برکته دي.

ښځې ورته وويل:

اوس چې تا دومره ښه خواږه راته برابر کړل، نو ته حق لرې چې په کټ ویده شې. زما هسې هم ډېر ساږه کېږي، زه به د نغري سره پر کمبله پرېوځم.

سړي شپه ارام خوب وکړ. سهار ښځې ورته چاي او ډوډۍ ورکړل او بيا يې ورته وويل :

ستا مېخ رښتيا چې عادي مېخ نه دی. سمبال يې وساته، چې څوک يې پټ نه کړي.

سړي ترېنه رخصت واخيست او پر خپله لار روان شو.

د سمندر اوبه مالگينې ولې وي؟- [د ناروې كيسه]

په يوه كلي كې دوه ورونه اوسېدل، چې يو په كې ډېر شتمن و او بل غريب او بهوزله. يوه ورځ د غريب ورور سره په كور كې د خوړو لپاره هېڅ پاتې نه شول، نو د خپل شتمن ورور كړه لار او مرسته يې ترې وغوښته. شتمن ورور ورته وويل چې ستا له حال نه زه خبر يم. دا د يوې ورځې خبره نه ده، سبا به بيا راروان يې او سوال به راته كوي .

غريب ورور ورته وويل:

ته بس همدا نن راسره يوڅه لاس وكړه. بيا به دې نه په عذابوم.

شتمن ورور ورته وويل:

سمه ده، زه نن تا ته ښه ډېره غوښه دركوم، دا واخله او د قاتې (قحطۍ) ښار ته ورشه، خو بيا راته خپل سپېره مخ ښكاره نه كړې.

غريب ورور يې ډېر ساده و. د غوښې نه يې يو پنډ جوړ كړ او د قحطۍ د ښار په لټه شو. ټوله ورځ يې مزل وكړ، په لاره كې به يې له هر چا پوښتنه كوله، چې د قحطۍ ښار په كوم ځاى كې دى. ځينو به ورته لاره سمه كړه، ځينې نور بيا خبر نه وو.

د شپې يوه ځنگل ته تېرېده، چې له ليرې يې رڼا وليده. ده اندازه لگوله چې دا به د قحطۍ ښار وي او كه نه؟ په دې كې يې يو بوډا سړى وليد، چې ونې ته يې تېر نيولى و.

له هغه يې وپوښتل، بوډا ورته وويل چې همدا د قحطۍ ښار دى. خو ته ولې هلته تلل غواړې؟

غريب ورته خپله ټوله كيسه تېره كړه. بوډا وويل:

كه ته د دې غوښې سره د قحطۍ ښار ته ځې، نوهرڅوك به دا غوښه په ډېرو پيسو درنه غواړي. خو ته ورته وايه چې د غوښې په بدل كې راته مېچنه راكړئ.

غريب د ښار لوري ته روان شو. هلته له رسېدو سره يې يو تن ته د غوښې ټوټه ښكاره كړه. هغه ورته غوښه بيه كړه، بيا بل كس راوړاندې شو، چې د هغه بيه له لومړۍ نه ډېره لوړه وه. ورو ورو د غوښې بيه ډېره لوړه شوه. هر چا پيسې راايستلې وې او يو شورماشور جوړ شو، غريب خپل لاس اوچت كړ او ټولو ته يې وويل :

زه دا غوښه د يوشي په بدل كې خرڅوم .

ټول غلي شول، غريب سړي وويل:

تاسو سره د لاس يوه مېچنه ده، هر څوك كه هغه راته راكړي، غوښه د هغه ده.

يو تن په کې وويل :

په دې ښار کې هم دغه يوه مېچنه ده، که دا تاته درکړو، نو موږ به څه کوو؟

خو غريب سړی په دې ټينگ شو، چې مېچنه راکړئ او غوښه واخلي .

خلکو په خپلو منځو کې بحث کاوه، اخر په دې رضا شول، يو سړی په منډه لاړ او د يوې زړې زمانې وړه مېچنه يې راوړه، په دې کې به يې کافي (قهوه) میده کوله.

غريب چې دا مېچنه وليده، نو سخت خپه شو. ده فکر کړی و، چې مېچنه به د سرو زرو وي. خو اوس يې ژبه کړې وه. ټوله غوښه يې دې خلکو ته ورکړه. مېچنه يې ترې واخيستله او بېرته د ځنگله پر لوري روان شو. هلته يې بوډا سړی بيا وليد، په ډېر گيله من غږ يې ورته وويل:

بابا! تا راسره ښه ټوکه وکړه، د پيسو پرځای مې دا زړه مېچنه واخيسته، په دې به زه څه کوم؟

بوډا ورته وويل:

غوږ رانژدې کړه، چې د دې مېچنې کمال درته وښيم.

غريب سړی د شپې ډېر ناوخته خپل کور ته ورسېدو، نو ښځه يې ډېره په قهر ورته پاڅېده. هغې ورته ټوله ورځ انتظار کاوه او نه پوهېده چې سړی يې چېرته وړک شوی و. په کور کې د خوړو لپاره هېڅ نه وو.

سړي چې زړه مېچنه پر مېز کېښوده، نو ښځه يې نوره هم راوپارېده، په کور کې د څښلو لپاره کافي هم نه وه، خو سړي ورته وويل :

دا مېچنه ډېره د کار مېچنه ده. د مېچنې لاستی يې ونيو او بيا يې وويل:

مېچنې گرړه گرړه... ډوډۍ راوباسه، په ترړه... د سړي د دې منتر سره د مېچنې لاستی وخوځېد او گرمې گرمې ډوډۍ ترې راووتلې. سړي بيا مېچنې ته امر وکړ:

مېچنې گرړه گرړه... پڼر راوباسه، په ترړه...

اوس نو له مېچنې تازه پڼر راووتل.

ښځه او غريب سړی دواړه حيران هم وو او خوشحاله هم. ژر يې ډوډۍ وخوړه، مېچنه يې تر کټ لاندې پټه کړه او ویده شول.

په بل سهار دوی له مېچنې کافي، شوده، رنگارنگ مېوې او خواړه، دغه راز نور شيان وغوښتل. په کور کې يې هرڅه برابر کړل، څو ورځې چې تېرې شوې او ډوډۍ ورکړه، ډېره شوه نو خپلو ملگرو ته يې د ښې مېلمستيا بلنه ورکړه. شتمن ورور يې هم راوغوښت. هغه چې د ورور په کور کې هرڅه ښه ډېر وليدل، نو حيران پاتې شو. ورور نه به يې غلي غوندې پوښتنه وکړه، چې دا هرڅه يې څنگه موندلي وو. خو غريب به ورته موسکي شو.

اخر چې ټول مېلمانۀ خپلو خپلو کورونو ته لاړل، نو شتمن ورور ورسره خوږې خوږې خبرې پيل کړې. غريب ورور يې ساده و، خبره يې له خولې ووتله، چې دا هرڅه د يوې مېچنې برکت و .

شتمن ورور ورته وويل :

اوس خو ته هرڅه لرې. دا مېچنه ما ته راکړه، زه به درته په بدل کې ډېرې پيسې درکړم.

غريب ورور نژدې دا کار کړی و. خو ښځه يې هوشياره وه. هغې ورته وويل :

د سرو زرو ډکه يوه بوجۍ که راکړې نو د فصل د رېښو پر وخت به مېچنه يوسې .

شتمن ورور په دې رضا شو. د سرو زرو د سکو ډکه يوه بوجۍ يې ورته راوپه او څو ورځې وروسته د فصل د لوونو پر وخت يې د ورور له کوره مېچنه هم يووړه.

د شتمن ورور ښې ډېرې مخکې وې او د لوونو په دې وخت کې به ډېرو خلکو پر مخکو کارونه کول. ده غوښتل چې ټولو خلکو ته مېچنه او د دې کمال وروښيي. د غرمې د ډوډۍ پر وخت يې مېچنه پر يوه مېز کېښوده او د هغه مېرمنې په چيغه وويل :

مېچنې گرړه گرړه.. ښورا راوباسه په ترړه.

ماهيان راوباسه په ترړه.

د هغې له خولې دا ټکي راوتلي وو، چې مېچنه وگرځېدله او ښوروا ترې راوتل پيل شول. بيا ترېنه وريت کړي ماهيان راوتل، خلکو له خپلو کورونو لويې لويې کاسې راڅغلولې، چې ماهيان او ښوروا په کې راډک کړي. د ټولو په کورونو کې چې هرڅومره لوبښي وو، په ټولو کې ماهيان او ښوروا وو.

يو چا شتمن سړي ته وويل چې بس کړه، دا مېچن دې ودروله. خو شتمن سړي د مېچنې په بندولو نه پوهېده، کله به يې ويل :

بس کړه، بس کړه، مېچن بس کړه.

کله به په چيغو شو چې مېچن ودرېږه په ترړه.

کله به یې د هغې لاستی تاو کړ. کله به یې ورباندې لاسونه کېښودل. خو مېچنه وه، چې ترېنه د ښوروا او د ماهیانو یو سېلاب روان و. کله چې خلکو د ښوروا په سېلاب کې لامبو وهل پیل کړل. نو شتمن ورور په منډه منډه د خپل غریب ورور کره لار او ورته ویې ویل:

د خدای لپاره دا مېچنه دې واخله، زه خو یې هېڅ په بندولو نه پوهېږم. د ورور ښځه یې وروړاندې شوه او ویې ویل:

مېچنه به درنه اخلو، خو په دې شرط چې نور سره زر به راکوې.

غریب ورور یې لار او د مېچنې په لاستي یې لاس کېښود، سم له لاسه دا بنده شوه. داسې ښکارېده لکه چې د هغه په لاس کې کوم جادو و.

تر دې پېښې وروسته غریب ورور د سمندر پر غاړه ځان له یو ښایسته کور جوړ کړ او ژوند یې په کې کاوه. د خپل حاجت شیان به یې له مېچنې غوښتل، خو په دومره اندازه چې گوزاره به یې پرې کېده.

یوه ورځ په سمندر کې د تېرېدونکو بېړیو نه د یوې بېړۍ کپتان په خپل دوربین کې په ساحل دا ښکلی وړوکی کور ولیدو، نو په زړه کې یې وگرځېدل، چې دا له نژدې وگوري.

بېړۍ لنگر واچاوه او دی له خپلو څو ملگرو سره په وړو کې کشتۍ کې کښېاست او د غریب سړي هغه ښکلی کور ته ورغی.

غریب سړي ورته ډوډۍ ورکړه. مېچنه پر یوه مېز ایښې وه. کپتان چې دا زړه مېچنه ولیده، نو له هغه یې پوښتنه وکړه. سړي ورته د مېچنې حال ووايه. کپتان چې دا واورېدل، نو سړي ته یې وویل:

دا مېچنه پر ما خرڅه کړه.

غریب سړي نه غوښتل چې داسې وکړي، خواخوږي د ډېرو دلیلونو او منت زارۍ نه وروسته سړي په دې راضي شو، چې کپتان به ورته ښه ډېر مال او دولت ورکوي. کپتان هم داسې وکړل او مېچنه یې واخیستله. خپلې بېړۍ ته ورغلو او فکر یې کاوه چې څه شی وغواړي. په هغو ورځو کې به مالګه ډېره گرانه وه. ځینو خلکو ته به په معاش کې د مالګې غټۍ هم ورکول کېدې، چې خلکو به په ډېر احتیاط سره کارولې. خلکو به د سودا په بدل کې مالګه ورکوله.

کپتان فکر وکړ، چې که دی د مالګې تجارت پیل کړي، نو ښې ډېرې پیسې به وگټي. خپلو نوکرانو ته یې امر وکړ، چې په بېړۍ کې خالي کوټې دې پرانيزي او مېچنې ته یې وویل:

مېچنې گرړه، گرړه... مالګه راوباسه په ترړه.

مېچنه په گرځېدو شوه او مالگه ترې راوتله. د بېړۍ ټول گودامونه له مالگې ډک شول. کپتان د خوشحالي نه په جامو کې نه ځايېده. کله چې د هغه په حساب مالگه پوره شوه، نو په مېچن يې لاس کېښود، خو مېچنه نه بندېده. کپتان ډېره هڅه وکړه، نورو خلکو ورباندې لاس کېښود، خو ورو- ورو په بېړۍ کې دومره مالگه بار شوه، چې بېړۍ په سمندر کې ډوبه شوه. مېچن په دې وخت کې هم مالگه راويستله.

د ناروې خلک باور لري چې دا مېچنه اوس هم د سمندر په تل کې لگيا ده مالگه باسي، ځکه خو د سمندر اوبه مالگينې وي.

د کوپرې ونه- [د جنوبي بحرالکاهل د جزې کيسه]

ډېر پخوا د ارام سمندر (بحر الکاهل) د وړو جزيرو نه په يوه کې يوه ښايسته جينۍ اوسېده، چې اينه نومېده. د دې مور پلار بېوزله وو، خو خپلې لور ته به خوشالېدل. د دوی د جونگرې سره نژدې د خوړو اوبو يوه وياله بهېده، چې هر رنگه واړه ماهيان به په کې پيدا کېدل. د اينه دا ماهيان خوښ وو او هره ورځ به يې په اوبو کې له دوی سره لوبې کولې.

يوه ورځ دا د ويالې پر غاړه ناسته وه. دواړه پښې يې په اوبو کې وې او له ځان سره يې يوه خوږه سندره ويله، په دې وخت کې ناڅاپه يومارماهي د دې پښو ته نژدې شو. جينۍ لومړی خو ووپرېده، خو مارماهي د دې په پښو کې تاو راتاو شو او بېرته لاړ.

اينې به هره ورځ دا مارماهي لیده، چې ترڅو به دې سندره ويله، هلته به گرځېده او بيا به لاړ. يوه ورځ اينې سندره ختمه کړه، نو مارماهي نابیره د يوه ښکلي ځوان په شکل بدل شو.

اينه وارخطا شوه. خو ځوان ورته وويل:

وپرېره مه، زما نوم ټونا دی. زه د تازه اوبو د ماهيانو ساتندوی يم.

اينه حيرانه هم وه او خوشحاله هم. بيا داسې وشول چې دا مارماهي به هره ورځ د انسان په صورت شو او ښه ډېر وخت به يې له اينې سره خبرې کولې. د اينې دی ډېر خوښ شو. خو اوس ستونزه دا وه، چې اينه د ماهيانو نړۍ ته نه شوه ورتلای اوټونا تر ډېره وخته د انسان په شکل نه شو پاتې کېدای.

يوه ورځ اينه چې د اوبو ويالې ته لاړه، نو ټونا له وړاندې نه ورته د انسان په وجود هلته ناست و. خو دی ډېر خپه ښکارېده. اينې ترې پوښتنه وکړه، چې ولې دومره خپه يې؟

ټونا ورته وويل :

زه نور دې ځای ته نه شم راتلای. ما ته په بل ځای کې کار راکړل شوی دی. زه درنه رخصت اخلم.

اینې چې دا واورېدل نو هغه هم ډېره خپه شوه .

ټونا ورته وويل :

زه نه غواړم چې ته په ما پسې خپګان وکړې او زه دا غواړم چې ټول عمر دې ستا ښکلي مخ ته وګورم. زما سترګې به تل تا سره وي. خو ددې لپاره به ته یو کار کوې .

اینې ترې پوښتنه وکړه چې څه؟

مارماهي ورته وويل :

سبا به ډېر سخت باران کېږي او په ټولو ویالو کې به سپلاب راځي. خو ته به وېرېږې نه، زه به په دې سپلاب کې ستا کور ته درځم. ته به زما سر قلم کړې او دسمندر پر غاړه په نرمو خاورو کې به یې ښخ کړې. ګوره چې دا ځای درنه هېر نه شي. په دې ځای کې به ته زما انتظار کوې.

یوه ورځ به ته ما ووينې، زما سترګې به هم تا ويني.

هغه دا خبره وکړه، جينۍ یې ښکل کړه او د مارماهي په شکل بېرته په اوبو کې وړک شو. اینې تر ډېره وخته هلته ژړل. بېرته چې کور ته راغله، نو مور و پلار ته یې ټوله کیسه تېره کړه. هغوی ورته تسلي ورکړه .

په بله ورځ اسمان څر او باران پیل شو. په سمندر کې هم توپان و. ټولې ویالې له اوبو ډکې وې او د باران له اوبو سره هرځای سپلاب راغی. اینې د خپل کور له کړکۍ نه بهر کتل، چې په دې کې یې مارماهی ولید. دې دروازې ته منډې کړې او دواړه ورونه یې پرانیستل. مارماهي تر درشله راغی او د اینې پر پښو یې خپل سر کېښود.

اینې په ژړا- ژړا د مارماهي سر ښکل کړ. بیا یې یوه چاره راواخیستله او د هغه سر یې پرې کړ. باران اوس تم شوی و. اینه د سمندر غاړې ته ورغله او په یوې غونډۍ کې یې مځکه نرمه کړه او د مارماهي سر یې په کې ښخ کړ .

اینه به هره ورځ دې غونډۍ ته ورتله او کوم ځای چې یې د مارماهي سر ښخ کړی و، هلته به ناسته وه. کله به یې سندره ویله، کله به په ژړا شوه. کله به ډېره خوشحاله وه، په خوا و شا کلیو کې خلك خبر شول، چې اینه لېونۍ شوې وه، څو ورځې چې تېرې شوې، نو په دې غونډۍ به یې یو بوټي ته کتل، سندرې به یې ویلې. داسې لکه چې مارماهي بیا راژوندی شوی وي. بوټی ورو- ورو لویده. څو کاله همداسې واورېدل او دا بوټی یوه ونه شوه. د اینې له قد نه هم اوچته ونه.

دې به سر اوچت کړ او په ونه کې به يې کتل، چې وړې وړې غوټې به يې له تنې راغورېدلې وې. څو مياشتې چې نورې واورېدې، نو يوه غوټې يې وليده، چې په شنه غونډه مېوه بدله شوه. ورو- ورو دا مېوه هم غټه شوه. شين رنگ يې په نسواري بدل شو او وېنسته يې وکړل .

يوه ورځ اينې لاس وړاندې کړ او مېوه يې راوشکوله. د دې په نسواري وېنستو يې لاس واهه او وېې ليدل چې د دې په يوې خوا دوه سترگې جوړې وې، د مېوې سر هم هغسې و، لکه چې د مارماهي سر و او اينې داسې وگڼله، لکه چې ټونا راژوندی شوی وي او ورته گوري .

هغې ته د ټونا خبره ورپه زړه شوه، چې زما سترگې به تا سره وي او تا ته به گوري. اينې دا مېوه کور ته راوړه، مور و پلار ته يې ورښکاره کړه. هغوی داسې مېوه چېرې نه وه ليدلې. اينې دې مېوې ته ټونا نوم ورکړ .

د ونې نورې مېوې چې پخې شوې، نو دوی په کې يوه غوره کړه. بيا يې دا ماته کړه، چې وگوري دننه په کې څه وو. دننه د دې ټک سپين مغز له اوبو ډک و.

دوی چې دا سپين مغز وخوړ، نو د مارماهي په شان خوند يې کاوه. نور خلک چې خبر شول، نو دوی هم ددې مېوې سرونه يووړل او بوټي يې وکړل.

د دې مېوې پوست دومره کلک و، چې دوی ترې لوښي جوړ کړل، د دې د نسواري وېنستو نه يې پرې يا به يې پوزکي اوبدل. د ونې لرگی دومره کلک و، چې کښتۍ يې ترې جوړې کړې. د مېوې سر به ډېره سپېڅلې گڼل کېده. کله چې به مسافر د سمندر په سفر روانېدل، نو هر يوکس به د دې مېوې يوه- يوه دانه په سمندر کې اچوله، چې سفر يې بې خطرې وي .

دوی داسې فکر کاوه، چې مېوه به د سمندر له اوبو سره نورو ملکونو ته ورسېږي او دوی به يې هم وکړي .

ډېرو خلکو چې خپل خپلوان يې ليرې تللي وو، د هغوی لپاره دا مېوه په سمندر کې اچوله، چې گوندې که دوی وږي وي، نود دې سپين مغز به وخوري. اوس دا مېوه کوپړه يا ناريال نومېږي. د جنوبي بحرالکاھل په جزيرو کې اوسېدونکي اوس هم په دې باور دي، چې انسان يوازې د کوپړې په ونه او د دې په مېوې ژوند کولای شي.

پائيد شپېلۍ غروونکۍ -- [د جرمني کيسه]

د جرمني يوه وړه ښاريه هېملين Hamelin نومېږي، د ويزر سيند پر غاړه اباد ده. ډېر پخوا دلته شتمن خلك اوسېدل، ښاريه اباد ده، خو دا شتمن خلك يې ډېر وېستگي او حريصان وو. هر چا به غوښتل چې ښه ډېر مال وگټي. هره ورځ به د پيسو زياتولو او د راټولولو نوي نوي تدبيرونه نيول كېدل. د دولت د سپما لپاره به يې نوې لارې لټولې، يوه ورځ چا ويل سېي او پيشوگان هم زموږ ډېره شتمني خوري. د دوی په ډوډۍ ډېرې پيسې لگېږي. همدا وو چې خلكو له ښاره سېي او پيشوگان ليرې كړل .

يو څه موده چې تېره شوه، نو په ښار كې موږكان پيدا شول. خلكو به د دوی د وركولو لپاره ډېرې هڅې كولې، خو چې له يوه ځايه به ورك شول، نو په بل ځای كې به پيدا شوي وو. په كورونو كې د خوړو شيان پټ ساتل كېدل. خو په دكانونو او گودامونو كې به بوجۍ سورۍ وې. په ډېرو خوړو موږكان هم چاغ شوي وو او د دوی وژل به هم سخت كار و .

يوه ورځ خو يوې غټې مږې په زانگو كې د يوه پراته ماشوم د خوړلو هڅه وكړه. د ښار خلك ډېر پرېشان وو. اخر ښاروال يوه غونډه راوبلله، چې د مږو د وژلو سمه لاره پيدا كړي. په غونډه كې ناستو كسانو خپله-خپله رايه وركوله، چا به ويل د موږكانو زهر دې وركول شي. خو د دې مخالفت وشو، چې ماشومانو ته به ورباندې تاوان ورسېږي. بل وويل د موږكانو د نيولو لپاره دې لويې لويې لومې (دامونه) جوړې كړای شي. خو د دې لپاره وخت په كار و او د خلكو زغم اوس تمام شوی و .

په دې كې ناڅاپه د غونډې د تالار په دروازه يو ځوان رانېكاره شو، چې په لاس كې يې شپېلۍ نيولې وه .
ده په لوړ غږ ټولو ته وويل :

زما نوم پائيد دی. كه تاسو راته د سرو زرو سل سكې راكوي، نو زه به داټولې مږې له ښاره وركې كړمه.

په دې خبره ټول غلي شول، ښاروال له ټولو پوښتنه وكړه او له ډېرو خبرو او بحث وروسته ټول په دې رضا شول، چې كه دې هلك ټولې موږې له ښاره وايستلې، نو ده ته به سل سكې وركول كېږي .

هلك له هغه ځايه روان شو او هم په هماغه شېبه يې شپېلۍ خولې ته ونيوله او په غږولو يې پيل وكړ. د دې شپېلۍ غږ يوه عجيبه موسيقي لرله.

دی د ښار په كوڅو كې ورو- ورو روان و او كوم ځای چې به د ده د شپېلۍ غږ ورسېد، له هغه دكان، كور يا گودام څخه به مږې رابهر شوې او په ده پسې به روانې شوې.

د ښار خلك حيران هم وو او خوشحاله هم، د ټول ښار موږكانو او مږو په شپېلۍ غږوونكي پسې داسې په منډه- منډه خځاستل، چې ته به وايې هېڅ يې نه كتل. هلك د شپېلۍ په غږولو همدغسې ورو- ورو له ښاره بهر د سمندر غاړې ته ورسېده او هلته ودرېده، بيا دى ورو- ورو د سيند په اوبو كې وردننه شو، موږكانو هم ورپسې سيند ته ورتپو كړل. هلك په اوبو كې ولاړ و او تر ډېره وخته يې شپېلۍ غږوله، ان تر دې چې د ښار ټولې مږې په اوبو كې لاهو شوې. د ښار خلك هم د سيند غاړې ته رسېدلي وو او ټولو له خوشحالي نه لاسونه پركول .

په هغه شپه د ښار خلكو ډېره موده وروسته په ارام ډوډۍ وخوړه او د شپې يې بېغمه خوب وكړ.

په بله ورځ شپېلۍ غږوونكى پائيد ښاروالۍ ته لاړ او له ښاروال نه يې د خپلو سلو سكو غوښتنه وكړه. خو هلته كې ټولو خلكو ورباندې وخنډل. ښاروال ورته وويل :

د سرو زرو سل سكې ډېر شى دى. تا چې كوم كار كړى، د دې قيمت يوه سكه كېدى شي. دا واخله او خپله لاره نيسه .

پائيد چې دا واورېدل نو ډېر خپه شو. دى له هغه ځايه لاړ او د ښارگوټي د مركز په لويې څلورلارې كې ودرېد.

له جېب نه يې خپله شپېلۍ راوايستله او په غږولو يې پيل وكړ. دا ځلې يوه نوې موسيقي خلكو واورېده. د شپېلۍ غږ چې راپورته شو، نو يو څو ماشومانو خپلې لوبې پرېښودې او د پائيد پر لوري يې منډې كړې. پائيد شپېلۍ په غږولو ورو- ورو روان شو. د ښارگوټي په كورونو كې ټول ماشومان د شپېلۍ په اورېدلو له كورونو په منډه منډه وتل او نورو سره به مل شول. دا ماشومان ډېر خوشحاله وو، چا خنډل، چا چيغې وهلې، چا د شپېلۍ په موسيقي نڅا كوله. د ښار خلك وارخطا شول. ميندو او پلرونو هڅې كولې، چې خپل ماشومان راوگرځوي، خو داسې اېسېده لكه چې ماشومان بهر ته د شپېلۍ له موسيقي پرته بل هېڅ غږ نه اوري.

ميندو ژړاگانې او ويرونه كول. پلرونو له يو بل سره مشورې او مصلحت كاوه، ښاروال هم خبر شو، خو هېڅوك نه پوهېدل چې اوس د شپېلۍ غږوونكى پائيد څرنگه راضي كړي.

دا ځلې پائيد سيند ته د تللو پرځاى د يوې غونډۍ پر لوري لاړ. هلته د ده د موسيقي طرز بدل شو .

په غونډۍ كې يوه لاره جوړه شوه او ټول ماشومان د شپېلۍ غږوونكي پسې په منډه منډه دې لاره كې داخل شول. په دې ماشومانو كې يو هلك په پښه گوډ و، دى وروسته پاتې و او ويې ليدل چې د غونډۍ په منځ كې دا لاره په خپله بنده شوه.

كله چې د ښار خلك غونډۍ ته ورسېدل، نو دې گوډ ماشوم هلته ژړل. ده غوښتل چې له نورو ماشومانو سره مل واى. ده هم غوښتل چې د غونډۍ شا ته يوې ناليدلې دنيا ته ورشي. خو داسې ونه شول .

په هغه شپه د هيملين په ښار کې ماتم و، ميندې او پلرونه د خپلو اولادونو په غم کې وو. ټول خلك پښېمانه وو، چې پائيد ته يې ولې سل سکې ورنه کړې، هغه مال و دولت چې دوی به راټولاوه، اوس د دوی لپاره بېکاره وو. دوی د خپلې ځانځانۍ او د حرص سزا موندلې وه.

ژبه او عقل - [د روس کیسه]

دا کیسه د هغه وخت ده، چې په روسیه کې شاهي نظام موجود و. د روس پاچا ته به یې تزار ویل او دی به د عیسوي مذهب پخوانۍ کلیسا کې د اتوار (یکشنبې) په ورځ د عبادت لپاره ورتلو. یوه ورځ دی له کلیسا نه بهر ته په شاهي بگۍ کې د خپل محل پر لوري روان و. د لارې په دواړو غاړو تر لیرې مخکه شنه وه او په ځینو کروندگر لگیا وو، په پټیو کې یې کار کاوه. پاچا غوښتل چې په دوی کې له چا سره خبرې وکړي، خپل خدمتگار ته یې وویل: هغه گاډیوان ته اشاره وکړه او شاهي بگۍ پرځای ودرېده. زار له بگۍ نه راښکته شو د یوه کروندگر پر لوري یې څو گامه واخیستل.

کروندگر چې پاچا ولید، نو ژر یې لاسونه وزگار کړل او ډېر په ادب یې پاچا ته سر تیت کړ. بیا یې وویل: د ستر زار په راتلو نه یوازې زما، بلکې زما د پټي، زما د خاورې او زما د کورنۍ درناوی کېږي. هر یو شی د پاچا سلامت په راتلو ښېرازه شو.

پاچا چې دا خبرې واورېدې، نو په حیرانۍ یې ترې پوښتنه وکړه: ته خو یو معمولي کروندگر یې، خو خبرې لکه د عالمانو کوې، دا خبرې دې له کومه ځایه زده کړې دي؟ کروندگر ورته وویل:

زما لور ډېره هوشیاره ده، هغې راته ویلي دي، چې په خبرو کې ښه ښه ټکي کاروه.

پاچا وخنډل او ورته ویې ویل:

ښه ستا لور د ژبې استاده ده.

کروندگر ورته وویل:

نه، هغه هسې هوشیاره او پوهه ده. د هغې په شان پوهه جینۍ په ټوله روسیه کې نشته.

پاچا ورته وویل:

ښه، نو دا زما نه هم زیاته پوهه او هوشیاره ده.

کروندگر په خپله خبره کې راگیر شو. نه پوهېده چې پاچا ته څه ځواب ووايي. خو پاچا په خپلې بگۍ کې کښېناست او بگۍ روانه شوه. کروندگر یوڅه وارخطا شو، خو بیا په خپل کار اخته شو.

مازيگر مهال ويې ليدل چې پاچا بيا په بگۍ سپور د کروندگر پټي ته نژدې راغی. يو خدمتگار ورسره ټوکړی اوچته کړې وه، چې په کې هگۍ وې. خدمتگار د پاچا له خوا کروندگر ته پيغام ورکړ:

که ستا لور دومره هوشياره ده، نو ورته ووايه چې له دې هگيو دې تر سبا چورگوري وباسي او که دا کار يې ونه کړ، نو سزا به ورته ورکوي.

کروندگر چې دا واورېدل، نو ډېر خواشینی شو. د هگيو ټوکړی يې واخيسته او کور ته راغی. لور ته يې ټوله کيسه تېره کړه.

جينۍ په ټوکړۍ کې له هگيو نه يوه راواخيسته، دا هگۍ اېشېدلې وه، نورې هگۍ هم پخې وې. پوهه شوه چې پاچا ددې دوژلو نيت کړی دی. خو پلار ته يې تسلي ورکړه، چې:

بابا! ته گروم (غم) مه کوه، زه به د شپې ورباندې فکر وکړم د حل يوه لاره به پيدا شي.

په بله ورځ سهار زار په خپلې بگۍ کې کښېناست او د کروندگر د پټي مخې ته ودرېده. څه گوري چې يوه ښکلې پېغله په پټي کې اېشېدلې لوبيا کړي.

زار چې دا وليدل، نو په لور غږ يې ورته وويل:

ستا پلار خو تا د دې ملک تر ټولو هوشياره او پوهه جينۍ گڼي، زه گورم چې ته په دې پټي کې لوبيا کړې، خو دا اېشېدلې دي.

له دې به کوم ډول فصل تر لاسه کړي؟

جينۍ په لاس کې نيولې لوبيا په مخکې وشيندله او ويې ويل:

هماغسې لکه چې پاچا سلامت د اېشېدلو هگيو نه چرگوري راويستل غواړي، له پاچا سره هېڅ ځواب نه و. په خپلې بگۍ کې کښېناست او د محل پر لوري روان شو.

په بله ورځ چې کروندگر او د ده لور راوينس شول، نو د کور په دروازه ورته د پاچا دوه استازي ولاړ وو، دوی سره د گنډلو د تار يوه لويه غوټه وه او د زار له خوا يې پيغام راوړی و، چې د کروندگر هوشياره لور به تر سبا له دې تارونو نه د دوو بېړيو بادبانونه جوړوي او که په دې کې پاتې راغله، نو پلار او لور دواړه به سايبيريا ته واستول شي.

کروندگر د دې خبرې په اورېدو په ژړا شو او ځان له يې وېښته شوکول، چې هغه کومه بدمرغه شېبه وه، چې ده د خپلې لور د هوشيارۍ ستاينه کړې وه. خو جينۍ د پاچا استازو ته وويل:

لږ صبر وکړئ، زما له خوا هم يو پيغام پاچا ته يوسئ.

د کور مخې ته يې يوه ونه ولاړه وه، جينۍ له کوره ووتله. له هغې ونې نه يې يوه څانگه رابېله کړه او استازو ته يې ورکړه. بيا يې وويل :

زما پلار ډېر غريب سړی دی. د بادبانونو د اوبدلو لپاره راته څرخه نه شي اخيستلای. که پاچا سلامت مهرباني وکړي او له دې څانگې راته يوه څرخه جوړه کړي، نو زه به ورته سمدلاسه بادبانونه جوړ کړم.

پاچا چې د جينۍ له خوا دا پيغام واورېد، نو په خندا شو. کروندگر پسې يې يوه گاډۍ واستوله او دی يې خپل محل ته راوبللو. کروندگر چې پاچا ته حاضر شو، نو ده ورته وويل :

ستا لور بېشکه چې ډېره هوښياره ده، خو که زما دې وروستۍ خبرې ته يې ځواب پيدا نه کړ، نو ستا دعوه به غلطه وي. چې دا تر ټولو هوښياره ده.

بيا يې د شرابو يو جام واخيست، کروندگر ته يې ورکړ او ويې ويل:

خپلې لور ته ووايه که تر سبا پورې يې د سمندر ټولې اوبه په دې جام وايستلې، نو زه به ورسره واده کوم .

جينۍ چې دا پيغام ترلاسه کړ، نو هغې هم وخنډل.

په بله ورځ سهار پر يوه اوبښ کښېناسته او د پاچا دربار ته لاړه. يوه څوکۍ يې په لاس کې وه. زار ته يې ډېر په ادب سر تيت کړ او ويې ويل :

د زار امر پوره کول زما فرض دی، خو د سمندر د اوبو په راايستلو کې يوه لانجه ده .

پاچا خوشحاله شو او ويې ويل :

ښه نو دا ثابته شوه، چې ته تر ما هوښياره نه يې .

جينۍ ورته وويل:

لانجه دا ده چې زه خو به درته بحر خالي کړم، خو ستاسو د ملک سيندونه به يې بيا ډک کړي، ما دا څوکۍ له ځان سره راوړې ده، چې که پاچا سلامت په دې څوکۍ ټولو سيندونو ته بند وټري، نو زه به هم اوس ورته د سمندر نه ټولې اوبه راوباسم.

زار په دې ځواب لومړی خو ډېر حيران پاتې شو، بيا يې وخنډل او ورته يې وويل :

ته رښتيا چې له ما هم هوښياره يې. خو زه په دې هوښيار يم، چې هوښيار خلك پېژنم او د هغوی قدر هم کوم. دا يې وويل او جينۍ يې له لاسه ونيوله او پر خپل تخت يې کښېنوله .

دغسې دا غریبه جینی د روس ملکه، یانې زارینه شوه.

د پاچا کالي - [د ډنمارک کيسه]

يو وخت د زمانې پاچا پر خپل ځان ډېر غاور و. د هغه رنګارنګ کالي (جامې) خوښېدلې. د سلطنت کارونه ترې پاتې وو. ټوله ورځ به يې د هندارې مخې ته تېره کړه. کله به يې يو ډول جامې اغوستې، کله بل ډول.

ځان ته يې ځينې خوشې او بېکاره درباريان راټول کړل او له هغوی به يې پوښتل چې په دې جامو کې څنگه ښکارېدو. درباريانو به تل د ده د ذوق او د جامې زېبي ستاينه کوله. دوی به په کالو جوړوونکو پسې گرځېدل چې نوي ډول جامې ورته جوړې کړي. د نورو هېوادونو پاچايان چې به په رسمي سفر راتلل، نو پاچا ته به يې په تحفه کې جامې ورکولې.

د ده په ماڼۍ کې د ده د جامو لپاره پوره پوره کوټې جوړې وې، چې په سلګونو جوړه جامې، بوتان او خولۍ په کې اېښودل کېدې.

يوه ورځ د ده ماڼۍ ته دوه جولاگان (له تارنه رخت اوبدونکي) راغلل. دوی سره يو صندوق و او غوښتل يې چې پاچا ته نوی رخت ښکاره کړي.

د ماڼۍ ساتندويانو غوښتل چې د دوی صندوق تالاشي کړي، خو جولاګانو ورته وويل:

دا رخت يوازې د پاچا د ليدلو لپاره دي.

پاچا ته خبر ورکړل شو او هغه دواړه جولاگان راوبلل. جولاگان چې دربار ته حاضر شول، نو پاچا ترې غوښتنه وکړه، چې د صندوق سر دې خلاص کړي. خو دوی ورته وويل:

پاچا سلامت، دا ټوکر يوازې ستاسو د ليدو لپاره دی.

پاچا امر وکړ، چې يوې بېلې کوټې ته دې جولاگان وروستل شي، چې يوازې دی په خپله په صندوق کې بند ټوکر وويني. په بله کوټه کې جولاګانو د صندوق سر ليرې کولو نه وړاندې پاچا ته وويل:

د دې ټوکر يوه ځانګړتيا ده.

د پاچا تلوسه په زياتېدو شوه، پوښتنه يې وکړه چې کومه ځانګړتيا؟

يوه جولا ورته وويل:

د دې ټوکر ځانگړتيا په دې کې ده، چې دا يوازې هوښيارو خلکو ته ښکارېږي، يعنې کوم خلک چې د پوهې او عقل خاوندان دي، يوازې دوی دا ټوکر ليدای شي، بېعقلو او ناپوهو کسانو ته به دا ټوکر هېڅ نه ښکاري .

اوس خو پاچا نور هم په شوق صندوق ته نژدې ودرېد. کله چې د صندوق سر پرانيستل شو. نو پاچا ته هېڅ ښکاره نه شول. خو دواړو جولاگانو په لاسونو يو شی رااوچت کړ، بيا يو په کې داسې لاسونه وښورول، لکه چې تکه پر مېز اواروي. بل يو څه لاسونه وځنډل، داسې لکه چې کومه تکه په هوا کې ځنډي. پاچا هک پک ولاړ و. د هغه په فکر دی ډېر هوښيار و، خو په مېز ايښی ټوکر يې نه لیده .

جولاگانو چې ورته وکتل، نو يوه ورته وويل :

پاچا سلامت! ټوکر ته لاس يوسئ، څومره نرم دی .

بل وويل :

رنگونه يې څومره زړه راکښونکي دي.

لومړي وويل :

موږ څو مياشتې دا ټوکر اوبدلی دی .

بيا يې له پاچا نه پوښتنه وکړه :

څنگه عالي جناب! دا ټوکر مو خوښ شو؟

پاچا نه غوښتل چې وښيي دی ټوکر نه ويني او جولاگانو ته بېعقل ښکاره شي. يوه ښه شېبه يې مېز ته کتل او سر يې داسې خوځاوه، ته به وايې د خوښې يا د ناخوښې فيصله کوي. بيا يې جولاگانو ته وويل :

زه غواړم چې زما مشر وزير هم دا رخت وويني او ما ته خپله رايه راکړي .

له کوتې نه بهر يوه پيره دار ته وويل شول چې مشر وزير دې راوبولي. وزير چې راغی نو پاچا ورته وويل:

پر دې مېز دا ټوکر وينئ؟

لومړی خو وزير حيران شو. پاچا ورته وويل :

دا ټوکر يوازې پوهو او هوښيارو خلکو ته ښکارېږي.

وزير ژر وويل :

ښه ښه دا ټوکر ... دا خو ډېر ښکلی دی، دا زر زري تارونه يې څومره په هنر له ورېښمو سره گډ شوي دي .

پاچا چې دا واورېدل، نو په زړه کې نور هم مايوس شو، چې د ده مشر وزير لا تر ده هوشيار دی.

وزير په کې دا هم زياته کړه چې داسې ښکلی ټوکر نه دې ډېرې ښکلې جامې جوړې کړای شي، چې پاچا دې په خاصو موقعو اغوندي.

د وزير تر دې خبرو وروسته پاچا د خپلې کورنۍ غړي وار په وار راغوښتل چې وگوري دوی ته دا خاص ټوکر ښکاري او که نه؟

هغوی ته هم د ټوکر د خاصيت خبره رسېدلې وه او هېچا نه غوښتل چې نورو ته کمقل او ناپوه ښکاره شي. وار په وار ټولو د ټوکر صفت وکړ، نو پاچا فيصله وکړه، چې له دې ټوکر نه دې جامې جوړې کړي. هغه غوښتل چې د ده شاهي خياط (درزي) دې ورله لباس تيار کړي، خو جولاگانو ورته وويل چې دا ټوکر دومره نازک دی، چې دوی به يې پخپله گنډي.

پاچا جولاگانو ته يو لوی تالار او د اوسېدو کوټې ورکړې، چې دوی دې ورته جامې تيارې کړي. جولاگانو په کار لاس پورې کړ. د پاچا د جامو ناپ او پيمائش يې وکړ. پاچا ورته ډېرې پيسې ورکړې، دوی به هره ورځ د يوه شي لپاره ترېنه نورې پيسې غوښتلې. کله به يې د سرو زرو ستنې غوښتې، کله به د سرو زرو سيخونه، چې ټوکر پرې خوړند کړي.

يوه مياشت تېره شوه. د ملک ټول خلک خبر شول، چې د پاچا لپاره مخصوصې جامې په جوړېدو دی. د پاچا د زېږېدو ورځ رانژدې شوه. نو ده فيصله وکړه، چې د شاهي جشن لپاره به دا ځانگړې جامې اغوندي. دا خبره ډنډوره شوه، چې د پاچا د زېږېدو په ورځ به دی په اس د ښار د لارو کوڅو نه تېرېږي او هوشيار خلک به د پاچا جامې ليدای شي.

د جشن په ورځ دواړو جولاگانو پاچا ته تيارې جامې يووړې، چې دی يې په غاړه کړي. هېچا څه نه ليدل. خو پاچا چې دا جامې اغوستې، نو داسې فکر يې کاوه، چې نورو ته ښکاري. بيا يې خپل تاج پر سر کړو، بوتان يې په پښو کړل او پر اس سپور شو.

د مانۍ د لويې دروازې نه د پاچا جلوس راښکاره شو. ورسره په شاهي گاډيو او بگيو کې د ده د کورنۍ نور غړي ناست وو. بېنډ باجې غږېدې، په لارو کوڅو کې ولاړو عامو خلکو کتل چې پاچا هېڅ جامې نه دي اغوستي، خو هېچا له شرم او وېرې غږنه کاوه. هر چا داسې گڼله چې نورو ته د پاچا جامې ښکاري.

پاچا په اس سپور روان و او فکر يې کاوه، چې زما د ملک خلک څومره پوهه او عقل لري. يوازې زه په کې بېعقل یم، که دوی خبر شي، چې زه دا جامې نه وينم، نو سمدلاسه به مې له تخت څخه ليرې کړي.

د جلوس د کتلو لپاره یو ماشوم هم ورغلی و او د خلکو په گڼه گوڼه کې ده ته چې ځای پیدا نه شو، نو نژدې ونې ته وروځوت او هلته نه یې د شاهي جلوس ننداره کوله. کله چې ده پاچا ولید، نو په چیغه یې وویل :

پاچا خو برېښه دی .

بیا کټ کټ په خندا شو. ټول خلک خاموش شول. چې په دې کې د هلك غږ بیا راپورته شو :

پاچا سلامت خو برېښه دی. جامې یې نه دي اغوستي .

په دې وخت کې د خلکو په گڼه گوڼه کې په ورو غږ خلکو له یو بل نه پوښتنه کوله، چې پاچا په رښتیا څه نه وو اغوستي .

پاچا د ټول ملت په مخکې خجالت شو. اوس دی پوه شو چې جولگانو ورسره چل کړی و. سمدستي یې د اس مخ بېرته ماني ته واړاوه او په چټکۍ یې د خلکو مخې نه ځان لیرې کړ. هلته په رسېدو خبر شو، چې جولگانو له وخته خپل مال دولت راټول کړي او له هغه ځایه یې پښې سپکې کړې وې .

پاچا نورې جامې واغوستې او امر یې وکړ، چې هغه ماشوم دې ورته حاضر کړای شي. د ماشوم مور و پلار په وېره وو. خو کله چې دوی د پاچا په دربار کې حاضر شول، نو ده ماشوم له ځان سره پر تخت کښېناوه او ټولو ته یې وویل :

زما په مملکت کې تر ټولو هوښیار او د پوهې خاوند دا ماشوم دی، ځکه چې دی رښتیا ویلای شي. نور تاسو ټول بېعقله او ناپوه یئ. ځکه چې په تاسو کې د رښتیا ویلو جرئت نه شته. پاتې شوم زه... نو زه په خپله هم ناپوه یم، چې دوو جولگانو راله دوکه راکړه .

بیا یې ماشوم ته وویل :

ته چې لوی شې او زه ژوندی وم، نو ته به زما مشر وزیر شې. زه باور لرم، چې په هغه وخت کې به هم ته له رښتیا ویلو نه، نه وېرېږې.

رولينډ - [د انگلستان كيسه]

ډېر پخوا د انگلستان په شمال کې يو پاچا حکومت کاوه. د ده درې زامن او يوه لور وه، چې رولينډ نومېده .

يوه ورځ څلورو واړو د خپلې مانۍ په باغ کې لوبې کولې. شهزادگۍ رولينډ يو پنډوس (توپ) په هوا کې غوزار کړ، نو دا د مانۍ د باغ نه وراخوا د کليسا د دېوال شا ته وړک شو. شهزادگۍ د پنډوس په لټه له باغه ووته او د کليسا پر لوري يې منډې کړې. په دې پسې درېيو ورونيو هم منډې وهلې، خو ترڅو چې دوی کليسا ته وردننه کېدل، شهزادگۍ له سترگو پناه شوه .

دوی ډېر وخت اخوا دېخوا خپله خور ولټوله، خو پيدا يې نه کړه. اخر يې مور او پلار خبر کړل، شاهي پوځ د کليسا هر گوټ ولټاوه، خو داسې ښکارېده چې رولينډ د مخکې پرمخ نه وه .

په ټوله مانۍ کې ماتم جوړ شو. پاچا د ملک تر ټولو لوی عالم جادوگر راوبللو، چې په خپل علم معلوم کړي، جادوگر دومره ورته وويل چې رولينډ له پېريانو سره ده او ښايي چې د پېريانو پاچا په تور برج کې بنده کړې وي .

د دې خبرې په اورېدو مشر شهزاده پر اس سپور شو او د شين غر پر لوري روان شو. ډېرې ورځې تېرې شوې، خو شهزاده بېرته راونه گرځېد، پاچا او ملکه نور هم خواشيني شول. اوس نو دويم شهزاده سفر ته ملا وتړله، عالم جادوگر راوبلل شو او هغه شهزاده ته نصيحت وکړ، چې د پېريانو د پاچا مانۍ ته چې ورورسېدې نوهېڅ شی ونه خورې.

دویم شهزاده هم د شين غر پر لوري لاړ، خو بې درکه شو. ملکه له غم نه بېحاله وه. درېيم شهزاده چې په خپلو ورونيو پسې د لټې هوډ وکړ، نو پاچا او ملکې دواړو ورته زاری وکړې، چې نه دې ځي .

شهزاده ورته ډاډ ورکړ چې د تللو نه وړاندې به دی خپل پوره معلومات کوي او ترڅو چې ډاډه نه وي، نه به ځي . دی عالم جادوگر ته لاړ او د پېريانو د پاچا په هکله يې معلومات راټول کړل. جادوگر به هره ورځ حساب کاوه، کله به يې په اور کې په رنگارنگ شيانو لوگی جوړاوه. يا به يې پر هنداره خطونه راکښل. اخر يوه ورځ يې شهزاده ته وويل: ستا دواړه وروڼه هم د پېريانو له پاچا سره دي .

تر دې وروسته يې يوه توره راواخيسته چې عمل يې ورباندې کړی و. شهزاده ته يې دا توره ورکړه او ويې ويل :

له شين غر سره نژدې چې له هر چا نه د ماڼۍ او د تور برج پوښتنه کوي، دوی به درته لاره ښيي. ځکه چې پېریان دروغ نه وايي، خو د معلوماتو نه وروسته به يې وژنې، که نه تا ته تاوان رسوي .

په بله ورځ سهار وختي شهزاده د مور و پلار نه رخصت واخيست او د شين غر پر لوري روان شو. کله چې غره ته نژدې شو، نو يخ باد پرې ولگېده. دلته د لمر رڼا نه وه، يو ميدان ته چې راوتلو نو هلته ډېر اسونه څرېدل .

نژدې ورته يو سړی ولاړ و. شهزاده پوه شو چې دا د پېریانو د پاچا اسونه وو، له سړي نه يې پوښتنه وکړه :

د پاچا ماڼۍ ته کومه لاره تللې ده؟

سړي ورته يوه شېبه وکتل، بيا يې کين لاس ته اشاره وکړه او ويې ويل:

د دې ونو شا ته، لاره يوې غونډۍ ته وتلې ده. په غونډۍ کې دننه ماڼۍ جوړه ده، خو زه نه يم خبر چې دننه څرنگه ځي.

شهزاده د دې خبرې له اورېدو سره ورته وويل:

ډېره مننه .

او د تورې په يوه خړپ يې د هغه سر قلم کړ. خو دسړي وجود لوگی لوگی شو او د سترگو په رپ کې بيا هلته هېڅ هم نه وو .

شهزاده د ونو شا ته لاره وموندله او شنې غونډۍ ته ورسېد. دلته پسونه څرېدل. نژدې يوې ونې سره شپونکی هم ناست و. شهزاده ورنژدې شو او ويې ويل :

ته خبر يې چې د پاچا ماڼۍ ته د ورننوتلو لاره کومه يوه ده؟

شپونکي يو څو شېبې ښکته پورته ده ته وکتل او ويې ويل :

د دې غونډۍ نه چاپېره د لمر په مخالف لوري روان شه. کله چې يو څرخ پوره شې نو په لوړ غر ووايه زه د پېریانو د پاچا ماڼۍ ته تلل غواړم. درې وارې چې دا خبره وکړې، په غره کې به يوه لاره درته خلاصه شي .

شهزاده چې دا واورېدل نو ورته ويې ويل :

ډېر تشکر .

او د تورې په يوه وار يې له شپونکي نه سر قلم کړ. همدا وو چې هلته يو لوگي راپورته شو او د شپونکي پر ځای يوه وړوکي پېري د ونو لوري ته منډه کړه .

شهزاده هم هغسې چې شپونکي ورته ويلي وو، په غونډۍ کې لاره پيدا کړه. دی چې وردننه شو، نو يوه لويه کوټه يې وليده، چې بل سر ته يې يوه دروازه وه. شهزاده په دروازه دننه شو، نو مخاڅ پونۍ جوړې وې، شهزاده په پونو ختلو او ويې شمېرل. په دوو سوو پونو چې وروختلو، نو يوه برج ته داخل شو.

په دې برج کې هرې خوا ته رڼا خپره وه. په چټ ښکلي فانوسونه ځوړند وو او په دېوالونو د ملغلرو او د قيمتي کانو گلان جوړ وو. په يوه ښکلي تخت شهزاده خپله خور رولينډ وليده، چې سر يې ټيټ و. شهزاده ور غږ کړل. دې چې خپل ورور وليد، نو په ژړا شوه او ورته ويې ويل :

ته ولې راغلی يې؟ که د پېريانو پاچا خبر شو، نو ته به هم زموږ د نورو وروڼو په شان وړک شې .

شهزاده ورته تسلي ورکړه، خو هغه اوس د لوړې احساس کاوه، خور ته يې وويل که څه د خوړو وي، نو دی به يې وخوري چې په وجود کې يې توان پيدا شي .

رولينډ پاڅېده او ورور ته يې يوه کاسه شode او ډوډۍ راوړل. شهزاده دومره ستړی و، چې ژر يې د شodo کاسه خولې ته ونيوله، خو هم په دې وخت کې هغه ته د عالم جادوگر خبره راياده شوه، چې هېڅ شی به نه خوري .

د شodo کاسه يې کېښوده او رولينډ ته يې وويل :

زه به تر هغې هېڅ شی خولې ته نه اچوم، چې مې ته له دې پاچا نه يې ازاده کړې .

د هغه په دې وينا يو لوی درز وشو، ورسره لوگي راپورته شو او په کې د پېريانو پاچا راښکاره شو. د هغه له خولې لوگي راوتل او له سترگو يې سرې لمبې راپورته کېدې .

شهزاده خپله توره راوايستله او هغه ته نېغ ودرېده. د هغه په سترگو کې يې سترگې ښخې کړې او ويې ويل :

ته که هرڅه وکړې، زه له تا، نه وېرېم. زه په خپلو وروڼو او خور پسې راغلی يم او دوی به ارو مرو له ځان سره بيايم.

د پېريانو پاچا څو شېبې ده ته کتل او بيا يې وويل:

ما د مخکې پر سر ستا په شان توريالی او مېړنی ځوان تر اوسه نه دی ليدلی او زه د مېړنو قدر کوم .

بيا يې دوه گوټې په خپلو کې سره وموښلې او يو بوتل راښکاره شو. بوتل يې شهزاده ته ورکړ، چې د دې اوبه دې پر خپلو وروڼو وشيندي، چې په بله کوټه کې بېهوشه پراته وو.

د پېريانو پاچا سمدستي د سترگو په رپ کې له هغه ځايه ورك شو. شهزاده او رولينډ دواړو په بله كوته كې پر
بېهوشو شهزادگانو د بوتل اوبه وشيندلې، دوى په هوش كې شول او بيا ټول وروڼه له خپلې خور سره د خپل وطن پر
لوري روان شول

خونړۍ مږه - [د جاپان کیسه]

ډېره موده کېږي، چې د جاپان په يوه کلي کې يو غريب کروندگر اوسېده، چې ډېر اولادونه يې لرل. هرکله به چې د هغه زوی يا لور د کار جوگه شول، نو ده به پټو ته واستول، چې ورسره کار وکړي. خو د ده تر ټولو کشری زوی چې کامي نومېده، له وجوده کمزوری و. نو مور و پلار يې فيصله وکړه، چې دی به بودايي راهب شي.

پلار له گوتې نه ونيو او د کلي لوی بودايي معبد ته يې تلو، هلته يې مشر راهب ته کښېنولو او خواست يې ورڅخه وکړ، چې د ده زوی ته دې د مذهبي زده کړو موقع ورکړي. راهب کامي په خپلو شاگردانو کې شامل کړ.

کامي به هره ورځ سبق ډېر ژر زده کاوه، ولې يو بد عادت هم په کې و، هر يو کتاب چې به يې لاسته ورتلو، د هغه په حاشيو به يې انځورونه جوړول. يوه ورځ مشر راهب ورته نصيحت وکړ، چې په دې کار کتابونه خرابېږي. کامي له دې وروسته د معبد پر دېوالونو انځورونه جوړول او عجيبه خبره دا وه، چې ده به تل د پيشوگانو انځورونه جوړ کړي وو. کله چې مشر راهب ورته وويل چې د معبد دېوالونه دې نه خرابوي، نو ده به د معبد خوا و شا پر فرش، ستنو، وړو تيږو پيشوگانې کښلې. داسې اېسېده لکه چې د ده لاس به تر هغې خوځېدو، ترڅو چې به يې يوه پيشو نه وه جوړه کړې.

کامي په معبد کې اووه کاله زده کړه وکړه. اخر يوه ورځ مشر راهب دی راوبللو او ورته وېي ويل:

ستا زده کړې اوس پايته رسېدلې دي. تر دې زيات علم به ته په عملي ژوند کې ترلاسه کړې. د افسوس خبره دا ده چې ته به چېرې هم يو ښه راهب جوړ نه شې، خو زه دا ډاډ درکوم، چې ته به ډېر ښه انځورگر شې.

کامي مشر راهب ته د مننې يو څو جملې وويلې او بيا يې ترې پوښتنه وکړه:

زما لپاره د نصيحت خبره کومه يوه ده؟

راهب ورته وويل:

❖ هرچېرې چې ځي، د شپې د تېرولو لپاره له لويو ځايونو ليرې اوسه، شپه په وړو ځايونو کې تېروه. ❖

کامي چې له معبده ووت، نو د راهب په خبره پوه نه شو، چې څه مطلب يې و. غوښتل يې چې خپل کور ته ورشي، خو د مور و پلار غريبۍ يې راپه زړه شوه، نو يوه بله لار يې ونيوله. د ده د کلي نه لس ميله ليرې "نيکوتو" نومی پخوانی معبد و، چې په ټول جاپان کې يې شهرت لرلو. کامي د دې معبد پر لوري روان و او فکرونه يې کول، چې هلته به د راهبانو خدمت وکړي او ځان ته به څه کار پيدا کړي.

کله چې کامي هلته ورسېد، نو د مازيگر وخت و. لمر په ډوبېد و. د معبد لويه دروازه پورې وه او هلته هېڅوک نه ښکارېدل. دی ډېر حيران شو، چې معبد ولې خوشې پروت و. يو ځوان هلك چې له هغه ځايه تېرېدو، ورته يې وويل:

په دې معبد کې يوه ډېره لويه او خونړۍ مړه پيدا شوې ده، د دې له وېرې ټول راهبان ترې تېبتهډلي دي. بيا دمړې د وژلو لپاره د نژدې کلي سل ځوانان په معبد کې وگرځېدل، خو مړه يې پيدا نه کړه. خلک وايي چې دا مړه ژوندی انسان خوري.

کامې چې دا خبره واورېده، نو باور يې نه کېده. مړه که هرڅومره لويه شي، خو د پيشو نه به وېرېږي. دې هلك له معبد نه بهر په کتار کې ايښې ډېوې بلې کړې او لاړ.

کامې د معبد په پورو وخت او د معبد لوی تالار ته لاړ، پر فرش دوړې پرتې وې او په دېوالونو او چت د جولاگانو جالۍ ځوړندې وې. ده په زړه کې کرل-رېبل چې د معبد صفايي له کومه ځايه پيل کړي، چې نژدې ورته څو پردې ښکاره شوې، دا پردې د لرگي په چوکاټونو کې لگېدلې وې او له يوه ځايه بل ځای ته وړل کېدې شوې.

د معبد پر دېوالونو رنگارنگ نقشونه ښکارېدل او انځور جوړوونکو خپل کار نيمگړی پرېښی و او سامانونه يې په معبد کې اوس هم پراته وو. کامي رنگونه او برشونه راواخيستل او پر پردو يې د پيشوگانو انځورونه جوړول پيل کړل. دی په خپل کار کې دومره بوخت و، چې د وخت د تېرېدو ورته هېڅ احساس ونه شو. بهر د ډېوو رڼا او بره په اسمان کې د سپوږمۍ په رڼا کې دی لگيا و، پر ټولو پردو يې هر ډول پيشوگانې جوړې کړې.

نيمه شپه شوه، نو دی د ستوماني نه هم هلته پر فرش پرېوت. غوښتل يې چې ویده شي، چې نابېره ورته د مشر راهب خبره ورپه زړه شوه. معبد ډېر لوی و، دی راپاڅېد او د يوه وړوکي ځای په لټه شو. د معبد د لوی تالار په بل سر کې يوه دروازه وه، چې يوې وړوکې کوټې ته خلاصېده. دا د راهبانو د آرام ځای و، کامي هم په دې کوټه کې ځان په يوه گوټ کې گونج منج کړ او کرار ویده شو.

يو څو ساعته نه ووتېر شوي، چې کامي په يوه سپېره غږ راپاڅېد. د وړې کوټې له کړکۍ يې وکتل. بهر د معبد خوا و شا ټولې بلې ډېوې مړې وې او د معبد د لوی تالار نه داسې غږونه راتلل، ته به وايې ځنگلي ځناور په خپلو کې په جنگ وو.

کامې ځان دېوال ته نور هم نژدې کړ. خو دومره سخت وېرېده، چې د دروازې د ويتکي نه تالار ته کتل هم ورته گران و. ساه يې ورو-ورو اخيسته او په تالار کې غږونو ته يې ټول پام اړولی و. سپېرې چيغې او د ځناورو غږونو ټول معبد په مخه اخيستی و. په دې غږونو کې کامي د پيشوگانو غږ هم اورېده.

بيا سمدستي دا غبرونه بند شول. کامي تر ډېره وخته په خپل ځای غلی پروت و، ان تر دې چې د لمر ورومبۍ وړانگې د معبد د دې وړې کوټې له وړې کړکۍ نه هم رادننه شوې، نو کامي ورو غوندي راپاڅېد او لوی تالار ته تلونکی ور یې پرانیستلو. په لومړي نظر یې وکتل، چې د پردو څنگ ته یوه لویه مېړه چې قد یې د زمري هومره و، مړه پرته وه. کامي ساه نیولی پر خپل ځای ودرېده، د مېړې خوا و شا وینې ډنډ ولاړې وې اود هغې نه د پیشوگانو د پښو خاپې د پردو پر لوري تللې وې.

کامي لږ نور هم پردو ته ورنژدې شو او په خپل لاس جوړو شویو پیشوگانو ته ځیر شو. د ټولو پیشوگانو خولې له وینو سرې وې.

کامي خپله غوټه راواخیسته او په منډه له دې معبد ووت، د هغه مخ د خپل کور پر لوري و.

انسان او خر -- [د هندوستان کیسه]

ډېره موده کېده چې په یوه کلي کې یو استاد ژوند کاوه. ده به د کلي ماشومانو ته په جومات کې سبق ښودلو. د دې کلي سره نژدې د نورو کلیو باندې خلکو به هم زامن دې استاد ته رااستول، ټولو خلکو به له ډېره احترامه دې استاد ته مولوي صاحب ویل. د کلي هلکان به ډېر وران وو او ځینو به په کې شوخي کوله، خو مولوي ډېر په صبر ورته درس ورکاوه. داسې به ډېر لږ پېښېدل، چې مولوي به په قار شو او کله چې به دی په قار شو، نو هلکانو ته به یې بدې ردې ویلې.

همدغسې یوه ورځ وه، هلکانو د تېرې ورځې سبق نه و زده کړی او شوخي یې هم کوله. مولوي صاحب ډېر په قار و، په چیغه یې ورته وویل:

بدبختو، نالایقو...! څومره خواري چې زه درسره کوم، که دا خواري مې له یوه خره سره کړې وای، نو هغه به هم پوه شوی وای... تاسو له خرو بدتر یئ، ولې زه مو نه پرېږدم...

دا یې وویل او خپله چوکه یې راواخیسته... هلکان په وېره شول. مولوي به ډېر کم چوکه کاروله. خو کله چې به یې کاروله، ډېر سخت وهل به یې کول. کله چې مولوي پر لومړي هلك گوزار وکړ، نو ورسره یې دا هم وویل:

ما ډېرو خرو ته سبق ښودلی دی او دوی مې انسانان کړي دي.

یو هلك یې پر ملا وواهه، پر بل یې چوکه سمه کړه او ویې ویل:

خر چې انسان نه شي، زه یې کله پرېږدم.

په دې وخت کې د یو بل کلي دوبي له جومات سره نژدې روان و. ده د وینځلو شویو جامو پنډ پر سر وړلو، ځکه نن یې خر ناروغ و. کله چې مولوي دا خبره کوله، چې ما ډېر خره په انسانانو بدل کړي... نو دوبي پر خپل ځای ودرېده، یوه شېبه یې د مولوي خبرو ته غوږ نیولی و. یوڅه حیران و، یوڅه خوشحاله شو، ځکه ده تر ننه داسې خبره نه وه اورېدلې. دوبي چې خپل کور ته ورسېد، نو ښځې ته یې ټوله کیسه وکړه. ښځه یې هم حیرانه وه، د دوی اولادونه نه وو او همدغه ناروغه خر یې لاره، چې د خیرنو او پاکو جامو پنډونه به یې پرې وړل راوړل. دواړو سلا وکړه، چې مولوي ته به خپل خر یوسي، چې انسان یې کړي. دوی سره به په کار کې مرسته هم کوي او د اولاد کمی به یې هم پوره شي.

په بله ورځ دوی خپل خر په مخه کړ او د مولوي کلي ته لاړل، هغه وخت هلکان تللي وو او مولوي سترې ستومانه یوې ونې ته ډډه لگولې وه، ارام یې کاوه.

دوبي خپله غاړه تازه کړه او مولوي سترگې پرانيستلې، څه گوري چې دوبي خپلې مېرمنې او له يوه مرجونا خړه سره ورته مخې ته ولاړ دی. ښځه خاوند دواړو خپل لاسونه ورته ونيول او بيا دوبي وويل :

مولوي صيب! ستاسو علم دې نور هم سېوا شي... زه غريب سړی يم، که دا خر دې راته انسان کړ، نو ټول عمر به درته دعا کوو.

مولوي څو شېبې ورته حيران کتل، چې څه ووايي. دوبي ورته خپله خبره تکرار کړه. نو دی راوړل شو، دوی ته يې وويل :

تاسو ډېر ساده خلک یئ، هېڅوک خر انسان کولای نه شي، ورځئ په خپله لاره، زه سترې يم .

دوبي داسې وگڼله چې گوندې مولوي ورته بانه کوي. ډېر يې په عاجزۍ ورته وويل :

مولوي صيب! که دا خر دې راته انسان کړ، نو زه به له ډېرو کړاوونو څخه خلاص شم.

مولوي ورته وويل :

زما وخت مه ضايع کوئ، دا خبره ناشونې ده .

خو د دوبي ښځه د مولوي پښو ته ولوبده او په ژړا يې وويل :

زه اولاد نه لرم، خاوند مې ټوله ورځ په جامو مينځلو سترې شي، که دا خر دې راته انسان کړ، نو موږ به ورته د اولاد په سترگه گورو.

مولوي پوه شو چې دوی نه ځان نه شي خلاصولای... په دې هم پوهېده، چې دوی غريبان دي. نو ورته ويې ويل :

له خر ه څخه انسان جوړول، ډېر گران کار دی. په دې ډېرې پيسې لگي .

دوبي ورنه پوښتنه وکړه چې څومره... مولوي يوه شېبه غلی و، سترگې يې اسمانته نيولې وې، گوته يې په شونډو وهله، بيا يې وويل :

څلورسوه روپۍ.

دوبي او ښځه يې وارخطا غوندې شول، خو بيا يې د يو بل په غوږ کې څو خبرې وکړې او مولوي ته يې وويل :

موږ تيار يو... سبا ته به درته څلورسوه روپۍ راوړو.

اوس خو مولوي بد راگير شو، ده داسې نه گڼله، چې دوبي به څلورسوه روپۍ ولري. خو په بله ورځ دوبي او د ده مېرمنه ورته د څلورو سوو روپيو او خپل خره سره حاضر شول. دوی د خپل کور هر قيمتي شی خرڅ کړی و او ډېر خوشحال وو، چې خر به يې انسان شي .

مولوي پيسې جېب ته کړې او دوبي ته يې وويل :

خر زما د کور شا ته وتړئ. دوبي او ښځه يې خوشحاله خوشحاله روان شول، خو بيا يې مخ واپراوه او له مولوي يې پوښتنه وکړه :

خر چې انسان کېږي... څومره موده پرې اوږي؟

مولوي ورته وويل :

څلور مياشتې خو نيسي .

دوبي او د ده ښځه چې لاړل، نو مولوي خر د کلي يوه بزگر ته وسپاره.

څلور مياشتې چې واورېدې، نو دوبي مولوي صاحب ته راغلو او ورته وپې ويل :

زما خر به اوس انسان شوی وي، که راته يې وسپارې، نو زه به يې کور ته بوځم... زما مېرمنه هم ورته په انتظار ده .

مولوي ورته وويل :

ستا خر اوس انسان شوی دی، خو دی اوس د حکومت له خوا په يوه ډېر مهم ځای کې کار کوي.

دوبي لا نور خوشحاله شو او وپې ويل :

شابه مولوي صاحب! ژر راته ووايه چې په کوم ځای کې دی... زه به ورپسې په خپله لاړ شم؟

مولوي ورته وويل :

ستا خر د ډهلي د ښار قاضي مقرر شوی دی .

دوبي د دې خبرې په اورېدو دومره خوشحاله شو، چې مولوي يې په غېږه کې ونيولو، بيا يې له هغه پوښتنه وکړه:

زما خر به ما پېژني، ځکه اوس خو دی لوی سړی دی؟

مولوي ورته وويل :

په کار ده، چې ودې پېژني، که له ځانه سره د هغه د خوراک توبره يوسې، نو کار به دې اسان شي .

دوبي دومره خوشحاله و، چې خپل کور ته د تللو پرځای ښار ته لاړ. د کلي يوه سړي ته يې وويل چې زما مېرمنې ته ووايه زه ښار ته ځم، چې خپل خر راولمه.

د ډهلي د ښار قاضي په محکمه کې ناست و. هلته ډېره گڼه گڼه وه. په تېل ماتېل کې دوبي خپل ځان قاضي ته نژدې کړ، د خر د اورېشو توبره يې راپورته کړه او قاضي ته يې ورښکاره کړه.

قاضي په خپل کار کې دومره بوخت و، چې ده ته يې هېڅ پام ونه کړ. دوبي نور صبر نه شو کولای. قاضي د خپلو کاغذونو نه سر راپورته کړ، نو دوبي ورته توبره وڅوځوله او موسکې شو. قاضي پوه نه شو چې دی ورته ولې موسېدو. له ده نه يې پوښتنه وکړه:

دا څه کوې او څه غواړې؟

د دوبي لا له وړاندې نه ورته صبر تمام شوی و، ويې ويل:

څه غواړم... ناپوه خره.. ته اوس ما نه پېژنې... او دا توبره هم درنه هېره ده، چې هر وختي به دې په غاړه کې ځوړنده وه...؟

دا يې وويل او توبره يې د قاضي مخ ته ونيوله، چې:

هن! بوی يې کړه، چې درپه زړه شي، چې ته څه وې... اوس مولوي صيب درنه انسان جوړ کړ، نو هرڅه دې هېر شول.

قاضي اوس د دوبي په خبرو سخت ستومانه شوی و. فکر يې کاوه چې څوک لهپونۍ محکمې ته رادننه شوی دی. خپلو ساتندويانو ته يې اشاره وکړه.. هغوی سم له لاسه دی راوښو او بهر يې بوتلو، دوبي په تللو کې په زوره زوره لگيا و، چې ستا په خيال ته ډېر لوی سړی شوې. خو ته په اصل کې خر يې، نور هېڅ نه يې.

دوبي چې بېرته کلي ته راورسېدو، نو ښځې ته يې ټول حال ووايه، هغه هم ډېره خپه شوه.. په بله ورځ دواړه مولوي صاحب ته ورغلل، چې موږ خپل خر بېرته خر غواړو. د داسې انسان څه گټه، چې موږ نه پېژني. د خر په صورت کې يې راسره پېټي خو وړل، مولوي ورته وويل:

ښه ده، سبا راشئ او خپل خر واخلي.

په بله ورځ مولوي د بزگر نه خر بېرته وغوښت. دوبي ته يې څلورسوه روپۍ بېرته ورکړې، دی خوشحاله خوشحاله خپل کور ته لاړ. خو تر دې وروسته به دوبي او د ده ښځې د خره ډېر خيال ساته، دوی به هر چا ته ويل:

زموږ خر د ډهلي قاضي پاتې شوی دی.

مغروړه شهزادګۍ -- [ناڅرګند هېواد]

يوه ډېره ښکلې شهزادګۍ وه، چې په خپل حسن ډېره غاړه هم وه. د ډېرو ملکونو د ځوانو شهزادګانو له خوا دې ته د واده پيغامونه راتلل، خو د دې به هېڅوک نه خوښېدل. پاچا او ملکه دواړه حيران وو، چې اخر ددوی لور به څه کوي. هغه سرکشه وه او د هېچا خبره يې نه منله.

اخر له وزيرانوسره تر سلا مصحلت وروسته پاچا په خپله ماڼۍ کې يوه مېلمستيا جوړه کړه، په دې مېلمستيا کې ډېر ښکلي شهزادګان، د نوابانو زامن، اميران او شتمن خلک راوغوښتل شول. شهزادګۍ هم له خپلو خورلنو او خدمتګارانو سره حاضره وه. کله چې ټولو ډوډۍ وخوړله، نو ملکې شهزادګۍ ته وويل:

تا په دې محفل کې ډېر ځوانان وليدل، موږ غواړو چې ته په دوی کې يو تن د خپل ژوند د ملګري په توګه غوره کړې.

شهزادګۍ چې دا واورېدل نو لکه د مچۍ راپاره شوه. د خپلو ډېرو نژدې ملګرو سره يوځای په لوی تالار کې ودرېده او پر يو-يو مېلمه يې ملنډې پيل کړې. د چا پوزه ورته غټه ښکارېده، د چا قد وړوکی، څوک ډېر جګ و، د چا رنگ تور و. هم په دې مېلمنو کې يو شهزاده داسې هم و، چې د هغه ږيره وه. شهزادګۍ د هغه مخې ته ودرېده او وپيل وويل:

دې ډېرور ته وګورئ... دی خپل ځان زما وړ بولي، نيم مخ خو يې په ږيره کې پټ دی.

د دې خبرې په اورېدو ټولو وخنډل. پاچا او ملکه دواړو پيکه ولاړ وو. نه پوهېدل چې خپله لور څنګه د نورو له سپکاوې څخه راوګرځوي.

ملکې هم په دې وخت کې يوه فيصله وکړه او د پاچا په اجازه يې اعلان وکړ، چې شهزادګۍ په يو داسې سوالګر ته ودوي، چې سبا سهار د خيرات غوښتلو لپاره د شاهي ماڼۍ دروازه وټکوي.

مېلمانه حيران پاتې شول او شهزادګۍ په ژړا خپلې کوټې ته ورغله.

په بله ورځ سهار وختي د ماڼۍ په لويه دروازه يو سوالګر ودرېد. ببر سر، خيرن مخ، شلېدلې جامې او په لاس کې يې يوه باجه نيولې وه، د خيرات غوښتلو لپاره يې باجه وغږوله، نو سمدستي د ماڼۍ پيره دار راووت او دی يې پاچا ته حاضر کړو.

پاچا شهزادګۍ ته امر وکړ، چې دربار ته حاضره شي او بيا د ټولو په وړاندې يې هغه دې ببرسري سوالګر ته په نکاح کړه.

شهزادگۍ په چيغو- چيغو ژړل او مور ته يې زارۍ کولې، چې پلار يې له دې کاره منع شي. خو مور ورته تسلي ورکړه، چې اوس به ژوند، له دې سوالگر سره تېروې او که لږ صبر وکړې، هرڅه به سم شي .

سوالگر د پاچا مننه وکړه او له مانۍ څخه ووتلو، شهزادگۍ هم ورپسې وه او غوښتل يې چې د پلار له کوره ښه په ارام شاهي بگۍ کې لاړه شي، خو سوالگر هېڅ نه غوښتل. هغې تر ډېره وخته په پښو مزل وکړ، دومره چې د خپل پلار د سلطنت نه بهر ووتله .

کله چې ډېره سترې شوه، نو په يوه ځنگله کې تر يوې ونې لاندې کښېناسته. ځنگل ډېر شين و او شهزادگۍ له سوالگر نه پوښتنه وکړه چې دا کوم ملک دی؟

هغه ورته وويل :

دا ملک د هغه ډيروړ شهزاده د پلار دی، چې پرون ستاسو په مانۍ کې مېلمه و.

شهزادگۍ يو سوړ اسوېلی وکړ او له ځان سره يې وويل:

ارمان چې هغه سره مې واده شوی وای، نو اوس به داسې په پښو نه وای روانه. همدغسې يې ټوله ورځ مزل وکړ او چې شپه شوه، نو سوالگر په يوځای کې د دمې لپاره کښېناست. د خپل کچکول نه يې وچه ډوډۍ راوايستله، شهزادگۍ ته يې ورکړه. نژدې ويالې نه يې ورته اوبه راوړې، خو شهزادگۍ وچه ډوډۍ له ستوني، نه تېرېده. په ژړا شوه او هملته گونجه مونجه ويده شوه.

په بله ورځ دوی بيا مزل پيل کړ او يوه ښکلي ښار ته وردننه شول. ټول خلک په کې ډېر خوشحاله گرځېدل، په بازارونو کې ښه گڼه گونډه وه. شهزادگۍ له سوالگر نه پوښتنه وکړه:

دا ملک د چا دی؟

سوالگر ورته وويل :

دا ملک هم د هغه ډيروړ شهزاده د پلار دی، چې ستاسو کره مېلمه و.

شهزادگۍ يو سوړ اسوېلی وکړ او له ځان سره يې وويل :

ارمان چې هغه سره مې واده شوی وای، نو اوس دې ښار ته لکه د سوالگرو نه راتلای.

سوالگر د همدې هېواد اوسېدونکی و او د ښار يوې برخې ته يې بوتله، چې هلته د ده جونگره وه.

کله چې يې دمه برابره شوه، نو سوالگر ورته وويل :

زه وږی يم، ډوډی راته پخه کړه .

شهزادگی چېرې په ژوند د کور کار نه و کړی. ډېر په خواریو یې اور بل کړ، نیمه کچه او نیمه سوځېدلې ډوډی یې پخه کړه. سوالگر دا ډوډی خوړله او ورته یې بدې ردې هم ویلې. بیا یې وویل :

ته په تیاره ډوډی نه شې خوړلای. سبا سهار وختي به پاڅېږې، زه به درته له بازاره میزړې راوړم، ته به پوزی اوبدې، چې زه یې په بازار کې خرڅ کړم. ترڅو چې ته پوزي اوبدې، زه به گدایي کوم.

شهزادگی چې دا واورېدل، نو بیا په ژړا ژړا ویده شوه .

په بله ورځ سوالگر ورته میزري راوړل، شهزادگی ډېره هڅه وکړه، چې د میزرو له تارونو نه څه شی جوړ کړي، خو لاسونه یې وینې شول .

سوالگر چې کور ته راغی، نو میزري هماغسې ایښي وو. دی ډېر ورته په قار شو او ویې ویل:

ته ډېره تمبله یې، سبا ته به ته په بازار کې لوښي خرڅوې .

شهزادگی چې دا واورېدل، نو په ژړا شوه او همدغسې ویده شوه .

په بله ورځ سوالگر دا بازار ته بوتله... یو څو د څارو لوښي یې ورته واخیستل، د بازار په یو تش ځای کې یې کښېنوله چې لوښي خرڅ کړي او ورته ویې ویل چې که دا لوښي نن خرڅ نه شول، نو د ماښام ډوډی به ورله نه راوړي .

شهزادگی لوښو ته کښېناسته، اسمان ته یې کتل او پر خپل حالت یې ژړل، چې که د هغې د پلار د ملک مسافر دی، ملک ته راغلو او دا یې وپېژندله، نو څه به وایي. خو بیا ورته د سوالگر خبره یاده شوه، چې که لوښي خرڅ نه شول، نو ډوډی به نه وي. شهزادگی اوس دومره لوږې تېرې کړې وې، چې نور یې د ډوډی نه خوړل، توان نه درلود. یو څو کسانو له هغې لوښي بیه کړل او پیسې یې هم ورته ورکړې، خو لوښي به یې ترې نه وړل .

ماښام چې سوالگر راغی، نو ویې لیدل چې ټول لوښي همدغسې ایښي وو، دی ورته ډېر په قار شو او ورته ویې ویل چې که په بله ورځ لوښي خرڅ نه شول، نو د ډوډی پر ځای به وهل خوري .

په بله ورځ شهزادگی بیا لوښو خرڅولو ته کښېناسته. په دې وخت کې یو ځوان پر اس سپور له بازار نه تېرېده، دی دومره په سرعت روان و، چې د شهزادگی لوښي د اس په یوه لغته تالا والا شول. هغې چې دا ولیدل، نو د اس په خاوند پسې یې منډې کړې، خو هغه له سترگو پناه و، شهزادگی په ژړا ژړا کور ته راغله.

سوالگر چې کور ته راغی او د شهزادگی کیسه یې واورېده، نو سخت په قار شو، ورته ویې ویل :

دا به ضرور ستا خطا وي، لوښي دې ولې د سپاره په لار کې ایښي وو.

بيا يې وويل :

ستا غوندې کم عقلې لپاره مې بل کار پیدا کړی، د پاچا د ماڼۍ په شاهي پخلنځي کې د يوې خدمتگارې ځای خالي دی. ته به له سبا نه هلته کار کوې.

شهزادګۍ په بله ورځ په شاهي پخلنځي کې د نورو خدمتګارانو په شان په کار اخته شوه. دې به لوبښي وينځل، سابه يې پاکول او په کتوي کې به يې څمځۍ هم وهله.

له سهاره تر ماښامه به يې هر کار کاوه او د شپې لپاره به د پخلنځي مشر پاتې ډوډۍ او اينګولي ورکړل، چې دې به کور ته راوړل. يو څو ورځې چې تېرې شوې، نو د نورو خدمتګارانو نه خبره شوه، چې د پاچا د زوی واده دی .

ټول ښار ښايسته کړای شو، شاهي ماڼۍ ته مېلمانۀ تلل راتلل، د خوښۍ محفلونه جوړېدل، د واده په ورځ په پخلنځي کې هم ډېر کار و. ټولو خلکو خوشحالي کولې، شهزادګۍ له يوې کړکۍ نه بهر کتل او پر خپلې بدنصیبۍ يې ژړل .

تر ډوډۍ وروسته يوه پياده د شاهي دربار له خوا پخلنځي ته راغی او ټولو خدمتګارانو ته يې امر وکړ، چې د پاچا په خدمت کې دې حاضر شي او انعام دې واخلي .

شهزادګۍ نه غوښتل چې دربار ته لاړه شي، ځکه هغه وېرېده چې هسې نه په مېلمنو کې يې څوک وپېژني، خو بيا يې خپلو زړو جامو او خوار مخ ته په هنداره کې وکتل او دربار ته لاړه .

پاچا د خپل زوی ږيرور شهزاده سره پر تخت ناست و. هر يو خدمتګار به وړاندې شو، شهزاده به ورته له سرو سکو ډکه يوه مخملي کڅوړه په لاس کېښوده. دوی به ورته سر ټيټ کړ او يوې خوا ته به درېدل.

د شهزادګۍ وار چې راغی، نو دا هم وروړاندې شوه، شهزاده يوه شېبه هغې ته ځير شو، بيا يې د هغې په لاس يوه پيسه کېښوده او ويې ويل :

دا يوه پيسه ستا لپاره بس ده.

په دربار کې حاضر وټولو خلکو وخنډل. شهزادګۍ له شرمه خولې خولې شوه. غوښتل يې چې له هغه ځايه وتښتي، چې ناڅاپه شهزاده له خپله ځايه راپاڅېد او اعلان يې وکړ:

زما واده هم له دې جينۍ سره شوی دی. دا د ګاونډي ملک د پاچا لور ده.

د دې خبرې په اورېدو هر چا له خوشحالي لاسونه پرکول. شهزادګۍ حيرانه ولاړه وه، د شهزاده مخ ته چې ځير شوه، نو ورته څرګنده شوه، چې د دې سوالګر خاوند همدغه ږيرور شهزاده و.

په دې وخت کې د ناستو مېلمنو نه د هغې مور او پلار هم رااوچت شول. شهزادګۍ د مور غېږې ته ورغله. پلار ورته پر سر لاس کېښود او ويې ويل :

ستا لپاره تېرې څو مياشتې يو لوی درس و.

بيا شهزادګۍ د کبر او غرور نه توبه وکړه او په خندا او خوشحالي يې پاتې عمر د خپل خاوند په ملک کې تېر کړ.

پاچا او سپوږمۍ -- [د کريبين له جزيرو نه]

وايي چې يوځلې د يوه پاچا په زړه کې دا ارمان پيدا شو، چې سپوږمۍ ته لاس وروړي. د شپې به يې سترگې اسمان ته نيولې وې او په دې به يې چورت وهلو، چې څنگه اسمان ته وروڅېږي او سپوږمۍ ته ورنژدې شي. ورو- ورو يې دا خبره دومره زړه ته واچوله، چې د حکومت کارونه ترې پاتې شول. کله به يې خوب وليد، چې ده وزرې کړې دي، په اسمان کې الوزي او سپوږمۍ په خپله غېږ کې نيسي او خپلې کوتې ته يې راوړي. خو چې سترگې به يې وغړېدې، نو هېڅ به ورسره نه وو. د هغه وزيرانو او مشاورينو ورته څو- څو وارې ويل چې سپوږمۍ ته لاس وړل، ناشونې ده، خو پاچا د هېچا نه منله .

آخر يې يوه ورځ يې د ملک تر ټولو لوی نجار (ترکان) شاهي دربار ته راوبللواو ورته يې امر وکړ چې د لرگو يوه دومره اوچته مناره جوړه کړي، چې دی ورباندې وڅېږي او سپوږمۍ راويسي. ترکان چې دا واورېدل نو ډېر وارخطا شو، خو د پاچا له قاره وېرېدو، هغه سره يې لوز وکړ، چې کار به ورباندې پيل کړي. پاچا ورته دا هم وويل چې د لرگو دا مناره به د مانۍ په باغ کې جوړوي .

ترکان به هره ورځ سهار باغ ته راتلو او د منارې د جوړولو لپاره به يې مځکه کچ کوله. کله به يې پر کاغذ کرښې کښلې او ځان به يې داسې بوخت کړی و، ته به وايې په رښتيا په کار اخته دی .

همدغسې څو مياشتې واورېدې، خو مناره جوړه نه شوه. د پاچا سخته تلوسه وه او آخر يې يوه ورځ ترکان راوباله او ورته ويې ويل:

که په درېيو ورځو کې دې منار جوړ نه کړ، نو سر به دې قلم کړم.

ترکان په دې خبره ډېر خواشینی شو او په باغ کې هاخوا دېخوا په گرځېدو شو. دوه ورځې چې تېرې شوې، نو پاچا ته ورغلو او ورته ويې ويل :

پاچا سلامت، د منارې د جوړولو لپاره مې پلان جوړ کړی دی، خو د دې منارې لپاره به ډېر لرگي په کار وي. تاسو په ټول ملک کې اعلان وکړئ چې هر کور کې که د لرگي صندوق وي، دا دې باغ ته راوړل شي .

پاچا ترې پوښتنه وکړه، چې په صندوقونو به مناره څنگه جوړوي؟

ترکان ورته وويل :

که دا صندوقونه د يو بل له پاسه کېښودل شي، نو يوه اوچته مناره به جوړه شي او پاچا سلامت به ورباندې په اسانه سپوږمۍ ته وروڅېږي.

پاچا د دې خبرې په اورېدو ډېر خوشحاله شو او امر يې وکړ چې که د هر چا په کور کې د لرگي صندوق وي، هغه دې د مانۍ باغ ته راوړي. د پاچا له خوا ورلېږل شويو سړو به له خلکو صندوقونه اخيستل او ترکان ته به يې سپارل. په دې وخت کې ترکان د صندوق له پاسه د صندوق اېښودلو کار هم پيل کړ.

د ښار وزگار خلک به د باغ خوا و شا گرځېدل او منارې د جوړولو ننداره به يې کوله. ډېر ژر د خلکو له خوا راوړل شوي صندوقونه خلاص شول. پاچا د منارې د معاینې لپاره ورغی، خو د دې په اوچتوالي خوشحاله نه و، امر يې وکړ، چې ونې دې پرې او نوي صندوقونه دې ترې جوړ شي.

د ملک ټول ترکانان په کار اخته شول. صندوقونه به جوړېدل او د منارې بل سر ته به يې خېژول. مناره ورځ په ورځ لوړېده او پاچا به ورته خوشحالېده. دښپې به يې خوبونه ليدل، چې دی په مناره ختلی دی او سپوږمۍ يې په لاس کې نيولې ده.

آخر يوه ورځ داسې هم راغله چې دا مناره دومره اوچته شوه، چې بل سر يې نه ښکارېده. لوی ترکان پاچا ته وويل: زه غواړم چې په دې مناره وڅېژم، چې په خپله وگورم مناره له سپوږمۍ نه څومره ليرې ده.

پاچا د دې خبرې په اورېدو په قار شو او ويې ويل:

په دې منارې د ختلو حق يوازې زما دی.

په بله ورځ د ښار ټول خلک د باغ چارچاپېره راټول شول، چې وگوري پاچا څرنگه په مناره خېژي او سپوږمۍ له اسمانه راشکوي.

پاچا ورو- ورو په صندوقونو بره ورختلو او ولاړو نندارچيانو خپله خپله رایه ورکوله. چې سپوږمۍ مخکې ته راکوزه شي، نو په اسمان به څه پاتې شي. ځينو به دا ويل چې سپوږمۍ به د مانۍ په کومه کوټه کې اېښودل کېږي. يو بل چا به ويل چې د سپوږمۍ ځای په باغ کې دی او د دې په راوړلو به ټوله مخکه رڼا شي.

پاچا چې د منارې سر ته وختلو، نو داسې ورته ښکارېده، چې سپوږمۍ ته يو څو گامه وړپاتې دي. بره نه يې په چيغه وويل چې که يو صندوق بل هم راوړل شي، نو دی به سپوږمۍ ته ورسېږي.

لومړی خو ښکته ولاړو خلکو هېڅ نه اورېدل، چې پاچا څه وايي، آخر چې د پاچا ستونی په چيغو چيغو وچ شو، نو يو چا د هغه خبره واورېده. د بل صندوق لټون پيل شو، خو دا يې پيدا نه کړ، يو څو کسان په صندوقونو وروختل او په چيغو چيغو يې پاچا ته خبر ورکړ، چې بل يو صندوق هم نه شته.

پاچا ته سپوږمۍ دومره نژدې ښکارېده، چې اوس يې هېڅ نه غوښتل چې بې له سپوږمۍ ورنښکته شي. په چيغو چيغو يې بيا وويل:

د منارې لومړۍ صندوق چې پر مخکۀ اېښی دی، راودې ایستل شي او ده ته دې بره راوخیژول شي، چې دی پرې وڅېږي.

خلکو چې دا واورېدل، نو حیران شول. هر چا لوی ترکان ته سترگې نیولې وې. دی په خپله هم په تشویش کې و، خو کسانو پاچا ته خبر ورکړ، چې دا کار خطر لري. خو پاچا شېبه په شېبه په قارېدل. ان تردې چې گواښ یې وکړ، چې که د هغه خبره ونه منل شوه او دی رانېکته شو، نو په ولاړو خلکو کې به هر څوک ووژني. ترکان له وزیرانو مشوره وغوښته، اخر د مشر وزیر په اجازه د پاچا نوکرانو د منار د لومړي صندوق د رايستلو لپاره مټې ونښتلې. خو د دې نه وړاندې ټول خلک له هغه ځایه وشړل شول، وزیرانو او ترکانو هم ځان له هغه ځایه وايست او چې لومړی صندوق له مخکې لیرې کړای شو، نو مزدورانو او نوکرانو هم پښې سپکې کړې، ټوله مناره په یو لوی درز سره د مخکې پر لوري راټیټه شوه. صندوقونه وو چې مخکې ته را روان وو. مناره درې ورې شوه.

په بله ورځ خلک د پاچا په لټه کې شول، خو د ماتو صندوقونو په انبار کې یې د هغه مړی هم ونه موندلو.

ټامبي-- [د لوېديزې افريقا كيسه]

د افريقا د ځينو قبایلو دود دی، چې کله یو سردار مړ شي، نو د هغه د ځای نیولو لپاره به د دوی مذهبي مشر چې جادوگر به هم و، فال ایستلو.

همدغسې کله چې د یوې قبیلې مشر سردار مړ شو، نو د هغه دیارلسو زامنو کې هر چا غوښتل چې سردار شي .

مذهبي مشر څو ورځې د ستورو د علم او د فال په نیولو خپله فیصله واوروله، چې د سردار تر ټولو کشر زوی "جانولا" به د قبیلې مشر شي. د هغه دوولسو نورو ورونو چې دا واورېدل نو د دې فیصلې پر ضد راپاڅېدل. د قبیلې ځینې سپین ږيري چې له دې خبر شول، نو له پخواني دود سره سم یې د سردار کونډې ته مشوره ورکړه، چې د ورونو ترمنځ دې د غشي ویشتلو سیالي اعلان کړي. هر چا چې د نښې منځ وویشت، هغه به سردار وي .

د مړه سردار کونډه گورگو نومېده... هغې د سیالۍ ورځ وټاکله او ټولو زامنو ته یې وویل چې د دې سیالۍ گټونکی به سردار کېږي .

دوولس واړه له دې خبر وو، چې "جانولا" ډېر ښه نښه ویشتونکی دی او دوی به هېچرې له هغه دا سیالي ونه گټي. د شپې یې په خپلو کې سلا سره وکړه او "جانولا" یې وتښتاه .

سهار چې ټول راپاڅېدل نو خبر شول چې د سردار ټول زامن ېره غرونو ته ختلي دي. د گورگو لپاره یې دا پیغام پرېښی و، چې که د سردار مشر زوی یې د سردار په توگه ونه ټاکلو، نو د "جانولا" سر به ورته راواستوي.

گورگو د غم نه به حاله وه، د مړه خاوند غم ترې هېر شو او د زامنو په غم کې شوه. نه پوهېده چې څه وکړي. په همدې وخت کې د قبیلې یوه پېغله چې ټامبي نومېده، هغې سره نژدې کښېناسته.

ټامبي د قبیلې د ځوانو جینکو سرسالاره وه. د جانولا سره یې مینه لرله، هغې گورگو ته وویل :

د قبیلې ټول خلک خپه دي، ځکه له کله نه چې سردار مړ شوی دی، زموږ په سیمه کې باران نه دی شوی، که حالات همدغسې وو، نو دلته به سوکړه شي .

گورگو یو سوړ اسوېلی وکړ او ویې ویل :

زه دا هرڅه وینم، خوپه خپلو زامنو مې وس نه رسي. که مشر زوی مې سردار کېږي، نو دا له کشر سره بې انصافي ده.

ټامبي وویل :

زه د حل لاره لرمه... خو که ته اجازه راکړې او دعا راته وکړې، نو کامیابه به یمه.

گورگو ترېنه ډېر په ټینگار پوښتنه وکړه چې پلان یې څه و، خو ټامبي نور ورته هېڅ ونه ویل.

گورگو سوړ اسوبلی وکړ او ټامبي ته یې اجازه ورکړه.

ټامبي د قبیلې هغه ځوانې نجونې راټولې کړې چې دا به ورسره گرځېده او په ځنگله کې به یې د غشو- لیندو او د نیزې د ویشتلو لوبې کولې. دوی ټوله ورځ په ځنگله کې تېره کړه. هېڅوک خبر نه وو چې دوی په څه اخته دي. خو گورگو ټولو ته امر کړی و، چې هېڅوک دې په دوی غرض نه لري.

دشپې دوی یوځای ډوډۍ وخوړه او خپلو کورونو ته ورغلې.

د قبیلې ټول خلک په خواږه خوب ویده وو. سپېده چاودې ته لا ډېر وخت پاتې و، چې ټامبي له خپله کوره راووتله، لینده ورسره وه او په لاس کې یې بله شونتۍ نیولې وه. د هغې په رڼا کې یې سترگې لکه د مار ځلېدې.

د هرې جینۍ د کور مخې ته لږه شېبه ودرېده او د خولې شپېلی به یې وواهه. له کوره به د هغې یوه ملگرې د غشو لیندۍ سره راووتله.

کله چې ټولې جنکۍ راټولې شوې، نو د ځنگل هغې برخې ته لاړې، چې ورځ یې پکې تېره کړې وه. هلته د کیلې د پاڼو عجیب و غریب لباسونه چې دوی په خپله جوړ کړي وو، ایښي وو. جینکو ژر ژر دا پاڼې په ځانونو پورې وتړلې، د مخونو لپاره یې هم نقابونه جوړ کړي وو، چې ورباندې د سپینو، ژېړو او سرو رنګونو سره د خیالي ځناور انځورونه جوړ وو. پر چا د مار سترگې او پر چا د کربوړي برېټې جوړې وې. لنډه دا چې کله دې جنکو ځانونه جوړ کړل، نو سمې بلاګانې ښکارېدې.

بره په غره د سردار زامن هم ویده وو، چې ناڅاپه په یوه عجیبه غږ راپاڅېدل. د ښځو د چیغو سره- سره د ډول د غږېدو او د گونګروګانو غږونه هم مله وو. د قیامت شور و، دوی ټولو ژر ژر خپلې غشي لیندۍ راواخیستې او د غږ پر لوري روان شول.

سپېده په چاودېدو وو او په تته رڼا کې دوولسو وروڼو ولیدل چې بدمخې بلاګانې د دوی پر لوري راروانې وې. د دوی له خولو عجیبه غږونه پورته کېدل، ځوانان هک پک پرځای ولاړ وو، نابېره په دوی کې یوتن وویل:

دا خو ځنگلي بلاګانې دي، موږ دوی سره نه شو جنگېدلای.

په دې غږ هر یو ورور چې په کومه مخه یې د تېښتې لاره موندله، په منډه شو.

يو په کې شا ته وکتل، نو دا بلاگانې ورپسې په منډه وې. ده له وارخطايۍ يوې کندی ته توپ کړ. د غره په بل لوري د يوې بلې قبيلې خلک اوسېدل. دوی چې غږونه او شور واورېدل، نو له کورونو راووتل. د سردار زامنو دې خلکو ته خواست کاوه چې پناه ورکړي .

بلې خوا ته جنکو يوڅه منډه ووهله، نو سترې شوې. هملته يې د يوه بل مخونو ته کتل او له خندا شنې وې. ټامبي د "جانولا" په لټه وه، چې په يوځای کې لاس تړلی پروت و. د هغه څارونکي هم له ځايه تښتېدلي وو .

ټامبي د هغه لاسونه پرانيستل او د نورو جنکو په مرسته يې خپل کور ته راوستلو.

په بله ورځ گورگو په يوه لوی جشن کې د جانولا د سردارۍ اعلان وکړ او ټامبي ته يې واده کړو. د سردار زامن چې خبر شول، نو بيا له شرمه چېرې هم خپلې قبيلې ته رانه غلل.

میداس--(د یونان کیسه)

زرگونه کاله کېږي چې په یونان کې د میداس په نوم یو پاچا حکومت کاوه. د ده خزانه د سرو زرو ډکه وه او سره یې ډېر خوښېدل.

یوه ورځ د خپلې مایې په باغ کې ناست و، چې نابېره یې یو بوډا سړی مخې ته ودرېده. یونانیانو پخوا په اسطورو او ارواگانو ډېره عقیده لرله او میداس خبر شو، چې دا بوډا سړی سالي ينس نومېده، چې خلکو ته به یې خیر رساوه. میداس د ده په لیدو خوشحاله شو او د ده ښه درنه مېلمستیا یې وکړه. سالي ينس تر لسو ورځو د ده مېلمه و او ډېر ترې خوشحاله شو. کله چې د ده د تگ وخت شو، نو د میداس نه یې پوښتنه وکړه، چې که څه غواړې نو زه به ستا ارمان پوره کړم.

میداس همدغه غوښتل، ورته ویې ویل:

زه غواړم چې ډېر سره زر ولرم. که داسې وشي چې هر شي ته لاس وروړم، هغه دې د سرو زرو شي، نو زه به ډېر خوشحاله واوسم. سالي ينس وخنډل او ورته ویې ویل:

ښه فکر وکړه، داسې نه شي چې په خپل ارمان پېښمانه شې.

میداس وویل:

هغه څوک چې دومره سره زر ولري، ولې به پېښمان شي، زما همدغه ارمان دی.

سالي ينس په زوره وخنډل او خپله سوتۍ یې راواخیسته او د میداس له سر نه یې درې وارې تاو راتاو کړله او ورته ویې ویل:

ستا ارمان همدا اوس ترسره کېږي.

میداس دومره خوشحاله شو، چې سمدلاسه یې نژدې ایښې څوکۍ ته لاس یووړ. څوکۍ د سرو زرو شوه. بیا یې پر مېز ایښی و لوبو ته وار په وار گوتې وروړلې او هرڅه په سرو زرو بدلېدل. میداس هومره خوشحاله و، چې هېڅ یې ونه لیدل، چې سالي ينس څه وختي له سترگو پناه شو.

میداس ته دا هرڅه یوه لوبه ښکارېده. په مایې کې ایښي ډېر شيان یې د سرو زرو کړل. کتابونه، انځورونه، قلم، کړکۍ... بیا داسې وشول، چې دی له مایې نه بهر د باغ پر لوري لاړو. گلونو ته یې لاس یووړ، سره گلاب د سرو زرو شول. د ونو پانې شنې پاتې نه شوې. ټول په لمر کې ځلېدل او میداس دې هرڅه ته خوشحال و. تر غرمې

همدغسې لگيا و، چې د ډوډۍ وخت شو، نو بهر نه دننه لاړ او په مېز کښېناست، نوکرانو ورته د خوړو ښه ښه شيان راوړل، پاچا ډوډۍ ته لاس کړ، خو ډوډۍ هم د سرو زرو شوه. بيا يې زيتون راواخيستل، خو دا هم د سرو زرو شول، پنبړ، غوښه، مېوه هرڅه به په سرو اوښتل. اوس خو دی وارخطا شوو ځکه هېڅ شی يې نه شو خوړلای. د شرابو جام ته يې لاس کړ، خو جام او شراب هم په سرو بدل شول.

میداس ډېر بېزاره شو، نه پوهېده چې څه وکړي. بهر ته د مانۍ باغ ته لاړ او فکرونه يې کول چې ځان به څرنگه مړوي. د سرو زرو شيانو ته ډېر خوشحاله و، خو اوس يې دا خوشحالي ورو- ورو په پرېشاني بدلېده. ده هم دغه چورتونه وهل، چې نابېره د باغ د يوې خوا نه يې وړې لور په ژړا ورته رامنډې کړې. میداس د لور په ژړا خپه شو او پوښتنه يې وکړه چې څه شوي دي. لور ورته وويل:

وگوره، بابا زموږ په باغ کې ټول رنگين گلان خراب شوي دي. د دوی رنگ چا وړی دی. خوشبويي هم نه لري. د رامېل سپينې نازکې پانې کلکې او ژېړې دي. دا هرڅه چا بدرنگه کړل. میداس ورته وويل:

دا گلونه او دا بوټي خو اوس ډېر قيمتي دي. په دې يو گل ته ځان ته ډېرې گلدستې اخيستلای شي.

خو شهزادگۍ هم هماغسې ژړل، ويل يې:

زما قيمتي گل نه دی په کار... زما سپين، سره، کاسني او گلابي گلونه په کار دي. زه د گلونو وړمې غواړمه.

میداس نور د خپلې لور ژړا ته نه شو ټينگېدای. ژر يې ورته پر سر لاس کښېښود چې هغې ته تسلي ورکړي. خو شهزادگۍ د سرو زرو په يو بوت بدله شوه.

پاچا چې د لور دا حال وليد، نو د ډېره غمه يې په سترگو کې اوښکې راغلې. هماغلته کښېناست او په چيغو چيغو په ژړا شو... يوه خبره يې بيا بيا کوله، چې: زما سره زر نه دي پکار.... زه خپله لور غواړمه.

د شاهي مانۍ سره نژدې يوه شنه غونډۍ وه او خلکو باور کاوه، چې ټول ارواحان او اسطورې هملته اوسېږي. میداس سمدلاسه دې غونډۍ ته وختلو او سالي ينس ته يې اوازونه کول، چې ستړی شو، نو يوې ونې ته يې ډډه ولگوله.

هم دلته وخت سالي ينس ورته مخې ته ودرېده او پوښتنه يې ترې وکړه، چې ولې داسې غمژن يې.

میداس د ډېر غم او ستړيا نه خبرې نه شوې کولای. سالي ينس ورته بيا وويل:

تا سره خو ډېر سره زر دي.. نو ولې ژاړې.

میداس ورته په پښو پرېوتو او وپي ويل :

تا رښتيا ويلي وو، زه پښېمانه يم... زه د دنيا هر يوشی د سرو زرو زغملاى شم، خو خپله لور... خپله نازولې لور د سرو زرو د بوت په څېر نه شم ليدلاى. زما د هغې خندا، د هغې خبرې يادېږي. زه په خېټه وړى يم. خو هېڅ شی خولې ته نه شم اچولاى. زه حريص وم... خو زه اوس پوه شوم چې په ژوند کې سره زر هرڅه نه دي. زه له تا ډېره بښنه غواړم، خو اوس له ما نه قدرت بېرته واخله، زه د يوه عام انسان په شان ژوند غواړم.

سالي ينس ورته وويل :

ډېره ښه ده، چې تا په خپله سزا وموندله او په خپلو کړو پښېمان يې .

بيا يې ورته د درېدو امر وکړ. میداس د هغه له پښو راپاڅېد. نو سالي ينس د غونډۍ بلې خوا ته بهېدونکي سيند ته اشاره وکړه او وپي ويل :

دا سيند پيکټوس نومېږي. ورشه او د دې په اوبو کې ځان ووينځه. بيا په يوه منگي کې د دې اوبه راواخله او په ټولو هغو شيانو يې وشينده، چې د سرو زرو شوي دي .

میداس په منډه د سيند پر لوري لاړ او د دې اوبو ته يې ټوپ کړل. ځان يې ووينځلو او بيا يې يو منگى راوغوښتلو، هغه يې د سيند له اوبو نه ډک کړ او خپل باغ ته لاړ، دا اوبه يې پر خپلې لور وشيندلې، هغه بېرته ژوندۍ شوه.

نو پاچا ښکل کړه او بيا يې نورې اوبه پر گلانو او بوټو واچولې، چې هرڅه بېرته خپل اصلي حالت ته وگرځي .

په يونان کې د پيکټوس نومي سيند شگه زرینه ده او خلك باور لري چې په دې کې میداس لمبلي وو، نو ځکه يې رنگ داسې دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library